

150/2012. (XII. 28.) VM rendelet
a zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről

A szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXXVIII. törvény 23. § *d)* pontjában, valamint a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § *a)* és *b)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

a) be nem takarítás: az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról szóló, 2011. június 7-i 543/2011/EK bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: bizottsági rendelet) 84. cikk (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott intézkedés;

b) elismerési terv: 1. mellékletnek megfelelő tartalmú és formátumú terv, amely éves vagy féléves bontásban tartalmazza, hogy az előzetes elismerést kérő szövetkezet, illetve gazdasági társaság hogyan kívánja a termelői szervezetként történő elismeréshez szükséges – e rendeletben, a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) tanácsi rendeletben (a továbbiakban: tanácsi rendelet), valamint a bizottsági rendeletben foglalt – feltételeket teljesíteni;

c) forgalmazható termékek értéke: a bizottsági rendelet 24. cikke alapján számított érték,

d) forgalomba hozott termék értéke: a bizottsági rendelet 50. cikke alapján számított érték,

e) gyümölcs- és zöldségpiachoz kapcsolódó fenntartható működési programokra vonatkozó nemzeti stratégia (a továbbiakban: Nemzeti Stratégia): a tanácsi rendelet 103f. cikk (2) bekezdése szerint elkészített stratégia, amelyet az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) honlapján tesz közzé;

f) ingyenes szétosztás: a tanácsi rendelet 103d. cikk (4) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározottak szerinti piacról történő árukivonás;

g) képzés: a bizottsági rendelet 87. cikkében foglaltakkal összhangban a gyümölcs- és zöldségpiacok válságainak elkerülésével és kezelésével kapcsolatos válságmegelőzési és -kezelési intézkedés;

h) leányvállalat: a bizottsági rendelet 19. cikk (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott vállalat, ideértve az olyan vállalatot is, amelyben egy vagy több zöldség-gyümölcs termelői csoport rendelkezik részesedéssel, és amely hozzájárul a zöldség-gyümölcs termelői csoport célkitűzéseinek megvalósulásához;

i) működési alap: a tanácsi rendelet 103b. cikke alapján létrehozott alap;

j) működési program: a tanácsi rendelet 103c. cikke szerinti program;

k) piacról történő árukivonás: a tanácsi rendelet 103c. cikk (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott intézkedés;

l) promóció és kommunikáció: a bizottsági rendelet 86. cikkében foglaltakkal összhangban a gyümölcs- és zöldségpiacok válságainak elkerülésével és kezelésével kapcsolatos válságmegelőzési és -kezelési intézkedés;

m) termelő: a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló a (2009. január 19.) 73/2009 EK tanácsi rendelet 2.cikk *a)* pontja szerint; egy termelőnek számít a közös őstermelői igazolvánnyal rendelkező minden személy, valamint az ugyanazon mezőgazdasági területen termelő magánszemélyek és vállalkozások összessége;

n) termelői szervezet: a tanácsi rendelet 122. cikk *a)* pont (iii) pontjában meghatározott, valamint a 122. cikk *b)* és *c)* pontjában foglaltak szerint létrejött és a tanácsi rendelet 125.b cikkében meghatározott feltételekkel elismert szervezet;

o) zöldség-gyümölcs termelői csoport: a tanácsi rendelet 125e. cikkében meghatározott szervezet, figyelemmel a 203a. cikk (4) bekezdésében foglaltakra;

p)¹ nem termelő tag: aki vagy amely nem tartozik az 1. § *m)* pontja alá, vagy az 1. § *m)* pont szerinti termelő, aki vagy amely a termelői csoportban vagy termelői szervezetben nem rendelkezik a bizottsági rendelet által meghatározott forgalmazott termék értékébe beszámítható terméke vonatkozásában tagsági jogviszonnyal.

2. Elismerési terv, elismerés iránti kérelem

2. §² A zöldség-gyümölcs közös piacszervezésben való részvételhez és támogatás igényléséhez termelői szervezetként vagy zöldség-gyümölcs termelői csoportként történő elismerés szükséges. Termelői szervezetként vagy zöldség-gyümölcs termelői csoportként csak e rendeletben, valamint a tanácsi rendeletben és a bizottsági rendeletben meghatározott feltételeket teljesítő szövetkezet, vagy gazdasági társaság ismerhető el. Az elismerési terv elfogadásáról és az elismerés iránti kérelemről a miniszter dönt.

3. § (1)³ Elismerési tervet nyújthat be az a szövetkezet vagy gazdasági társaság,

a) amely legalább tíz termelő taggal rendelkezik, és gazdasági társaság esetén pedig legalább tíz, kizárólag a termelő tagok által jegyzett üzletrésszel rendelkezik, és

b) amelynek saját, vagy termelő tagjainak bizonylatokkal igazolt, forgalmazható termékeinek értéke az elismerési terv benyújtását megelőző egy évben meghaladta a százötvenmillió forintot.

Az elismerési terv benyújtásakor az *a)* pont szerinti minimumfeltétel szempontjából azok a termelők vehetők figyelembe, amelyek a szövetkezet vagy a gazdasági társaság által értékesített termékükkel korábban nem voltak tagjai más zöldség-gyümölcs termelői csoportnak vagy termelői szervezetnek.

(2)⁴ Az (1) bekezdéstől eltérően, ha a szövetkezet vagy a gazdasági társaság egy termelői szervezettel közös értékesítést valósít meg, és tagjai kizárólag olyan termelők, amelyek a szövetkezet vagy a gazdasági társaság által értékesített termékükkel korábban nem voltak tagjai más zöldség-gyümölcs termelői csoportnak vagy termelői szervezetnek, az elismerési terv benyújtásának feltétele, hogy a szövetkezet, vagy a jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy ezek termelő tagjainak bizonylatokkal igazolt, forgalmazható termékeinek értéke az elismerési terv benyújtását megelőző egy évben meghaladja a százmillió forintot. A benyújtás további feltételei megegyeznek az (1) bekezdésben meghatározott feltételekkel.

(3) Közös értékesítés valósul meg, ha az elismerés hatálya alá tartozó termékek vonatkozásában, figyelembe véve a tanácsi rendelet 125a. cikk (2) bekezdésében foglaltakat

a) a zöldség-gyümölcs termelői csoport és a termelői szervezet közös leányvállalatot hoz létre a közös értékesítés céljából, vagy

b) a zöldség-gyümölcs termelői csoport a termelői szervezeten keresztül értékesíti a tagok által termelt áru legalább hetvenöt százalékát.

(4) A közös értékesítést addig kell fenntartani, amíg a termelői csoport bizonylatokkal igazolt, forgalmazott termékeinek egyéves időtartamra eső értéke a százötvenmillió forintot meghaladja.

(5) A termelői szervezetnek a (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben is meg kell felelnie a bizottsági rendelet 26. cikkében foglaltaknak.

4. § (1)⁵ Termelői szervezetként történő elismerés iránti kérelmet nyújthat be az a szövetkezet vagy gazdasági társaság,

a) amely legalább tizenöt termelő taggal rendelkezik, és gazdasági társaság esetén pedig legalább tizenöt, kizárólag a termelő tagok által jegyzett üzletrésszel rendelkezik, és

b) amelynek saját, vagy termelő tagjainak bizonylatokkal igazolt, forgalmazható termékeinek értéke az elismerési kérelem benyújtását megelőző egy évben meghaladta a kettőszázötvenmillió forintot.

(2) Az elismerés bármely, a tanácsi rendelet hatálya alá tartozó zöldségre, gyümölcsre, gombára, feldolgozóipari céllal termesztett zöldségre, illetve gyümölcsre, valamint ezek tetszés szerinti csoportjára kérhető.

(3) Az elismerési kérelem jóváhagyásának feltétele, hogy a kérelmező

a) folyamatosan biztosítson a tagjai részére a piac igényei alapján összeállított ütemezett és ellenőrzött termelési tervet és termesztési technológiát, valamint ezek végrehajtásához szükséges információs és szaktanácsadási rendszert

b) rendelkezzen integrált termesztés- és növényvédelemi technológia alkalmazását elősegítő ellenőrzött minőség-tanúsítási rendszerrel, forgalmazási minőségszabványoknak való megfelelést szolgáló minőségi kézikönyvvel és ezek alkalmazása érdekében tagjai számára biztosítson szaktanácsadási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint az integrált technológia tagok által történő alkalmazásához szükséges inputanyagokhoz való szervezett hozzáférést,

c) a gazdasági ügyek, valamint a kereskedelem irányítására főmunkaidőben olyan szakembert alkalmazzon, aki feladatkörének megfelelően gazdasági vagy kereskedelmi felsőfokú végzettséggel, vagy legalább ötéves igazolható szakmai tapasztalattal rendelkezik.

(4)⁶ A termelői szervezet engedélye esetén a termelő tagok termésük, illetve termékeik legfeljebb huszonöt százalékát közvetlenül a gazdaságukban, illetve azon kívül a fogyasztók személyes szükségleteinek kielégítésére értékesíthetik abban az esetben, ha erről az értékesítésről hiteles bizonylatokkal rendelkeznek, és ezek alapján hiteles tájékoztatást adnak a termelői szervezetnek. A bizottsági rendelet 26a. cikk (2) és (3) bekezdésének alkalmazási feltételeiről, a vonatkozó döntési jogosultságokról és annak módjáról az alapszabályban, az alapító okiratban vagy a társasági szerződésben (a továbbiakban együtt: létesítő okirat), vagy az annak felhatalmazása alapján kiadott szabályzatban kell rendelkezni.

5. § (1)⁷ A forgalmazható termék értékére vonatkozó, a 3. § (1) és (2) bekezdései, valamint a 4. § (1) bekezdése szerinti minimumfeltétel szempontjából az elháríthatatlan külső ok (vis maior) miatt elszenvedett, a szövetkezet és a gazdasági társaság tagja részére az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról, valamint egyes agrár tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 44/2007. (VI. 8.) FVM rendelet (a továbbiakban: vis maior rendelet) vagy a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevitelével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 21/2012. (III. 9.) VM rendelet (a továbbiakban: kárenyhítési rendelet) szerint jogszabály alapján igazolt

árbevétel-kiesés mértékét a szövetkezet és a jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság javára figyelembe kell venni.

(2)⁸ A forgalomba hozható termék értékét induló gazdaságok esetén a szövetkezet vagy a gazdasági társaság más tagjainak az adott termék vonatkozásában egy hektárra vetített átlagos forgalomba hozható termék értékének alapulvételével kell megállapítani. Amennyiben más tagok nem rendelkeznek az adott termék vonatkozásában értékesítési adatokkal, úgy a forgalomba hozható termék értékét a kárenyhítési rendelet alapján megállapított referenciahozam érték figyelembevételével kell az induló gazdaságra jutó forgalomba hozható termék értékét megállapítani.

3. Termelői szervezetek társulása

6. § (1) A termelői szervezet – a tanácsi rendelet 125c. cikke alapján – más termelői szervezettel történő társulással új szervezetet hozhat létre, amennyiben összesített forgalmazható termékük értéke meghaladja az évi egymilliárd forintot.

(2) A termelői szervezetek társulásának – a bizottsági rendelet 34. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – a termelői szervezeteken kívül tagja lehet:

- a) zöldség-gyümölcs termelői csoport,
- b) termelői szervezetek, vagy zöldség-gyümölcs termelői csoportok leányvállalata, valamint
- c) zöldség-gyümölcs termelő.

(3) Nem termelői szervezetek részvétele esetén biztosítani kell, hogy

- a) minden termelői szervezet tag közvetlenül képviselve legyen a szervezet irányításában,
- b) a (2) bekezdés szerinti tagok összesített szavazati aránya ne haladja meg a leadható szavazatok harminc százalékát, valamint

c) a termelői szervezetek társulása a termelői szervezetek kezdeményezésére jöjjön létre.

(4) A (2) bekezdés szerinti tagok sem közvetlenül, sem a szervezet irányításában résztvevő képviselőjük útján nem szavazhatnak a működési programokat érintő döntésekben.

4. A termelői szervezetek és a zöldség-gyümölcs termelői csoportok szervezeti működésére vonatkozó közös szabályok

7. § (1)⁹ A gazdasági társaságként működő zöldség-gyümölcs termelői csoport és termelői szervezet elismerésének feltétele, hogy a létesítő okiratában rendelkezni kell arról, hogy adott termelő tag szavazati aránya csak abban az esetben haladhatja meg a leadható szavazatok harminc százalékát, ha az nem haladja meg a forgalmazott termék értékéhez való hozzájárulása arányát. A forgalmazott termék értékéhez való hozzájárulás arányának számítása során az elmúlt három év átlaga figyelembe vehető, amennyiben az adott termelő tag vonatkozásában a szükséges adatok rendelkezésre állnak. A szavazati felső határ vizsgálata tekintetében figyelembe kell venni a termelő tag, valamint azon termelő tag vállalkozások szavazati arányát, amelyben a termelő tag tulajdonrészrel rendelkezik. A szavazati arány számításánál a termelő tag vállalkozásnak a zöldség-gyümölcs termelői csoportban vagy termelői szervezetben képviselt szavazati arányának és a tulajdonos termelő tagnak a vállalkozásban képviselt tulajdoni hányadának szorzatát össze kell adni a termelő tag zöldség-gyümölcs termelői csoportban vagy termelői szervezetben képviselt szavazati arányával. Egyetlen termelő tag szavazati aránya és a termelői szervezetben a tulajdoni részesedése – figyelemmel a bizottsági rendelet 31. cikk (1) bekezdés második albekezdésében foglaltakra – sem érheti el a leadható szavazatok és a társasági vagyton ötven százalékát.

(2) Az elismerés feltételeként a zöldség-gyümölcs termelői csoport létesítő okiratának meg kell felelnie a tanácsi rendelet 125a. cikk (1) bekezdés *a)*, *b)*, *d)* pontjában, valamint (3) bekezdés *a)*, *c)*, *d)*, *e)*, és *f)* pontjában foglaltaknak.

(3)¹⁰ A termelői szervezetnek és a zöldség-gyümölcs termelői csoportnak a létesítő okiratában az alábbiak szerint kell biztosítani a termelő tagok demokratikus részvételét a szervezet irányításában, ellenőrzésében: a létesítő okirat módosításához, a vezető tisztségviselők megválasztásához és visszahívásához, kötelezettségeket megállapító szabályzatok elfogadásához, valamint pénzügyi hozzájárulás fizetésének és annak mértékének megállapításához az ülésen megjelent, egyenként a szavazatok kevesebb mint öt százalékával rendelkező tagok legalább felének egyetértése szükséges, amennyiben ezen tagok összesített szavazati aránya nem éri el a leadható szavazatok egyharmadát. A legfőbb döntéshozó szerv ülésén egy tag csak abban az esetben képviselhet más termelő tagot, ha erre írásban, a leadandó szavazatra vonatkozó rendelkezés megjelölésével felhatalmazzák.

(4)¹¹ A zöldség-gyümölcs termelői csoport és a termelői szervezet tagjainak a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által nyilvántartott ügyfél-azonosító számmal kell rendelkezniük. A zöldség-gyümölcs termelői csoport és a termelői szervezet tagjai a tagsági viszonyukból eredően kifejezetten hozzájárulnak, hogy a létesítő okiratban foglalt, a tagokra vonatkozó kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése érdekében a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet a tag tagsági jogviszonnyal érintett tevékenységét érintő dokumentumaiba, bizonylataiba betekintszen.

(5)¹² A zöldség-gyümölcs termelői csoportnak és termelői szervezetnek naprakész tagnyilvántartást kell vezetni, amely a tagjaik azonosító adatait, az MVH által nyilvántartott ügyfél-azonosító számát, termelői státuszát, tagsággal érintett termékeiket, ezek helyrajzi számmal azonosított termőterületét és termésmennyiségét, valamint a tagság időtartamát tartalmazza.

(6) A zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet a kilépő tagja kérelmére – annak kilépését követően – igazolja annak az időszaknak a hosszát, amely alatt a kérelmező által megtermelt terméket az értékesített termék értékének a tanácsi rendelet 103a. cikk szerinti támogatás igénybevétele érdekében történő meghatározása során figyelembe vette. Termelői szervezet korábbi tagja a termelői szervezettel szemben vállalt kötelezettségek maradéktalan teljesítését követő hat hónap elteltével, legkorábban a kilépést követő év január hónapjának első napját követően létesíthet tagsági jogviszonyt zöldség-gyümölcs termelői csoportban ugyanazon termék vagy termékek tekintetében. A kilépésre vonatkozó, a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet által érkeztetett írásos bejelentést, gazdasági társaság esetén a kilépést igazoló jegyzőkönyvet, vagy taggyűlési határozatot, és a termelői szervezet által kiállított igazolást arról, hogy a tag a termelői szervezettel szemben vállalt kötelezettséget mely időpontban teljesítette, a 12. § (5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően, másolatban meg kell küldeni a minisztérium részére.

(7) A kilépő és a belépő tag termelői szervezeten vagy zöldség-gyümölcs termelői csoporton keresztül forgalomba hozott termékének értéke tekintetében a tagsági jogviszony fennállása alatt leszállított termék értéke vehető figyelembe a termelői szervezet és a zöldség-gyümölcs termelői csoport által forgalmazható vagy forgalomba hozott termék értékébe.

(8) Amennyiben a kilépési szándék bejelentését követő hat hónap úgy telt el, hogy ezalatt a tag nem lépett ki és kilépési szándékának bejelentését sem vonta vissza, vagy a tag az e rendeletben vagy a bizottsági rendeletben, valamint a létesítő okiratban foglalt kötelezettségeit a termelői szervezet vagy zöldség-gyümölcs termelői csoport ismételt felszólítását követő hatvan napon belül sem teljesíti, úgy kell tekinteni, mint aki kilépett a termelői szervezetből, vagy zöldség-gyümölcs termelői csoportból. Ezt a tényt a gazdasági társaságként vagy szövetkezetként működő, vagy gazdasági társaság vagy szövetkezet meghatározott részeként működő zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet vezető tisztségviselője írásban megállapítja, és a kilépés időpontjának megjelölésével közli a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet volt tagjával, valamint a minisztériummal. A termelői szervezetből, vagy zöldség-gyümölcs termelői csoportból kilépett tagnak e

rendeletben, valamint a bizottsági és tanácsi rendeletben meghatározott döntéseknél leadott szavazatát nem lehet figyelembe venni.

8. § (1) A termelői szervezetnek vagy a zöldség-gyümölcs termelői csoportnak tagjai lehetnek nem termelő természetes és jogi személyek is, azonban e személyek összesített aránya nem haladhatja meg a tagok tíz százalékát és szavazati arányuk nem lehet több a leadható szavazatok harminc százalékánál.

(2)¹³ A termelői szervezetnek vagy a zöldség-gyümölcs termelői csoportoknak tagja maradhat az a természetes személy, aki a zöldség- és gyümölcstermeléssel végleg felhagyott vagy azt átmenetileg szünetelteti. A termelés megszüntetésére vagy szüneteltetésére vonatkozó szabályokat a termelői szervezet a létesítő okiratában állapítja meg. Ezen nem termelő tagokat nem kell figyelembe venni az (1) bekezdésben megállapított arányok tekintetében.

(3) A nem termelő tagok vezető tisztségviselőnek nem választhatók, valamint nem vehetnek részt az elismerési feltételeket és a működési alapot érintő döntések meghozatalában.

9. § (1)¹⁴ A termelői szervezet és a termelői szervezetek társulása a bizottsági rendelet 27. cikkében meghatározott feltételek szerint, az ott meghatározott, termeléstől eltérő bármely tevékenységének teljesítésével harmadik felet bízhat meg az elismerési feltételek teljesítése érdekében (kiszervezés).

(2)¹⁵ Ha a termelői szervezet olyan vállalkozásnak értékesíti tagjai azon termékeit vagy azok egy részét, amely termékek tekintetében a termelői szervezetet elismerték, amelyben valamely tag vagy a termelői szervezet, vagy azok együttesen ötven százalékot meghaladóan tulajdonosok, akkor a bizottsági rendelet 26. cikk (1) bekezdése szerinti elismerési feltételnek való megfelelést kizárólag kiszervezés útján valósíthatja meg.

(3) A kiszervezésre vonatkozó szerződést a termelői szervezet, vagy termelői szervezetek társulása legfőbb döntéshozó szervének jóvá kell hagynia. A legfőbb döntéshozó szerv által történő jóváhagyás során a kiszervezett tevékenység elvégzésére szerződésben kötelezettséget vállaló fél illetve annak képviselője nem szavazhat.

(4)¹⁶ A termelői szervezet vagy a termelői szervezet társulása köteles a bizottsági rendelet 27. cikkében meghatározottak szerint megkötött, kiszervezésre vonatkozó szerződést annak megkötésétől számított tizenöt napon belül megküldeni a miniszter és az MVH részére.

5. Egyesülés

10. § (1) A termelői szervezetek és a zöldség-gyümölcs termelői csoportok más termelői szervezetekkel, és zöldség-gyümölcs termelői csoportokkal egyesülhetnek. Az egyesülés módja lehet összeolvadás vagy beolvadás.

(2) Egyesülés esetén az elismerési tervet vagy a működési programot módosítani kell. Az erre vonatkozó kérelmet a cégbírósági bejegyzést követő harminc napon belül kell megküldeni a minisztériumnak.

(3)¹⁷ Ha az egyes zöldség-gyümölcs termelői csoportok vagy termelői szervezetek egyesülésére az (1) bekezdés szerint nincs lehetőség, a gazdasági társaságként működő zöldség-gyümölcs termelői csoport, vagy termelői szervezet és a szövetkezeti formában működő zöldség-gyümölcs termelői csoport, vagy termelői szervezet egymással szerződést köthet, amelyben vállalják, hogy

a) a szerződés létrejöttének napján az átadó zöldség-gyümölcs termelői csoportban, vagy termelői szervezetben nyilvántartott tagok legalább kilencven százaléka igazoltan tagsági viszonyt létesít az átvevő zöldség-gyümölcs termelői csoportban vagy termelői szervezetben, és

b) a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet státuszából eredő jogosultságokat az átadó zöldség-gyümölcs termelői csoport, termelői szervezet átengedi, a

kötelezettségeket pedig az átvevő átvállalja, különös tekintettel a támogatásokból eredő kötelezettségekre.

(4) A (3) bekezdés szerinti szerződés létrejöttéhez a miniszter jóváhagyása szükséges.

6. Eljárási szabályok

11. § (1) Zöldség-gyümölcs termelői csoportként történő elismeréshez az elismerési tervet a minisztériumhoz kell benyújtani egy eredeti példányban papír alapon, valamint elektronikus adathordozón.

(2) A termelői szervezetként történő elismerés iránti kérelmet a minisztériumhoz kell benyújtani egy eredeti példányban papír alapon, valamint elektronikus adathordozón. Az elismerés iránti kérelemben be kell mutatni azokat a tényeket, amelyek bizonyítják, hogy a szervezet teljesíti a 4. §-ban és a tanácsi rendelet 125b cikkében meghatározott feltételeket és ezáltal alkalmas az elismerés megszerzésére.

(3) A termelői szervezetek társulásának elismerése iránti kérelmet a minisztériumhoz kell benyújtani egy eredeti példányban papír alapon, valamint elektronikus adathordozón. Az elismerési kérelemben be kell mutatni, hogy a társulás a tagok – a tanácsi rendelet 122. cikk c) pontjában, és a bizottsági rendelet 23. cikkében felsorolt – mely tevékenységeit, mely termékek vonatkozásában kívánja elvégezni, és ezt milyen hatékonysággal képes megvalósítani.

(4) Ha a benyújtott elismerési terv vagy elismerés iránti kérelem nem felel meg az e rendeletben, valamint a tanácsi és bizottsági rendeletben foglalt feltételeknek, a miniszter a kérelmezőt hiánypótlásra szólítja fel.

(5)¹⁸ A miniszter a termelői szervezet, és a termelői szervezetek társulásának elismerésére és az elismerési terv, a működési program, és ezek módosításainak elfogadására vonatkozó döntését közli a kérelem benyújtójával, és az MVH-val, valamint az elismert termelői szervezetek, az elismert termelői szervezetek társulásai, és a zöldség-gyümölcs termelői csoportok listáját negyedévenként a minisztérium honlapján közzéteszi. A miniszter az elismerési terv, a működési program, és ezek módosításainak elfogadásáról szóló döntésével egyidejűleg az elfogadott terv vagy program továbbá azok módosításainak egy példányát elektronikus adathordozón megküldi az MVH részére.

12. § (1) Az elismerés iránti kérelemhez, valamint az elismerési tervhez a következő okiratokat kell csatolni:

a) a létesítő okirat cégbírósághoz benyújtott, változásokkal egységes szerkezetbe foglalt közjegyző által hitelesített másolati példányát,

b) a kérelmező cégszerűen aláírt nyilatkozatát arról, hogy a papír alapon és elektronikus úton benyújtott kérelem egymással teljes mértékben megegyező,

c) a 2. melléklet 1. és 2. táblázata szerinti – kitöltött – adatlapot,

d) a kérelmező cégszerűen aláírt nyilatkozatát arról, hogy aláveti magát a tanácsi rendelet szerinti nemzeti és közösségi ellenőrzéseknek, különös tekintettel a közpénzek megfelelő felhasználására,

e) a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy a termelői szervezet, illetve ezek tagjainak rendelkezésére álló, az áru begyűjtéséhez, válogatásához, tárolásához, értékesítéséhez szükséges létesítmények, irodahelyiség vagy a zöldség-gyümölcs termelői csoport, vagy a termelői szervezet működéséhez szükséges bármilyen, az elismerési feltételek szempontjából figyelembe vehető ingatlan vagy ingóság tulajdonjogának igazolására szolgáló dokumentumot, vagy, ha a zöldség-gyümölcs termelői csoportnak vagy termelői szervezetnek, illetve valamely tagjának ezekre vonatkozó használati joga áll fenn, az ennek igazolására szolgáló dokumentumot,

f) a termelői szervezetek társulásának az elismerési kérelemben meghatározott tevékenység végzéséhez szükséges létesítmények, vagy a működéséhez szükséges bármilyen ingatlan vagy ingóság tulajdonjogának vagy használati jogának igazolására szolgáló dokumentumot,

g) a zöldség-gyümölcs termelői csoport írásos kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy nem részesült és nem fog részesülni sem közvetlenül, sem közvetve más közösségi vagy nemzeti finanszírozásban az e rendelet értelmében támogatásra jogosító tevékenységek tekintetében,

h) termelői szervezetként történő elismeréshez a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy képes elősegíteni a tanácsi rendelet szerinti környezetbarát eljárások alkalmazását, biztosítani a tagok által megtermelt áru begyűjtését, tárolását, csomagolását és értékesítését – ideértve a tanácsi rendelet 113. és 113a. cikkében a zöldség és gyümölcsfélék tekintetében meghatározott forgalmazási minőség szabványoknak való megfelelést –, továbbá tevékenységük megfelelő kereskedelmi és költségvetési ügyvitelét,

i) szükség szerint a bizottsági rendelet 61. cikke alkalmazásának bizonyítására szolgáló dokumentumokat,

j) a 4. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülését igazoló dokumentumokat, és

k)¹⁹ a tanácsi rendelet 125k. cikke szerint az ágazatban elismert szakmaközi szervezet elismerésre vagy elismerési terv elfogadására vonatkozó kérelem elfogadást támogató vagy elutasító szakértői véleményét.

(2) A zöldség-gyümölcs szakmaközi szervezet az elismerést támogató vagy elutasító javaslatát köteles a kérelmező részére, annak a szakmaközi szervezettel fennálló tagsági jogviszonyától függetlenül kiadni az arra irányuló kérelem beérkezése alapján elvégzett helyszíni szemlést követő tizenöt napon belül. A zöldség-gyümölcs szakmaközi szervezet a szakértői vélemény kiadását követően kérheti a kérelmezőtől a helyszíni szemlével összefüggésben felmerült költségeihez való hozzájárulás megfizetését.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott adatlapot elektronikus úton – szerkeszthető formában – is meg kell küldeni a minisztérium honlapján közzétett táblázatok kitöltésével. A nem termelő tagok vonatkozásában a 2. melléklet 3. táblázatát, a termelői szervezetek társulása esetén a 2. melléklet 4. táblázatát kell benyújtani. A táblázatokat úgy kell kitölteni, hogy a termelés tekintetében a szervezetre vagy annak tagjaira vonatkozó, a benyújtását megelőző teljes év adatait tükrözze.

(4) Az elismerés iránti kérelem, valamint az elismerési terv elbírálásához a miniszter az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül az elismeréshez szükséges tények bizonyítása érdekében egyéb iratokat (szabályzat, Szervezeti és Működési Szabályzat, ügyrend, szerződés) is bekérhet, és helyszíni ellenőrzés lefolytatásáról gondoskodik.

(5)²⁰ A zöldség-gyümölcs termelői csoport, a termelői szervezet, és a termelői szervezetek társulása köteles az (1) bekezdésben felsorolt okiratokban, a taglétszámban, valamint a miniszter által jóváhagyott elismerési tervben és működési programban szereplő adatokban bekövetkezett változásokról, azok bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül írásban és elektronikus úton értesíteni a minisztériumot. Az (1) bekezdés c) pontja szerinti adatlapok tartalmának változása esetén a változott sorokat kizárólag elektronikus úton kell megküldeni a minisztérium részére.

(6) A termelői szervezetek társulása legkésőbb minden év február 15. napjáig jelentést küld a minisztérium részére a 11. § (3) bekezdésében hivatkozott, az elismerés hatálya alá tartozó tevékenység végrehajtásáról.

7. Az elismerési terv végrehajtása

13. § (1)²¹ A zöldség-gyümölcs termelői csoport – a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt elismerési terv egy eredeti példányban papír alapon, valamint elektronikus adathordozón a minisztériumhoz történő benyújtásával – kérelmezheti a miniszter által elfogadott elismerési terv és az abban szereplő intézkedések, beruházások módosítását. A módosítás eredményeképpen a jóváhagyott kiadások összege legfeljebb negyven százalékkal csökkenhet. Folyamatban lévő végrehajtási szakasz tekintetében a kérelmet legkésőbb harminc nappal az éves vagy a féléves szakasz befejezése előtt kell benyújtani. A kérelemnek külön összefoglalót kell tartalmaznia a módosítások bemutatásáról, indokolásáról és a módosítások hatásáról az elismerési terv végrehajtására, valamint az elismerési feltételeknek való megfelelésre. A miniszter a módosítási kérelmekről a bizottsági rendelet 47. cikk (4) bekezdése szerint rendelkezésre álló összegre figyelemmel dönt.

(2) A zöldség-gyümölcs termelői csoportok egyesülése esetén a beolvaszt szervezet által a beolvaszt megelőzően forgalomba hozott termék értékét a befogadó szervezet elszámolási időszakához igazodóan lehet figyelembe venni a forgalomba hozott termék értékének kiszámításakor, amennyiben az ezen érték alapján járó támogatást a beolvaszt megelőzően nem igényelték.

(3) Ha egy zöldség-gyümölcs termelői csoport egy termelői szervezetbe vagy zöldség-gyümölcs termelői csoportba olvad be és a termelői szervezet vagy zöldség-gyümölcs termelői csoport továbbra is teljesíti a tanácsi rendeletben foglalt elismerési feltételeket, akkor a bizottsági rendelet 116. cikk (2) bekezdésében hivatkozott szankció a jogutód szervezet tekintetében nem alkalmazható. A létrejött szervezet a bizottsági rendelet 48. cikk (4) bekezdés második albekezdésére figyelemmel, a bizottsági rendelet 43. cikk (3) bekezdés *b*) pontja szerint igényelheti a tanácsi rendelet 103a. cikke szerinti támogatást.

(4) A miniszternek a zöldség-gyümölcs termelői csoport elismerési kérelmére vonatkozó döntését az elismerési terv végrehajtását követő négy hónapon belül meg kell hoznia.

(5) A zöldség-gyümölcs termelői csoportnak az elismerési terv végrehajtásáról az elismerési terv éves vagy féléves szakaszainak végét követő harminc napon belül jelentést kell benyújtania a minisztérium részére, amelyben bemutatja, hogy az adott évre kitűzött feladatok hogyan teljesültek, a jóváhagyott beruházások miként valósultak meg. A jelentésben bizonylatokkal igazoltan be kell mutatni az adott időszakban forgalomba hozott termék értékét és mennyiségét, valamint adott esetben a tervezettől való eltérés okait.

8. Működési alap

14. § (1)²² A működési alap finanszírozásának módját és a működési alaphoz történő pénzügyi hozzájárulás mértékét kizárólag a termelői szervezet legfőbb döntéshozó szerve állapíthatja meg.

(2)²³ A működési alap felhasználásának módjáról a termelői szervezet létesítő okiratában meghatározott, a tagok képviseletében eljáró testület dönt. A döntésben nem vehet részt az a tag, akinek a gazdaságában a működési alap felhasználásával beruházás történik, vagy aki a működési programban foglalat intézkedés vagy tevékenység végrehajtására a termelői szervezettel szerződést köt.

(3) A bizottsági rendelet 51. cikkében hivatkozott referencia időszak a működési program végrehajtásának évét megelőző naptári év. A termelői szervezet indokolt esetben új működési program benyújtásával egyidejűleg eltérő referencia időszak alkalmazását is kérheti a működési program teljes időtartamára.

(4) A termelői szervezeteknek a működési alapokhoz való közösségi hozzájárulásnak, tagjaik hozzájárulásának és magának a termelői szervezetnek a hozzájárulásának a következő évre vonatkozó becsült összegét a működési program elfogadására vonatkozó, vagy a következő évre vonatkozó módosítási kérelmek benyújtásával egyidejűleg legkésőbb november 15. napjáig a 3. melléklet 6. táblázatának kitöltésével be kell jelenteni a

minisztériumnak. A bejelentésnek tartalmaznia kell a bejelentést megelőző időszak vonatkozásában a főkönyvi kivonat alapján könyvvizsgáló által hitelesített tényadatokat, valamint a hátralévő időszakra vonatkozó, a becslésnél figyelembe vett szempontok bemutatását.

(5) A termelői szervezet által létrehozott működési alap a szervezet által vezetett könyvvitel részét képezi. A működési alap tanácsi rendeletnek megfelelően történő felhasználása a termelői szervezet közvetlen gazdasági érdekeit szolgálja, és mint ilyen gazdasági tevékenységét szolgáló alaptevékenységének részét képezi.

(6) A működési alaphoz tartozó gazdasági eseményeket úgy kell könyvelni, hogy egyértelműen megállapítható legyen, hogy azok a működési alap, és a működési program mely intézkedéséhez kapcsolódnak. A működési alapot külső könyvvizsgáló évente megvizsgálja, ellenőrzi és hitelesíti annak kiadásait és bevételeit.

(7) A működési alap támogatásáról a működési programban foglalt intézkedések végrehajtását követően, a bizottsági rendelet 69. cikke alapján benyújtott támogatási kérelem alapján az MVH dönt.

9. Működési program

15. § (1) A közösségi pénzügyi támogatáshoz a működési programot egy eredeti példányban papír alapon, valamint elektronikus adathordozón legkésőbb annak végrehajtását megelőző év szeptember 15. napjáig kell benyújtani a minisztériumhoz.

(2) A termelői szervezetek társulása elismerési kérelmével egyidejűleg vagy az elismerést követően teljes vagy részleges működési programot nyújthat be a minisztériumhoz. Ezzel egy időben a termelői szervezetek társulását alkotó termelői szervezeteknek be kell nyújtaniuk működési programjuknak a termelői szervezetek társulása teljes vagy részleges működési programja által érintett területére vonatkozó módosítási kérelmét is.

(3) A működési programot, a részleges működési programot és ezek módosítását a Nemzeti Stratégia figyelembevételével az 5. mellékletben szereplő feltételeknek megfelelően, a 7. mellékletben meghatározott formanyomtatványon, a bizottsági rendeletben előírtak figyelembevételével kell benyújtani a minisztériumhoz. A működési program részeként részletesen be kell mutatni a tevékenységek végrehajtását igazoló dokumentáció tervezett formáját és tartalmát.

(4) A működési programoknak tartalmazniuk kell kettő vagy több, a tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdésének megfelelő környezetvédelmi intézkedést, vagy a működési programok kiadásainak legalább 10%-át környezetvédelmi intézkedésekre kell fordítani. A környezetvédelmi intézkedéseknek meg kell felelniük a 6. mellékletben szereplő előírásoknak.

(5) A termelői szervezet – a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt működési program egy eredeti példányának papír alapon, valamint elektronikus adathordozón történő benyújtásával – legkésőbb december 15. napjáig kérelmezheti a miniszter által jóváhagyott működési program legutolsó hatályos változatának és a működési alapnak az év közben történő módosítását. A működési alap az év közben történő módosítás, vagy részleges végrehajtás eredményeképpen legfeljebb az eredetileg jóváhagyott összeg negyven százalékaival csökkenhet, azonban a működési alap mértéke és az egyes intézkedések keretösszege a módosítás eredményeképpen nem lehet kisebb, mint a módosítást megelőzően benyújtott részleges kifizetési kérelemben intézkedésenként elszámolt kiadások összege. A kérelemnek külön összefoglalót kell tartalmaznia a módosítások bemutatásáról, indokolásáról és a módosítások hatásáról a működési programban megfogalmazott célkitűzések megvalósulására.

(6) A termelői szervezet – a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt működési program egy eredeti példányának papír alapon valamint elektronikus adathordozón történő benyújtásával – legkésőbb november 15. napjáig kérelmezheti a miniszter által jóváhagyott működési program legutolsó hatályos változatának és a működési alap következő évre vonatkozó módosítását. A kérelemnek külön összefoglalót kell tartalmaznia a módosítások bemutatásáról, indokolásáról és a módosítások hatásáról a működési programban megfogalmazott célkitűzések megvalósulására.

(7) A miniszter jóváhagyása nélkül lehet módosítani a működési programban foglalt tevékenységek technikai paramétereit, kapacitását és költségeit, valamint az intézkedések költségvetését az intézkedésre eredetileg a működési program teljes időtartamára jóváhagyott költségvetés legfeljebb tíz százalékáig úgy, hogy ezáltal a működési alap mértéke nem változhat. Az e bekezdés szerinti működési program módosítást, legkésőbb az érintett naptári év december 31. napjáig be kell jelenteni a minisztériumnak.

(8) Egyesülés esetén a működési program év közben úgy módosítható, hogy a működési alap nagysága elérje az egyesüléssel létrejött szervezet referencia időszaka alapján lehetséges legnagyobb mértéket. Egyesülés esetén a működési programok módosítás útján történő egyesítése iránti kérelemhez csatolni kell azon dokumentumokat, amelyekkel a módosítás okát, jellegét és következményeit ismertetik.

(9) A termelői szervezet, és a termelői szervezetek társulása a működési program, valamint a részleges működési program tárgyevi végrehajtásáról a tárgyévet követő február 15-éig – figyelemmel a bizottsági rendelet 96. cikkében foglaltakra – a bizottsági rendelet VIII. mellékletében meghatározott mutatók – a minisztérium által honlapján közzétett formanyomtatványok kitöltése útján történő – megadásával és szöveges értékeléssel éves jelentést nyújt be a minisztériumnak, és az MVH-nak a működési alap éves támogatására vonatkozó kérelemhez csatolva.

10. Válságmegelőzés és -kezelés

16. § A termelői szervezetek, és azok társulásai működési programjaik keretében a tanácsi rendelet 103c. cikk (2) bekezdésében felsorolt válságmegelőzési és -kezelési eszközök közül a promóció és kommunikációt, a képzést, a piacról való árukivonást, a be nem takarítást és a betakarítási biztosítást alkalmazhatják.

11. Promóció és kommunikáció a válságmegelőzés és -kezelés érdekében

17. § (1)²⁴ A bizottsági rendelet 86. cikke alkalmazásában a folyamatban lévő promóciós és kommunikációs intézkedések kiegészítéseként alkalmazható promóciós és kommunikációs intézkedések a következők:

- a) kiadványok szerkesztése, készíttetése, terjesztése,
- b) reklámtevékenység,
- c) együttműködés a kiskereskedelemmel a fogyasztás ösztönzése céljából,
- d) egyéb, a termelői szervezet által bemutatott és a minisztérium által a működési program részeként jóváhagyott promóciós és kommunikációs eszköz, amely a válságmegelőzés és -kezelés célját szolgálja.

E bekezdés vonatkozásában kiegészítésként való alkalmazásnak akkor tekinthető az intézkedés, ha annak tervezett időtartama a jóváhagyáskor nem haladja meg a promóciós és kommunikációs intézkedés éven belüli alkalmazása időtartamának egyharmadát.

(2) A működési programnak tartalmaznia kell egy akciótervet, amely magában foglalja, hogy a válsághelyzet megelőzése, illetve kezelése érdekében a termelői szervezet az (1) bekezdésben felsorolt promóciós és kommunikációs intézkedések közül melyeket kívánja alkalmazni.

(3) A működési programban meg kell határozni az egyes intézkedések alkalmazásának célját és részletes leírását, a felmerülő költségtípusokat tételesen, a közvetíteni kívánt főbb üzenettípusokat, továbbá az alkalmazásuktól várható eredményeket.

(4) A válságmegelőzés és -kezelés érdekében végzett promóciónak és kommunikációnak elsősorban a keresletnövekedést és a fogyasztásbővülést kell szolgálnia.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedésekhez kapcsolódóan az intézkedések megvalósítása érdekében kötött szerződések keretében felmerülő, a (3) bekezdésnek megfelelően elfogadott költségtípusok támogathatók.

(6)²⁵ Amennyiben a válságmegelőzés és -kezelés érdekében alkalmazott fogyasztásösztönző marketing és promóciós intézkedés keretében, egy legalább három, de legfeljebb kilenc napos időszakban, a termelői szervezet által friss fogyasztásra értékesített termék vagy terméktípus mennyisége legalább huszonöt százalékkal meghaladja az intézkedést közvetlenül megelőzően, azzal megegyező időtartam alatt friss fogyasztásra értékesített termékmennyiséget, úgy az intézkedés keretében a legalább három, de legfeljebb kilenc napos időszakban értékesített termék vagy terméktípus értékesítési átlagára és a megelőző, megegyező időtartam alatt értékesített termékmennyiség értékesítési átlagára közötti aránykülönbség és az intézkedés által érintett időszakban értékesített mennyiség szorzata az intézkedés végrehajtása tekintetében jogosult költségként elszámolható kiadásnak minősül.

12. Képzés a válságmegelőzés és -kezelés érdekében

18. § (1) A bizottsági rendelet 87. cikke alkalmazásában a következő témákban végezhető képzések:

- a) kereskedelmi minőségszabványok és azok ellenőrzése,
- b) minőségirányítási rendszerek kiépítése és alkalmazása,
- c) fogyasztói igények változása és az azoknak megfelelő termék-előállítás,
- d) környezettudatos termelési és áruvá készítési módszerek,
- e) a piaci viszonyokat figyelembe vevő termelésstervezés.

(2) A működési programnak tartalmaznia kell egy képzési tervet, amely magában foglalja, hogy a válsághelyzet megelőzése, illetve kezelése érdekében a termelői szervezet az (1) bekezdésben felsorolt képzési intézkedések közül melyeket kívánja alkalmazni.

(3) A működési programban meg kell határozni az egyes intézkedések alkalmazásának célját és részletes leírását, a felmerülő költségtípusokat, a képzésben résztvevők körét, a képzés várható időtartamát, a képzésen tanultak hasznosulásának várható mértékét, továbbá a tanultak alkalmazásától várható eredményeket.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedésekhez kapcsolódóan az intézkedések megvalósítása érdekében kötött szerződések keretében felmerülő, a (3) bekezdésnek megfelelően elfogadott költségtípusok támogathatók, amennyiben a képzések végrehajtása az annak tartalmát bemutató írásbeli dokumentumok és a képzéseken történt részvételt tanúsító jelenléti ívek alapján igazolt.

13. Piacról történő árukivonás a válságmegelőzés és -kezelés érdekében

19. § (1) A piacról kivont árut a tanácsi rendelet 103d. cikk (4) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott rendeltetéseknek megfelelően, valamint állatokkal történő feletetés céljából lehet felhasználni.

(2) A bizottsági rendelet XI. mellékletében fel nem sorolt termékek esetében a támogatás legnagyobb mértékét a miniszter a működési program jóváhagyása során egyedileg állapítja meg, figyelembe véve a termelői árak és a bizottsági rendelet XI. mellékletében felsorolt támogatási szint átlagos arányát.

(3)²⁶ A termelői szervezetek a piacról történő árukivonási szándékukról szóló, a bizottsági rendelet 78. cikkében hivatkozott értesítést az MVH által közleményben rendszeresített és a honlapján közzétett nyomtatványon, a kivonás időpontját legalább öt nappal korábban beérkezően megküldik az MVH-hoz. Az értesítésnek tartalmaznia kell a kivonás alá vont termékek jegyzékét, az érintett termékek becsült mennyiségét, tervezett rendeltetését, és annak a helynek és időszaknak a megjelölését, ahol a kivonási műveleteknek a bizottsági rendelet 108. cikkében meghatározott elsőfokú ellenőrzése megtörténhet. Az értesítéshez mellékelni kell egy, a gyümölcs és zöldség ellenőrzéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal által kiállított igazolást, amely tanúsítja, hogy a kivont termékek megfelelnek az alkalmazandó forgalmazási előírásoknak. A kivonási műveletre a bizottsági rendelet 78. cikk (3) bekezdése szerinti engedély kiadását követően kerülhet sor.

(4)²⁷ Az MVH a bizottsági rendelet 108. cikkében meghatározott első fokú ellenőrzéseket a kivonásra bejelentett ingyenes szétosztásra szánt mennyiségek legalább harminc százalékának vonatkozásában végzi.

(5)²⁸ A piacról történő árukivonás intézkedés alkalmazása esetén támogatás csak akkor igényelhető, ha a piacról kivont áru 20. §-ban meghatározott fogadó szervezet részére történő átadása a termelői szervezet és a fogadó szervezet között kötött, az áru átadásának technikai feltételeiről szóló megállapodás alapján történik.

(6)²⁹ Az (5) bekezdése szerinti megállapodásnak tartalmaznia kell

- a) a szállítható termékek körét,
- b) a teljesítés helyszínét,
- c) a szétosztott termékben részesülők maximális számát,
- d) a szállítható termék minimális és maximális mennyiségét (kilogrammban, illetve darabszámban) a szállítások és a szétosztások ütemezése szerinti bontásban, valamint
- e) a bizottsági rendelet 83. cikkében meghatározott feltételeknek való megfelelésre vonatkozó nyilatkozatokat.

20. § (1)³⁰ A piacról kivont termékek fogadó szervezete lehet

a) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-ei 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1308/2013/EU rendelet) 34. cikk (4) bekezdés a) pontja tekintetében a Karitatív Tanács megalakításáról és működésének részletes szabályairól szóló kormányrendelet alapján megalapított Karitatív Tanács tagja;

b) az 1308/2013/EU rendelet 34. cikk (4) bekezdés b) pontja tekintetében

ba) a büntetés-végrehajtási intézetek kijelöléséről szóló miniszteri rendeletben felsorolt büntetés-végrehajtási intézet,

bb) a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján nyilvántartásba vett oktatási intézmény,

bc) az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló kormányrendelet alapján működési engedéllyel rendelkező egészségügyi intézmény.

(2)³¹ A 19. § (1) bekezdésében – a bizottsági rendelet 80. cikk (2) bekezdésében szabályozottnak megfelelően – ingyenes szétosztástól eltérő egyéb rendeltetesként meghatározott állatokkal történő feletetés esetén fogadó szervezet lehet

a) a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló miniszteri rendelet szerint az Országos Adatbázisban nyilvántartásba vett tartási hely,

b) az állatok védelméről és kíméletéről szóló törvény alapján nyilvántartásba vett és működési engedéllyel rendelkező állatkert és cirkuszi menázséria,

c) a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvény szerint nyilvántartásba vett vadászatra jogosult.

(3)–(5)³²

14. Be nem takarítási intézkedés alkalmazása a válságmegelőzés és -kezelés érdekében

21. § (1) A termelői szervezetek a működési programjuk keretében be nem takarítási intézkedést a bizottsági rendelet 84. cikkében foglalt feltételekkel szerepeltethetnek.

(2) A bizottsági rendelet 85. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján az intézkedés keretében támogatható termékek listáját a 4. melléklet tartalmazza.

(3) A termelői szervezeteknek a be nem takarítási művelet alkalmazására vonatkozó szándékukról a bizottsági rendelet 85. cikk (2) bekezdésében hivatkozott előzetes értesítést kell benyújtaniuk az MVH által rendszeresített és a honlapján közleményben közzétett formanyomtatványon. Az előzetes értesítésnek tartalmaznia kell az intézkedés által érintett termék és területnagyság meghatározására, és az intézkedés végrehajtása helyszínének és időpontjának azonosítására alkalmas adatokat. Az értesítést legkésőbb öt nappal az adott termék betakarítási periódusát megelőzően kell megküldeni az MVH-hoz.

(4) Az igényelhető legmagasabb támogatási összegeket a miniszter a bizottsági rendelet 85. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján a működési programban – a bizottsági rendelet 85. cikk (3) bekezdés második albekezdése alkalmazása esetén az intézkedés végrehajtását követő hat hét termésmennyiségének vonatkozásában – 1 hektárra vetítve határozza meg.

(5) A működési programban szerepeltethető be nem takarítási intézkedések:

a) denaturálás,

b) talajba történő bedolgozás (a bejelentett területen lévő termés lekaszálása, beszántása, betárcsázása, leégetése, valamint egyéb más intézkedés a be nem takarítás elvégzésére),

c) egyéb, a termelői szervezet által megfelelően indokolt és a miniszter által a működési program részeként jóváhagyott intézkedés, amely a válságmegelőzést és -kezelést szolgálja.

(6) A be nem takarítási intézkedés alapján csak abban az esetben vehető igénybe támogatás, ha a bejelentett terület vonatkozásában az MVH a helyszíni ellenőrzés során is megállapítja az intézkedés alkalmazásával összefüggő szabályok maradéktalan betartását.

14/A. Az egyes gyümölcs- és zöldségfélék termelőinek nyújtandó ideiglenes rendkívüli támogatási intézkedések eltérő szabályai³³

21/A. § (1)³⁴ Az egyes gyümölcs- és zöldségfélék termelőinek nyújtandó további ideiglenes rendkívüli támogatási intézkedések megállapításáról szóló, 2014. szeptember 29-i 1031/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: ideiglenes rendelet) által meghatározott ideiglenes, rendkívüli támogatási intézkedéseket az ideiglenes rendeletben és e §-ban foglalt eltérésekkel kell végrehajtani.

(2) Az ingyenes szétosztástól eltérő célú kivonás esetén a kivont árut a 19. § (1) bekezdésében meghatározottakon kívül térítésmentes kiosztás és biogáz előállítás céljára is fel lehet használni.

(3) Térítésmentes kiosztás esetén fogadó szervezet lehet

a) helyi önkormányzat és

b) a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezései szerint nyilvántartásba vett civil szervezet.

(4) Biogáz előállítás esetén fogadó szervezet lehet a fenntartható bioüzemanyag-termelés követelményeiről és igazolásáról szóló kormányrendelet alapján nyilvántartásba vett biomassza feldolgozó.

(5)³⁵ A bizottsági rendelet 78. cikke szerinti értesítést a termelői szervezetek és a termelői szervezetben nem tag termelők folyamatosan nyújthatják be a 19. § (3) bekezdés szerinti

tartalommal és formában az MVH honlapján a benyújtáskor hatályos közleményben közzétett nyomtatványon, a közleményben megjelölt telefax számra, illetve elektronikus postacímre. A 19. § (3) bekezdés szerinti – a gyümölcs és zöldség ellenőrzéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal által kiállított – igazolást a (12) bekezdésben meghatározott kifizetési kérelemhez kell csatolni.

(6)³⁶ A bizottsági rendelet 85. cikk (2) bekezdése szerinti értesítést a termelői szervezetek és a termelői szervezetben nem tag termelők – mind a zöld szüret, mind pedig a be nem takarítás vonatkozásában – folyamatosan nyújthatják be a 21. § (3) bekezdés szerinti tartalommal és formában az MVH honlapján a benyújtáskor hatályos közleményben közzétett nyomtatványon, a közleményben megjelölt telefax számra, illetve elektronikus postacímre.

(7)³⁷ Az ideiglenes rendelet végrehajtása során a 21. § (5) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott be nem takarítási intézkedések alkalmazhatóak. Az ideiglenes rendelet 5. cikk (5) bekezdésének alkalmazásában figyelembeveendő terméshozamokat a 8. melléklet tartalmazza.

(8)³⁸ A zöldszüret és a be nem takarítás esetén – összhangban az ideiglenes rendelet 6. cikk 2. pontjával – az Európai Unió és a termelői szervezet hozzájárulását is tartalmazó kompenzáció mértékét, valamint az ideiglenes rendelet 6. cikk (3) bekezdésének alkalmazásában figyelembeveendő terméshozamokat a 8. melléklet tartalmazza.

(9)³⁹ Az MVH a bizottsági rendelet 108., 109. és 110. cikke szerinti első és másodfokú ellenőrzéseket az ideiglenes rendelet 8. cikkében meghatározott arányban a 10. cikk szerinti bejelentési időszakonként, valamint az ideiglenes rendelet hatálybalépését megelőzően bejelentett össz mennyiség alapján végzi.

(10)⁴⁰ Az ideiglenes rendelet 10. cikk (1) és (2) bekezdésében szabályozott értesítéseket az MVH küldi meg az Európai Bizottságnak.

(11)⁴¹ Az MVH az (5) és (6) bekezdés szerinti, 2014. augusztus 18-át követően benyújtott bejelentésekben foglalt mennyiségeket az ideiglenes rendelet 2. cikkében meghatározott mennyiségek kimerüléséig a bejelentések beérkezési sorrendjében hagyja jóvá a 8. mellékletben meghatározott terméshozamok figyelembe vételével. Amennyiben az (5) és (6) bekezdésben meghatározott bejelentések faxon és elektronikus úton történő benyújtásának időpontja eltér egymástól, úgy a sorrendállítás során a korábbi időpontot kell figyelembe venni. Az ideiglenes rendelet 2. cikkében meghatározott mennyiséget az ideiglenes rendelet 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott valamennyi termék vonatkozásában az ideiglenes rendelet 1. cikk (2) bekezdése szerinti, az ideiglenes rendelet 1. cikk (3) bekezdésében meghatározott időszakban végrehajtott valamennyi intézkedés elvégzésére fel lehet használni. Az ideiglenes rendelet 3. cikkében megállapított mennyiségek kimerüléséről az MVH közleményben haladéktalanul tájékoztatást tesz közzé a honlapján.

(12)⁴² Kérelmezőnként az ideiglenes rendelet 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott, az ideiglenes rendelet 1. cikk (2) bekezdésében felsorolt termékek vonatkozásában és az ideiglenes rendelet 1. cikk (3) bekezdésében meghatározott időszakban végrehajtott intézkedések tekintetében egyetlen, az ideiglenes rendelet 9. cikk (2) és (3) bekezdése szerinti kifizetési kérelmet lehet benyújtani. A kifizetési kérelmet az MVH által közleményben közzétett nyomtatványon az MVH-hoz kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell az ideiglenes rendelet 9. cikk (4) bekezdésében meghatározott dokumentumokat az MVH közleménye szerinti formátumban, a 19. § (3) bekezdés szerinti, a gyümölcs és zöldség ellenőrzéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal által kiállított igazolást, valamint a 19. § (5) bekezdés szerinti megállapodást.

15. Betakarítási biztosítás

22.§ A bizottsági rendelet 89. cikkére figyelemmel azon mezőgazdasági biztosítások díja foglalható be a működési programba,

a) amelyet a miniszter a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló törvény alapján előzetesen jóváhagyott, és

b) amely megfelel a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás igénybevételi feltételeiről szóló miniszteri rendelet által megállapított, a díjtámogatásban részesíthető mezőgazdasági biztosítási szerződés általános feltételeinek, és

c) amelyet a termelő tagok, mint biztosítottak javára a termelői szervezet, mint szerződő fél köt meg.

16. Adatszolgáltatás

23. § (1) A tanácsi rendeletben foglaltak megvalósulása érdekében a zöldség-gyümölcs termelői csoportok, illetve a termelői szervezetek kötelesek naprakész nyilvántartást vezetni

a) tagjainak a tulajdonában, illetve használatában lévő, a tagsági jogviszony által érintett termőterületéről, termeléséről (megye, település, helyrajzi szám, összes terület, zöldség- és gyümölcsstermelés területe hektárban két tizedes pontossággal, fedett és szabadföldi területek mérete hektárban, várható, és tényleges termésmennyiség növényfaj szerinti bontásban), és

b) a megtermelt áru értékesítéséről (friss áruként belföldre és exportra történő értékesítés, tagi értékesítés, más termelői szervezeten vagy zöldség-gyümölcs termelői csoporton keresztül történő értékesítés, feldolgozás, feldolgozóiparnak történő értékesítés, betárolt áru mennyisége, árukivonás mennyisége és minősége szerinti bontásban),

c)⁴³ a továbbértékesítés céljából beszállított, illetve a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet által saját maga termelt, az elismerés hatálya alá tartozó áru mennyiségéről és forgalmazott értékéről a beszállító tagsági jogviszonya szerinti bontásban, figyelemmel arra, hogy a beszállított terméket a beszállító, vagy más termelő termelte meg.

(2)⁴⁴ A termelői szervezet vagy zöldség-gyümölcs termelői csoport az (1) bekezdésben, valamint a 7. § (5) bekezdésében részletezett szempontok szerinti nyilvántartásról a tárgyévét követő február 15. napjáig köteles a minisztériumot írásos és elektronikus formában is a 2. melléklet 1. és 3. táblázatának, valamint a 3. melléklet 1–5. táblázatának megfelelően – a minisztérium honlapján közzétett formanyomtatvány kitöltésével és szerkeszthető formátumban való megküldésével – tájékoztatni.

(3) A bizottsági rendelet 148. cikkének alkalmazásában a tagoknál bekövetkezett a tagok részére a vis maior vagy a kárenyhítési rendelet alapján igazolt vis maior eseményt legkésőbb a zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet a 11. § (1)–(3) bekezdése, valamint a bizottsági rendelet 45. cikke szerinti kérelmével, vagy a 13. § (5) bekezdése, valamint a 14. § (4) bekezdése szerinti jelentéssel, vagy a (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatásával egy időben kell bejelenteni. A vis maior rendelet szerinti vis maior bejelentési kötelezettség a zöldség-gyümölcs termelői csoport, illetve a termelői szervezet tagjai által termelt árut érintő vis maior események esetében a zöldség-gyümölcs termelői csoportot, illetve termelői szervezetet terheli, amennyiben az elháríthatatlan külső ok miatt kiesett árumennyiség figyelembevételét e rendelet vagy a bizottsági rendelet szerinti kötelezettségek teljesítése szempontjából a termelői csoport, illetve termelői szervezet által forgalmazható vagy forgalomba hozott termék értékének meghatározásával összefüggően kezdeményezik.

17. Finanszírozás

24. § (1) A termékértékesítéshez tartozó gazdasági eseményeket úgy kell könyvelni, hogy egyértelműen elkülöníthető legyen az elismerés alá tartozó termékek esetében a tagok és a nem tagok által termelt termékek mennyisége, azok értékesítéséből származó árbevétel,

valamint az egyéb árbevétel. A forgalmazott termék értékébe történő beszámítás szempontjából a számla teljesítésének időpontja a mérvadó.

(2) A termelői szervezetek és a zöldség-gyümölcs termelői csoportok a forgalomba hozott termék értékébe a melléktermékek értékét beszámíthatják.

(3) Ha a termelői szervezet, vagy a zöldség-gyümölcs termelői csoport központosított begyűjtő vagy csomagoló pontjai és elosztási pontja között legalább kétszáz kilométer távolság van, úgy a két pont között szállított áru vonatkozásában a forgalomba hozott termék értékének számításakor a számlán szereplő értéket négy tized százalékkal csökkenteni kell.

(4) A termelői szervezetek a működési alap támogatásának részleges kifizetését igényelhetik.

(5) Az elfogadott működési programmal és működési alappal rendelkező termelői szervezetek részére nemzeti támogatás nyújtható a működési program finanszírozására, amely nem haladhatja meg a tagok valamint a termelői szervezet által befizetett hozzájárulás nyolcvan százalékát.

(6)⁴⁵ A zöldség-gyümölcs termelői csoportok létrejöttének ösztönzése és adminisztratív működésük elősegítése érdekében a tanácsi rendelet 103a. cikk (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott nemzeti támogatás nyújtható. Az elismerési tervben szereplő tevékenységekhez nyújtható – a tanácsi rendelet 103a. cikk (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott – nemzeti támogatás mértéke legalább öt százalék.

(7) A nemzeti forrásból nyújtott támogatásokról külön jogszabály rendelkezik.

(8) Az MVH a tanácsi rendelet 103a. cikk (1) bekezdése, valamint 103d. cikkének alkalmazása során meghozott határozatokat a minisztériumnak is megküldi.

18. Ellenőrzés, jogkövetkezmények

25. § (1) A bizottsági rendelet 104. és 111. cikkében hivatkozott helyszíni szemle, helyszíni ellenőrzés és adminisztratív ellenőrzés elvégzéséről ideértve a bizottsági rendelet 44. cikkében foglalt feltétel teljesülésének az ellenőrzését is, a miniszter – szükség esetén szakértők bevonásával – gondoskodik. Más, a bizottsági rendeletben meghatározott ellenőrzéseket az MVH végzi. A bizottsági rendelet 107. cikkében meghatározott, valamint a 106. és 112. cikk keretében végzett ellenőrzés során az elismerési feltételeknek való megfelelés tekintetében tett megállapításokat is tartalmazó dokumentum egy másolati példányát meg nem felelőség, vagy szabálytalanság gyanúja esetén az MVH megküldi a minisztérium részére.

(2) Amennyiben az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap finanszírozási rendszerébe tartozó ügyletek tagállamok által végzett vizsgálatáról szóló 2008. május 26.-i 485/2008/EK Tanács rendeletnek megfelelően elvégzett az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap Garanciarészlegéből történő kifizetések utólagos ellenőrzéséről szóló 23/2004. (IV. 22.) PM rendelet alapján az MVH részére megküldött vizsgálati jegyzőkönyv az elismerési feltételek megszegésével kapcsolatos megállapításokat tartalmaz, úgy az MVH a jegyzőkönyvet nyolc napon belül megküldi a minisztérium részére. Az elismerési feltételek megszegésével kapcsolatos ügyben a minisztérium által hozott döntésig az MVH a jegyzőkönyvvel érintett ügyben folytatott eljárását felfüggeszti.

(3) Az elismerési feltételek megszegésével – ideértve az elismerési terv végre nem hajtását, késedelmes végrehajtását –, valamint a bizottsági rendelet 115. cikkében meghatározott csalással kapcsolatos jogkövetkezményeket a miniszter, valamint ezek alapján a támogatások folyósításának felfüggesztése, vagy a korábban már folyósított támogatási összeg visszakövetelése vonatkozásában pedig az MVH alkalmazza.

(4) Az előzetes elismeréshez kapcsolódó elismerési terv éves teljesítésének, valamint a termelői szervezetekre és a zöldség-gyümölcs termelői csoportokra vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés és az azokban foglalt kötelezettségek teljesítésének

adminisztratív úton történő ellenőrzéséről valamint, azon termelői szervezetek vonatkozásában, amelyek nem rendelkeznek működési programmal, illetve nem nyújtanak be támogatási kérelmet, az elismerési követelményeknek való megfelelés ellenőrzéséről, ideértve a helyszíni szemlét is a miniszter gondoskodik.

(5) A bizottsági rendeletben foglalt esetekben, továbbá az elismerési terv végre nem hajtása, vagy késedelmes végrehajtása esetén a miniszter dönt az elismerés ideiglenes felfüggesztéséről vagy az elismerés visszavonásáról.

(6) Ha egy zöldség-gyümölcs termelői csoport vagy termelői szervezet az e rendeletben, valamint a tanácsi rendeletben és a bizottsági rendeletben szabályozott jelentési és adatszolgáltatási kötelezettségeinek nem vagy nem megfelelően tesz eleget, az elismerése felfüggesztésre kerül mindaddig, amíg e kötelezettségeit hiánytalanul nem teljesíti.

(7) A miniszter az elismerés felfüggesztéséről vagy visszavonásáról szóló határozatát az MVH-nak is megküldi.

(8) A termelői szervezatként való elismerés visszavonása esetén a visszavonás időpontját megelőző öt évben a tanácsi rendelet 103a. cikk, valamint végrehajtás alatt lévő működési program esetén a tanácsi rendelet 103d. és 103e. cikke alapján nyújtott támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül.

(9)⁴⁶ Amennyiben a termelői szervezet a 15. § (9) bekezdésében meghatározott jelentését nem vagy nem megfelelően küldi meg, részére támogatás addig nem fizethető ki, amíg a jelentés megküldésre nem kerül és az a hivatkozott formai és tartalmi követelményeknek eleget nem tesz.

19. Záró rendelkezések

26. §⁴⁷

27. § (1) Ez a rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésekor már elismert termelői szervezet, termelői szervezet társulása vagy zöldség-gyümölcs termelői csoport vonatkozásában a 3., 4., 6. §-ban, valamint a 7. § (1) és (3) bekezdésében és 9. §-ban foglalt rendelkezéseket 2013. július 1-jétől kell alkalmazni.

20. Az Európai Unió jogának való megfelelés

28. § Ez a rendelet

a) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) szóló 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet),

b) az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról szóló, 2011. június 7-i 543/2011/EK bizottsági végrehajtási rendelet,

c)⁴⁸ az egyes gyümölcs- és zöldségfélék termelőinek nyújtandó ideiglenes rendkívüli támogatási intézkedések megállapításáról és a 913/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet módosításáról szóló, 2014. augusztus 29-i 932/2014/EU bizottsági rendelet,

d)⁴⁹ az egyes gyümölcs- és zöldségfélék termelőinek nyújtandó további ideiglenes rendkívüli támogatási intézkedések megállapításáról szóló, 2014. szeptember 29-i 1031/2014/EU bizottsági rendelet,

e)⁵⁰ az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat tekintetében az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet módosításával történő kiegészítéséről szóló, 2014. március 11-i 499/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

29. §⁵¹ E rendeletnek az egyes agrártámogatási tárgyú és az óvoda-, és iskolatej programot szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról szóló 65/2013. (VII. 29.) VM rendelettel [a továbbiakban: 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet] megállapított 3. § (1) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 12. § (1) bekezdés *k*) pontját, 12. § (5) bekezdését, 17. § (1) és (6) bekezdését, 23. § (2) bekezdését, 24. § (6) bekezdését a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet hatálybalépésekor⁵² folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

30. §⁵³ A zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet módosításáról szóló 7/2014. (IX. 5.) FM rendelettel megállapított 21/A. §-ban foglaltakat a 2014. augusztus 18-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

31. §⁵⁴ Az egyes agrártárgyú rendeletek módosításáról szóló 18/2014. (X. 29.) FM rendelettel megállapított 21/A. § (1) és (5)–(12) bekezdését és a 8. mellékletét a 2014. augusztus 18-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

1. melléklet a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelethez⁵⁵

(NÉV)
**ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS
TERMELŐI CSOPORT**
(.....)
Székhely
ELŐZETES ELISMERÉSI TERVE
A-..... IDŐSZAKRA
készült
Összefoglaló

Alapelvek

Tagság

Árualap

Vevők

Értékesíthető termék értéke

Működési hozzájárulás

Zárszó

Az elismerést kérő szervezet adatai

	A	B
1	Zöldség-gyümölcs termelői csoport neve:	
1.1	Székhely	
1.1.1	megye:	
1.1.2	irányítószám:	
1.1.3	helység:	
1.1.4	utca, házszám:	
1.2	Telephelyek	
1.2.1	megye:	
1.2.2	irányítószám:	
1.2.3	helység:	

1.2.4	utca, házszám:	
1.3	Vezető neve:	
1.3.1	beosztása:	
1.3.2	telefonszáma (közetszámmal):	
1.3.3	faxszáma:	
1.4	Kapcsolattartó neve:	
1.4.1	beosztása:	
1.4.2	telefonszáma (közetszámmal):	
1.4.3	faxszáma:	
1.4.4	e-mail címe:	

Tagsági adatok

	A		B
1	Termelő tagok száma:		
2	Ebből:	Természetes személy:	
		Jogi személy:	

Azonosító adatok

	A	B
1	Alapítás időpontja (év, hó, nap):	
2	Adóalanyiság:	
3	Adószám (8+2+1 jegyű):	
4	Statisztikai jelzőszám:	
5	Könyvvezetés módja:	
6	Gazdálkodási forma kód és megnevezés:	
7	Cégbírósági bejegyzés száma:	
8	Számlavezető pénzintézet neve:	
9	Számlaszáma:	
10	Regisztrációs szám:	

A terv időtartama naptári évek szerint

Előzetes elismerési terv időtartama:

Előzetes elismerési terv végrehajtásának kezdete:

Elismerés tervezett időpontja:

Az elismerés kategóriája és típusa

Elismerési termékkör:

Értékesítés módja: Önállóan / Közös értékesítő szervezet létrehozásával ... a termelői szervezettel

A kezdeti helyzet leírása és annak évenkénti változása

A vállalkozás általános bemutatása és adatai, tagok adatai

A tagok területi megoszlása

A tagok tulajdonosi jogviszonyai

Az üzletrész, részjegy

A tagok által művelt területek

Az árualap

A piaci kapcsolatok

A vevőpartnerek

A vállalkozás szervezeti felépítése, foglalkoztatottak

A zöldség-gyümölcs termelői csoport humánerőforrás ellátottsága

	A	B	C	D	E
1.1	ÁLLANDÓ MUNKAERŐ				
1.2	pozíció megnevezése	végzettség	létszám	munkaidő	munkaköri feladat
1.3					
1.4					
2	Összesen				
3.1	SZEZONÁLIS MUNKAERŐ				
3.2	pozíció megnevezése		létszám	munkaidő	munkaköri feladat
3.3					
3.4					
4	Összesen				

A szervezet adminisztrációs rendszere, pénzügyi szabályozása és pénzügyi helyzete

Helyben végzett pénzügyi-számviteli és adminisztrációs tevékenység

– Tagnyilvántartási rendszer:

– Szerződés-nyilvántartási rendszer:

– Jelentések és dokumentációk:

– Szabályzatok:

Könyvelőirodán végzett pénzügyi-számviteli tevékenység

A tagok tevékenységének elkülönítése (tagi forgalom, nem tagi forgalom, pályázati bevételek, támogatások)

A szervezet pénzügyi helyzete:

A termékek átvételének finanszírozása:

Az értékesítés finanszírozása:

A vállalkozás eszközállománya

Az elismerés megszerzése érdekében végrehajtandó intézkedések, a fejlesztési terv

A tagok számára az árubegyűjtési, tárolási, csomagolási és értékesítési feltételek biztosítása (támogatott beruházások)

I. Jelenlegi állapot:

II. Évenkénti fejlesztési és intézkedési terv:

Az első terv évi beruházási tervek részletezése:

A második terv évi beruházási tervek részletezése:

A harmadik terv évi beruházási tervek részletezése:

A negyedik terv évi beruházási tervek részletezése:

Az ötödik terv évi beruházási tervek részletezése:

		földi egy- vagy többéves kultúra (5)													
4.2.1.1.3		fedett (6)													
4.3	tagi gomba összesen														
	A	B				C	D	E	F	G					
1	Taglétszám (fő)														
2						I. év	II. év	III. év	IV. év	V. év					
3	Taglétszám összesen														
3.1.1			természetes személy												
3.1.2	ezen belül		jogi személy												
3.2.1			zöldség- és/vagy gyümölcsstermelők száma												
3.2.2	ezen belül		nem termelő tagok												
3.3	Belföldi tagok														
3.3.1			természetes személy												
3.3.2	ezen belül		jogi személy												
3.4	Külföldi tagok														
3.4.1			természetes személy												
3.4.2	ezen belül		jogi személy												

Megjegyzések:

- (1) a termék TCS által történő értékesítésekor
 - (2) az adott naptári évben művelt teljes terület, ha pl. 10 hektáron évente kétszer takarítanak be terményt, akkor 20 hektár
 - (3) a 1234/2007/EK tanácsi rendelet I. mellékletének IX. része szerinti bontásban
 - (4) pl. alma-, körte-, cseresznye- stb. ültetvény
 - (5) pl. sárga- és görögdinnye, szamóca, rebarbara, málna, ribizskék, egres, áfonyák
 - (6) pl. sárga- és görögdinnye, szamóca
- TCS = zöldség-gyümölcs termelői csoport

2. táblázat

Fejlesztési terv

1	Beruházás/fejlesztés	I. év			II. év			III. év			IV. év			V. év		
		egységár (ezer Ft)	db	összesen (ezer Ft)	egységár (ezer Ft)	db	összesen (ezer Ft)	egységár (ezer Ft)	db	összesen (ezer Ft)	egységár (ezer Ft)	db	összesen (ezer Ft)	egységár (ezer Ft)	db	összesen (ezer Ft)
2																
3.1																
3.2																
3.3																
4	Beruházás/fejlesztés összesen (eFt)															
4.1	saját forrás összesen															
4.2	hitel összesen															
4.3																

3. táblázat

Bevételek és ráfordítások

(me: ezer Ft)

1		I. év	II. év	III. év	IV. év	V. év	2	Értékesített termék értéke						
3	Értékesítés nettó árbevétele													
3.1	<i>Összes értékesített áru árbevétele</i>													
3.1.1	a tagok által termelt, az elismerés alá tartozó zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel													
3.1.2	más termelői szervezet, termelői szervezet társulása vagy zöldség-gyümölcs termelői csoport tagjai által termelt, az elismerés alá tartozó zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel													
3.1.3	nem tagoktól felvásárolt, az elismerés alá tartozó zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel													
3.1.4	egyéb zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel													
3.2	<i>input anyag értékesítés bevétele (főbb tételként pl. műtrágya, növényvédő szer, csomagolóanyag)</i>													
3.3	<i>szolgáltatások értékesítésének bevétele (részletezve)</i>													
4	Egyéb bevételek													
4.1	<i>működési hozzájárulás bevétel tagoktól</i>													
4.1.1	<i>ebből működési alapba</i>													
4.2	<i>támogatás (részletezve)</i>													
5	Anyagjellegű ráfordítások													
5.1	<i>ebből: tagi áruk értéke</i>													
5.2	<i>felvásárolt áruk értéke</i>													
5.3	<i>input anyag vásárlás (főbb tételként pl. műtrágya, növényvédő szer, csomagolóanyag)</i>													
5.4	<i>szolgáltatások költsége</i>													

Csatolt dokumentumok

Beruházási program terv, árajánlatok

Gépek, eszközök árajánlatai

Bérelti és lízingszerződések összefoglaló táblázata

2. melléklet a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelethez**Adatlap elismeréshez/elismerési terv benyújtásához****A termelők saját vagy bérelt földterületére és termelésére vonatkozó, ... évi éves adatok***1. táblázat*

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tag				Terület				

2			Belépés dátuma	Kilépés dátuma					Típus (szabadföld)
3	Név	Regisztrációs szám	(év, hó,nap)	(év, hó,nap)	Megye, település neve	Helyrajzi szám	Nagyság (ha)	ebből zöldség gyümölcs (ha)	termesztés berendezés
4.1									
4.2									
4.3									
5	Összesen:								

2. táblázat

	A	B	C	D	E	F
1	Értékesítés					
2						A számla tartománya
3	Számla sorszáma	Kibocsátás kelte	Kibocsátó	Vevő	a számla nettó értéke	az elismerés hatálya alá tartozó területek (ezer Ft) (1)
4.1						
4.2						
5	Összesen:					

Megjegyzések:

(1) azon termék vagy termékcsoport számlán feltüntetett értéke, amely a TCS termelő tagjától származik és amely tekintetében a TCS az elismerését kérte

(2) azon termék vagy termékcsoport számlán feltüntetett értéke, amely nem a TCS termelő tagjától származik és/vagy a TCS az elismerését nem e termék vagy termékcsoport tekintetében kérte

TCS = zöldség-gyümölcs termelői csoport

3. táblázat

	A	B	C	D	E	F	G
1	Nem termelő tagok						
2		Belépés dátuma	Kilépés dátuma				Termelő tagokhoz viszonyított arány
3	Név	(év, hó,nap)	(év, hó,nap)	Székhely	Tevékenységi kör	Főtevékenység	(%)
4.1							
4.2							
4.3							
5	Összesen:						

4. táblázat

	A	B	C	D	E
1	Termelői szervezetek társulása				
2		Belépés dátuma	A szervezet státusza		Szavazati arány
3		(év, hó,nap)	(termelői szervezet: T; termelői csoport: CS; leányvállalat: L)		(a leadható szavazatok %-ban)
4	Név			Székhely	
5.1					
5.2					
5.3					
6	Összesen:				

**Adatlap az éves adatszolgáltatáshoz – Tagi termőterület
(beküldendő minden év február 15-ig)**

1														
	2	Régiók összesen			Közép-Magyarország			Közép-Dunántúl			Nyugat-Dunántúl			
		3	terület	mennyiség	értékesített termék nettó árbevétele (1)	terület	mennyiség	értékesített termék nettó árbevétele (1)	terület	mennyiség	értékesített termék nettó árbevétele (1)	terület	mennyiség	értékesített termék nettó árbevétele (1)
			4	ha	t	ezer Ft	ha	t	ezer Ft	ha	t	ezer Ft	ha	t
5	Tagi termőterület összesen (2)													
5.1	ebből	tagi zöldségtermő terület összesen												
5.1.0.1		ezen belül	szabad-földi											
5.1.0.2			fedett											
5.1.1.1		zöldségtermő terület termékenként												
5.1.1.1.1		ezen belül	szabad-földi											
5.1.1.1.2			fedett											
5.2		tagi gyümölcstermő terület összesen												
5.2.0.1		ezen belül	ültetvény (3)											
5.2.0.2			szabad-földi egy- vagy többéves kultúra (4)											
5.2.0.3			fedett (5)											
5.2.1.1	gyümölcstermő terület termékenként													
5.2.1.1.1	ezen belül	ültetvény (3)												
5.2.1.1.2		szabad-földi egy- vagy többéves kultúra (4)												
5.2.1.1.3		fedett (5)												
5.3	tagi gomba összesen													

Megjegyzések:

- (1) a termék TЭСZ/TCS által történő értékesítésekor
- (2) az adott naptári évben művelt teljes terület, ha pl. 10 ha-on évente kétszer takarítanak be terményt, akkor a táblázatban 20 ha-t kell feltüntetni
- (3) pl. alma-, körte-, cseresznye- stb. ültetvény
- (4) pl. sárga- és görögdinnye, szamóca, rebarbara, málna, ribizskék, egres, áfonyák
- (5) pl. sárga- és görögdinnye, szamóca

2. táblázat

**Adatlap az éves adatszolgáltatáshoz – Legfontosabb termékek
(beküldendő minden év február 15-ig)**

	A	B	C	
1			... naptári év	
2	A négy legfontosabb termék (7)	A termék megnevezése	mennyiség (t)	értékesített termék nettó árbevétele (ezer Ft)
3	A TÉSZ/TCS által értékesített termékek összesen			
3.1	1.			
3.2	2.			
3.3	3.			
3.4	4.			
3.5	A többi termék			
4	A tagok által önállóan értékesített termékek becsült mennyisége és értéke összesen			
4.1	1.			
4.2	2.			
4.3	3.			
4.4	4.			
4.5	A többi termék			

Megjegyzések:

(7) a teljes (tagi + más TÉSZ + nem tagi) elismerés hatálya alá tartozó termék értékesítés alapján kell kitölteni

TÉSZ = zöldség-gyümölcs termelői szervezet

TCS = zöldség-gyümölcs termelői csoport

3. táblázat

**Adatlap az éves adatszolgáltatáshoz – Értékesítés
(beküldendő minden év február 15-ig)**

3. táblázat					
1	Értékesítés			... naptári év	
2				mennyiség (t)	értékesített termék nettó árbevétele (ezer Ft)
3	Értékesített termék összesen				
3.1	friss piacra összesen				
3.1.1	ezen belül	áruházlánc			
3.1.2		nagyker/nagybani			
3.1.3		kiskereskedők			
3.1.4		egyéb			
3.2	feldolgozásra összesen				
3.2.1	ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített			
3.2.2		TÉSZ/TCS által			

			feldolgozott			
3.3		<i>kivont termék összesen</i>				
3.3.1		ezen belül	ingyenes szétosztás			
4	Az értékesítés megbontása a termék eredete szerint					
4.1	I.	A tagok termése				
4.1.1		<i>friss piacra</i>				
4.1.1.1		ezen belül	áruházlánc			
4.1.1.2	nagyker/nagybani					
4.1.1.3	kiskereskedők					
4.1.1.4	egyéb					
4.1.2		<i>feldolgozásra</i>				
4.1.2.1		ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített			
4.1.2.2			TÉSZ/TCS által feldolgozott			
4.1.3		<i>kivont termék</i>				
4.1.3.1		ezen belül	ingyenes szétosztás			
4.2	II.	Más TÉSZ, TÉSZ-társulás vagy TCS tagjainak termése (8)				
4.2.1		<i>friss piacra</i>				
4.2.1.1		ezen belül	áruházlánc			
4.2.1.2			nagyker/nagybani			
4.2.1.3			kiskereskedők			
4.2.1.4			egyéb			
4.2.2		<i>feldolgozásra</i>				
4.2.2.1		ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített			
4.2.2.2			TÉSZ /TCS által feldolgozott			
4.3	III.	Egyéb termelő termése				
4.3.1		<i>friss piacra</i>				
4.3.1.1		ezen belül	áruházlánc			
4.3.1.2			nagyker/nagybani			
4.3.1.3			kiskereskedők			
4.3.1.4			egyéb			
4.3.2		<i>feldolgozásra</i>				
4.3.2.1		ezen belül	feldolgozó ipar részére frissen értékesített			
4.3.2.2			TÉSZ által feldolgozott			
5	Betárolt áru					

5.1	ezen belül	tagok termése		
5.2		más TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS termése		
5.3		egyéb termelő termése		
6.	Vevők			
6.1	TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS-től független vevők összesen			
6.2	Azon vevők amelyekben a TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjai tulajdoni hányaddal rendelkeznek			
6.3	ezen belül	A TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjainak összesített tulajdoni hányada nem haladja meg az ötven százalékot		
6.4		A TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjainak összesített tulajdoni hányada meghaladja az ötven százalékot		
6.5	Azon vevők felsorolása amelyekben a TÉSZ, TÉSZ-társulás, TCS vagy ezek tagjainak összesített tulajdoni hányada meghaladja az ötven százalékot			6.5.1
6.5.2				

Megjegyzések:

TÉSZ = zöldség-gyümölcs termelői szervezet

TÉSZ-társulás = zöldség-gyümölcs termelői szervezetek társulása

TCS = zöldség-gyümölcs termelői csoport

egyéb termelő = nem tagja sem TÉSZ-nek, sem TÉSZ-társulásnak, sem TCS-nak

(8) Az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 125a. cikkének (2) bekezdése szerint

4. táblázat

**Adatlap az éves adatszolgáltatáshoz – Taglétszám
(beküldendő minden év február 15-ig)**

1	Taglétszám ... naptári évben (9)		me.: fő
2	Taglétszám összesen		
2.1.1	ezen belül	természetes személy	
2.1.2		jogi személy	
2.2.1	ezen belül	zöldség- és/vagy gyümölcstermelők száma	
2.2.2		nem termelő tagok	
2.3	Belföldi tagok		
2.3.1	ezen belül	természetes személy	
2.3.2		jogi személy	
2.4	Külföldi tagok		
2.4.1	ezen belül	természetes személy	
2.4.2		jogi személy	

Megjegyzések:

(9) adott naptári év december 31-i állapot szerint

5. táblázat

Pénzügyi kimutatás
(beküldendő a termelői szervezetek esetében minden év február 15-ig, a zöldség-gyümölcs termelői csoportok esetében az elismerési terv éves szakaszainak végét követő harminc napon belül)

me.: ezer Ft

1	...	2
1	év	Értékesített termék értéke
3	Értékesítés nettó árbevétele	
3.1	Összes értékesített áru árbevétele	
3.1.1	a tagok által termelt, az elismerés alá tartozó zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel	
3.1.2	más termelői szervezet, termelői szervezetek társulása vagy zöldség-gyümölcs termelői csoport tagjai által termelt, az elismerés alá tartozó zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel	
3.1.3	nem tagoktól felvásárolt, az elismerés alá tartozó zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel	
3.1.4	egyéb zöldség-gyümölcs értékesítéséből származó nettó árbevétel	
3.2	input anyag értékesítés bevétele (főbb tételenként pl. műtrágya, növényvédő szer, csomagolóanyag)	
3.3	szolgáltatások értékesítésének bevétele (részletezve)	
4	Egyéb bevételek	
4.1	működési hozzájárulás bevétel tagoktól	
4.1.1	ebből működési alapba	
4.2	támogatás (részletezve)	
5	Anyagjellegű ráfordítások	
5.1	ebből: tagi áruk értéke	
5.2	felvásárolt áruk értéke	
5.3	input anyag vásárlás (főbb tételenként pl. műtrágya, növényvédő szer, csomagolóanyag)	
5.4	szolgáltatások költsége	

6. táblázat

Működési alapra vonatkozó becslés

1	A	B
1	Működési alap (eFt)	
1	20. évi (referencia év) forgalmazott termék értéke	
2	ebből:	tény
		becslés
3	Közösségi támogatás számított összege	
4	Saját hozzájárulás	
5	ebből:	termelői szervezet hozzájárulása
		tagok hozzájárulása
6	Működési alap összesen	
7	válság megelőzési és kezelési intézkedések	

4. melléklet a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelethez**A válságmegelőzés és -kezelés érdekében végzett be nem takarítási intézkedés az alábbi termékek vonatkozásában alkalmazható**

1. Alma
2. Bab
3. Bimbóskel
4. Cukkini
5. Csemegeszőlő
6. Cseresznye és meggy
7. Dió
8. Dinnye
9. Saláta
10. Fokhagyma
11. Görögdinnye
12. Kajszi
13. Káposzta
14. Karalábé
15. Karfiol
16. Körte
17. Mandula
18. Mogyoró
19. Őszibarack és nektarin
20. Paradicsom
21. Póréhagyma
22. Retek
23. Sárgadinnye
24. Sárgarépa, fehérrépa, gumós zeller
25. Spárga
26. Spenót
27. Szamóca
28. Szilva
29. Tojásgyümölcs
30. Uborka
31. Vöröshagyma
32. Zeller
33. Zöldborsó
34. Zöldpaprika
35. Fűszerpaprika

5. melléklet a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelethez**1. A működési programok célkitűzéseinek megvalósításánál alkalmazható intézkedéscsoportok, illetve azok eszközei, teljesítménymutatók**

Célkitűzések	
1	A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését

	célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása
2	A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása
3	Technológiai innováció az áru minőségének javítása és a hatékonyság növelése érdekében
4	A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása teljes logisztika fejlesztése
5	A termelői szervezetek másod- és harmadszintű együttműködésének erősítése, más tagállamok szervezeteivel való kooperáció elősegítése
6	Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével
7	A prémium termékek, a márkázott termékek, a földrajzi árujelzők és minőségi jelek használata
8	A környezetbarát termelés és termék előállítás
9	Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása
10	A termékek piacain jelentkező válságok megelőzése és kezelése

A célkitűzések megvalósítás érdekében alkalmazható intézkedések az alábbiak:

	A	B
	Célkitűzések	Intézkedések
1	A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása	Termelésstervezésre irányuló tevékenység
		Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
		Kutatás és kísérleti termelés
		Képzési tevékenység típusok
		Válságmegelőzési és -kezelési intézkedések
		Környezetvédelmi tevékenység típusok
	Egyéb tevékenység típusok	
2	A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása	Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		Kutatás és kísérleti termelés

		Képzési tevékenység típusok
		Környezetvédelmi tevékenység típusok
		Egyéb tevékenység típusok
3	Technológiai innováció az áru minőségének javítása és a hatékonyság növelése érdekében	Termeléstervezésre irányuló tevékenység
		Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
4	A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása teljes logisztika fejlesztése	Termeléstervezésre irányuló tevékenység
		Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
		Képzési tevékenység típusok
		Válságmegelőzési és -kezelési intézkedése
5	A termelői szervezetek másod- és harmadszintű együttműködésének erősítése, más tagállamok szervezeteivel való kooperáció elősegítése	Termeléstervezésre irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
		Egyéb tevékenység típusok
6	Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével	Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
		Képzési tevékenység típusok
		Környezetvédelmi tevékenység típusok

		Egyéb tevékenység típusok
7	A prémium termékek, a márkázott termékek, a földrajzi árujelzők és minőségi jelek használata	Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
		Környezetvédelmi tevékenység típusok
		Egyéb tevékenység típusok
8	A környezetbarát termelés és termék előállítás	Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
		Kutatás és kísérleti termelés
		Képzési tevékenység típusok
		Környezetvédelmi tevékenység típusok
		Egyéb tevékenység típusok
9	Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomonkövethetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása	Termeléstervezésre irányuló tevékenység
		Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység
		A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység
		Kutatás és kísérleti termelés
		Képzési tevékenység típusok
		Környezetvédelmi tevékenység típusok
		Egyéb tevékenység típusok
10	A termékek piacain jelentkező válságok megelőzése és kezelése	Termeléstervezésre irányuló tevékenység
		Válságmegelőzési és -kezelési intézkedések

	Környezetvédelmi tevékenység típusok
	Egyéb tevékenység típusok

1.1. Az összes vagy több tevékenységtípusra vonatkozó követelmények

A zöldség-gyümölcs közös piacszervezés keretében a működési programok intézkedéseire igénybe vett támogatások kettős finanszírozásának elkerülése érdekében a termelői szervezetek (TÉSZ) büntetőjogi felelősségük tudatában nyilatkoznak a szabályok betartásáról, a kifizető ügynökség pedig egyértelmű jelöléssel látja el a támogatás helyszíni ellenőrzése során bemutatott eredeti pénzügyi bizonylatokat és számlákat, amelyek így más jogcímen nem kerülhetnek befogadásra.

Az egyes intézkedésekre fordítható maximális összeget a működési alaphoz viszonyítva kell meghatározni. Az alábbiak szerinti megosztásban határozzuk meg a maximálisan egy intézkedéscsoport végrehajtására fordítható összeget, a működési alap százalékban.

A	B
Intézkedés megnevezése	Működési alaphól felhasználható maximális összeg intézkedésenként (működési alap = 100%)
1. Termeléstervezésre irányuló tevékenység	60%
2. Termékminőség javítására, fenntartására irányuló tevékenység	60%
3. A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenység, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenység	60%
4. Kutatás és kísérleti termelés	30%
5. Képzési tevékenység típusok	60%
6. Válságmegelőzési és -kezelési intézkedések	30%
7. Környezetvédelmi tevékenység típusok	30%
8. Egyéb tevékenység típusok	30%

1.2. A tevékenységtípusokkal kapcsolatban igényelt konkrét információk

Az egyes alfejezetek az intézkedések megvalósításához nyújtanak információt. Az intézkedések keretében végrehajtott tevékenységek és műveletek működési alaphól történő támogathatósága tekintetében az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról szóló, 2011. június 7-i 543/2011/EK bizottsági végrehajtási rendelet IX. melléklete az irányadó.

Az általános költségek intézkedése keretében nem támogatható kiadásnak minősülnek a banki szolgáltatások igénybevételehez köthető költségek.

1.2.1. A termeléstervezésre irányuló tevékenységek

A termeléstervezés, mint intézkedés, olyan tevékenységek csoportja, amelyek az információgyűjtést, azok összesítését, elemzését, azokból következtetések levonását hivatott elősegíteni. A termelői szervezet tagjainak termeléséről folyamatos, naprakész információkkal kell rendelkezni, amelyek az összegzésüket követően alkalmasak arra, hogy az értékesítés szervezése folyamán mindig a tényleges adatokra (fajta, mennyiség, minőség) tudjon a szervezet alapozni.

Az értékesítési tárgyalások alkalmával a keresett termék mennyisége és minősége, illetve annak időbeni ütemezése ismeretében és a termelői oldalról történt adatszolgáltatást összevetve tervezzék meg az adott időszak termékszerkeztését, adjanak iránymutatást a tag termelőknek, hogy mit termeljenek és mekkora mennyiségben a piaci kereslet alapján.

Ahhoz, hogy az értékesítés szervezése hatékony legyen, a piaci változások nyomon követése elengedhetetlen. A zöldség-gyümölcs ágazatban a változásokra történő gyors reagálás érdekében elsősorban a több éves adatgyűjtéseken alapuló tendenciák figyelembevételét kell előtérbe helyezni.

1.2.1.1. Az ellenőrizhető módon történő végrehajtás megvalósításának lehetséges eszközei:

1.2.1.1.1. Tárgyi eszköz fejlesztés: a termelői szervezet tagjaival és kereskedelmi partnereivel történő kapcsolattartást és annak tervezését lehetővé tevő számítástechnikai és mobilkommunikációs eszközök és szoftverek beszerzése, tartós bérlete vagy lízingje, illetve a meglévő fejlesztése éves szinten legfeljebb a minisztérium által jóváhagyott működési alap tíz százalékáig.

1.2.1.1.2. Szaktanácsadói szolgálat létrehozása, amelynek keretén belül konkrét információt kaphatnak a termelők fajta, technológia kérdéskörben, úgy, hogy a szaktanácsadó a termelői szervezet által tervezett termelést tartja szem előtt;

1.2.1.1.3. Szolgáltatásfejlesztés a tagok felé: olyan szolgáltatás csoportokat kell létrehozni, melyek lehetővé teszik a gazdákkal történő szorosabb együttműködést, ennek következtében a hatékonyabb információ gyűjtést (jogi szolgáltatás, számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői tevékenység, üzletvezetés, egyéb tanácsadás, összetett adminisztratív szolgáltatás, egyéb irodai szolgáltatás);

1.2.1.1.4. Külső szolgáltatások igénybevétele az eseti, nem rendszeres tevékenységek elvégzésére (pl. piac-, közvélemény-kutatás; adatfeldolgozás, Világháló-portál szolgáltatás,);

1.2.1.1.5. Saját munkavállalók képzése adott tevékenység pontosabb végrehajtásának érdekében, ami ezzel az intézkedéssel kapcsolatos (az eddigiekben felsorolt – nem teljes körű – lista alapján);

1.2.1.1.6. A termelők részéről e jogszabályban előírtakon felül szolgáltatott adatok valóságának ellenőrzését is meg kell valósítani. A termelői szervezetnek szabályzatban kell rögzíteni, hogy milyen gyakorisággal, a tagok mekkora hányadánál kell ellenőrzést végrehajtani a megadott információk valóságára vonatkozóan. Intézkedni szükséges a valóban adatszolgáltatásból adódó váratlan helyzetekből kialakult károk megszüntetéséről;

1.2.1.1.7. Nem tag termelők esetében is fel kell tudni mutatni egy nyilvántartást, amely azt igazolja, hogy előzetes egyeztetés alapján szállította az áruját a telephelyre, illetve azt, hogy ilyen esetben valóban nem tudtak tag termelőtől árut bekérni. (Amennyiben az értékesítés szervezett és az előre látható mennyiségek és árak meg vannak határozva, illetve ezzel szemben rendelkezésre áll a tagok betakarításáról szóló összesítés, egyértelműen megállapítható, hogy volt-e szükség külső, nem tagtól származó árura).

1.2.1.2. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

Az intézkedés során olyan eszközhátteret kell létrehozni (hardver, szoftver, mobilkommunikációs eszközök), amely képes a leírásban említett feladatok végrehajtásának elősegítésére. Ezek számlája, üzembe helyezési dokumentációja, tárgyi eszköz katonja bizonyítékként elfogadhatók a tulajdoni jogviszonyok tisztázásánál. Amennyiben bérelt vagy lízingelt eszközökről van szó, az ezt alátámasztó dokumentációt (szerződések, bérleti díj/lízingdíj kifizetését igazoló dokumentumok) rendelkezésre kell bocsátani az ellenőrzés során.

A nyilvántartások, a listák, az összesítések, illetve minden, a tervezéshez szükséges dokumentumot meg kell őrizni, amely alapján később ellenőrizhető a termelés-tervezés intézkedés végrehajtása, ideértve a szolgáltatókkal kötött szerződéseket, az intézkedés

végrehajtása érdekében alkalmazott munkavállaló összes dokumentációját, beleértve azt a nyilvántartást is, ami az intézkedés végrehajtása érdekében végzett tevékenységekről, azok időtartamáról szól.

Az eredmények tekintetében egy kimutatást kell készíteni arról, hogy az értékesített termék értéke, az értékesített mennyiség, illetve a termelésbe vont termőterület nagysága hogyan változott ahhoz az állapothoz képest, ami az intézkedés végrehajtása előtt volt jellemző.

További kérdésként merülhetnek fel az alábbiak:

1.2.1.3. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.1.3.1. A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása;

1.2.1.3.2. Technológiai innováció az áru minőségének javítása és a hatékonyság növelése érdekében;

1.2.1.3.3. A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása, teljes logisztika fejlesztése;

1.2.1.3.4. A termelői szervezetek másod- és harmadszintű együttműködésének erősítése, más tagállamok szervezeteivel való kooperáció;

1.2.1.3.5. Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása;

1.2.1.3.6. A termékek piacain jelentkező válságok megelőzése és kezelése.

1.2.2. Termékminőség javítására vagy fenntartására irányuló tevékenységek

A zöldség-gyümölcs termékek minőségének javítása több tényező függvénye. Termelési oldalról a felhasznált anyagok, fajták, technológiák játszzák a döntő szerepet. Ezt követi a szállítás, az osztályozás, válogatás, csomagolás, amely a szervezet feladata.

1.2.2.1. A termelői oldalon a termékminőség javítása az alábbi módokon történhet:

1.2.2.1.1. Képzések, oktatások szervezése, a minőségfejlesztéshez igazoltan kapcsolódó témákban;

1.2.2.1.2. A termesztéstechnológia fejlesztése a termelőknél. Segítség nyújtása pályázatok megírásához, agrár-környezetgazdálkodási rendszerben való részvételhez, támogatások igénylése stb.;

1.2.2.1.3. Termelők rendszeres, váratlan, véletlenszerű ellenőrzése.

1.2.2.2. A szervezet oldaláról a termékminőség javítása az alábbi módokon történhet:

1.2.2.2.1. Megfelelő osztályozás, homogén árualap kialakítása,

1.2.2.2.2. Csomagolásfejlesztés,

1.2.2.2.3. Megfelelő jelölés, címkézés, nyomon követés,

1.2.2.2.4. Minőségbiztosítási rendszerek kiépítése: akár szolgáltatón keresztül, akár saját – képzett – munkavállalóval történő rendszerépítés, rendszerfejlesztés. Ebbe beletartozik a termelők felkészítése, a szervezet telephelyének felkészítése az auditra, a dokumentációk elkészítésével együtt, a szükséges vizsgálatok elvégzése, elvégeztetése, valamint maga az audit költsége, az audit időszaka alatt felmerült egyéb költségekkel;

1.2.2.2.5. Termelők ellenőrzése.

1.2.2.3. Az ellenőrizhető módon történő végrehajtás megvalósításának lehetséges eszközei:

1.2.2.3.1. Tárgyi eszköz beszerzés:

a) A termék-, a talaj-, a növény- és vízminták vizsgálatát lehetővé tevő tárgyi eszközök és anyagok beszerzése, tartós bérlete vagy lízingje,

b) Az áruk szakszerű címkézését lehetővé tevő rendszerek (címkenyomtatók, címkék stb.) beszerzése, tartós bérlete vagy lízingje,

c) A termékminőséggel, a minőségbiztosítással, a környezetgazdálkodással és nyomon követhetőséggel kapcsolatos informatikai és egyéb tárgyi eszközök, könyvek, kiadványok, elemzések stb. beszerzése, tartós bérlete vagy lízingje, a tevékenység ellátásához szükséges gépkocsi legfeljebb öt millió forint értékben, a működési program időtartama alatt egy darab minden éves ötszázmillió forint árbevételeként.

d) A szaktanácsadási rendszerek kiépítésével kapcsolatos tárgyi eszközök (gyors vizsgáló műszerek, gépjárművek, informatikai eszközök, szakfolyóiratok stb.) beszerzése, tartós bérlete vagy lízingje.

1.2.2.3.2. Szolgáltatásfejlesztés: amennyiben az alábbi tevékenységeket saját munkavállalóval hajtják végre:

a) A termék-, a talaj-, a növény- és vízminták vizsgálatának végzése szaklaboratóriummal,

b) A minőségi áruátvételt, a minőség-ellenőrzést, a minőségbiztosítást és nyomon követhetőséget, valamint az áruminták vizsgálatát lehetővé tevő rendszerek kiépítését és fenntartását végző szakemberek személyes közreműködése,

c) A minőségbiztosítási rendszerek kiépítése és rendszeres akkreditációja,

d) A termékminőség javításával vagy magas minőség fenntartásával foglalkozó munkatársainak személyi jellegű költsége,

1.2.2.3.3. Külső szolgáltatások igénybevétele: amennyiben az alábbi tevékenységeket, megbízási szerződéssel végzik el:

a) A termék-, a talaj-, a növény- és vízminták vizsgálatának végzése szaklaboratóriummal,

b) A minőségi áruátvételt, a minőség-ellenőrzést, a minőségbiztosítást és nyomon követhetőséget, valamint az áruminták vizsgálatát lehetővé tevő rendszerek kiépítését és fenntartását végző külső szolgáltató közreműködése,

c) A minőségbiztosítási rendszerek kiépítése és rendszeres akkreditációja.

1.2.2.4. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

Elsődleges cél a termékek minőségének javítása, mind beltartalmi értékeit tekintve, mint pedig a külső megjelenését tekintve, természetesen a környezetünk védelme mellett. Ezért a megfelelő termesztéstechnológiák bevezetése, a szaktanácsadási rendszer kialakítása, minőségbiztosítási rendszerek alkalmazása, megfelelő ellenőrzési rendszer kiépítése a cél.

A szükséges dokumentáció, amellyel ellenőrizhető a tevékenység végrehajtása a mindennapi tevékenység során alkalmazott és a számviteli törvényben előírt szabályok alapján elfogadható.

A végrehajtó munkavállalók esetében viszont, hogy a munkabérük és annak közterhei elszámolhatóak legyenek, nyilvántartást szükséges vezetni a tevékenység végrehajtásával eltöltött időről és a konkrét feladról.

1.2.2.5. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.2.5.1. A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása;

1.2.2.5.2. A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása;

1.2.2.5.3. Technológiai innováció az áru minőségének javítása és a hatékonyság növelése érdekében;

1.2.2.5.4. A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása teljes logisztika fejlesztése;

1.2.2.5.5. Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével;

1.2.2.5.6. A prémium termékek, a márkázott termékek, a földrajzi árujelzők és minőségi jelek használata;

1.2.2.5.7. A környezetbarát termelés és termék előállítás;

1.2.2.5.8. Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása.

1.2.3. A forgalmazás tökéletesítésére irányuló tevékenységek, valamint a promóciós és kommunikációs tevékenységek

A forgalmazás tökéletesítéséhez olyan feladatok megvalósítása szükséges, mellyel megvalósítható a tagi áru optimális áron történő értékesítése. Az ehhez szükséges tárgyi eszközök beszerzése, a szükséges munkaerő biztosítása, a szükséges szolgáltatások igénybevételével biztosítani kell ennek megvalósítását. Ehhez szükség lehet promóciós és kommunikációs tevékenységre is, mely az értékesítés volumenének növelését kell, hogy elősegítse.

Természetesen ez a tevékenység szorosan kapcsolódik az első kettő tevékenységhez. Amennyiben a tagi termelésről megfelelő és valós információk állnak rendelkezésre, ekkor válik fontossá, hogy olyan műszaki és személyzeti háttérrel rendelkezzen egy termelői szervezet, amely a rendelkezésre álló információk alapján az értékesítési csatornák felkutatásával, kapcsolataik építésével képes az árut a fogyasztókhoz eljuttatni. A munka során visszajelzés szükséges az értékesítési tapasztalatokról a termelés felé, a termelt faj, fajta, minőség, mennyiség, betakarítás időzítés, csomagolási mód tekintetében.

1.2.3.1. Az ellenőrizhető módon történő végrehajtás megvalósításának lehetséges eszközei:

1.2.3.1.1. Tárgyi eszköz fejlesztés: az értékesítéshez szükséges kommunikációs és informatikai eszközök éves szinten legfeljebb a minisztérium által jóváhagyott működési alap tíz százalékáig, továbbá a kiállításokon való kiállítás, valamint kereskedelmi és partnertalálkozók feltételeit megvalósító költségek..a tevékenység ellátásához szükséges gépkocsi legfeljebb hét millió forint értékben, a működési program időtartama alatt egy darab minden éves ötszázmillió forint árbevételeként.

1.2.3.1.2. Külső szolgáltatások igénybevétele: nemzetközi és belföldi üzletember és partnertalálkozók szervezése, azokon való részvétel esetében személyszállítási szolgáltatások (helyközi tömegközlekedés, illetve turistaosztályra szóló repülőgéppel történő utazás – illetékek nélkül –), díja, rendezvényen történő részvételhez kapcsolódó szállodai szolgáltatások igénybevétele legfeljebb három csillagos szobában, , rendezvényen történő részvételhez kapcsolódó étkezés költsége , fordítás, tolmácsolás.

A reklámozáshoz szükséges szóróanyagok, prospektusok, egyéb, a termelői szervezet tevékenységéről szóló anyag elkészítése, kiadása, terjesztése, internetes megjelenés fejlesztése, működtetése, új csomagolóanyagok kifejlesztése (saját logóval), akciók, kampányok, kiállítások szervezésével. Ennek igazolására a szolgáltatási szerződést, a teljesítési jegyzőkönyvet, illetve a kifizetést igazoló dokumentumot (számla + banki kivonat) kell bemutatni. Amennyiben nem egyértelműen igazolható a tevékenység (pl. egy kész prospektus felmutatásával igazolható a tevékenység) egy rövid összefoglaló elkészítése szükséges a tevékenységről, annak eredményéről.

A promóció és kommunikáció megvalósítására, amennyiben szükséges, külön, legfeljebb egy fő saját alkalmazott foglalkoztatása lehetséges, aki a folyamatos frissítésekkel foglalkozik, illetve azzal, hogy a termelői szervezet a fogyasztók mindennapjaiban, köztudatában ott legyen. Szervezési feladatokat lásson el, amelynek célja az új termékek bemutatása, a régiiek reklámozása, a termékek fogyasztók általi megismertetése, különös hangsúlyt fektetve az

egyedi, saját előállítású, különleges vagy új termékekre. Ezen tevékenységek során a fogyasztóktól származó visszajelzések, igények gyűjtését előtérbe kell helyezni, melyet a termelés-tervezés, a termékminőség javítása során fel kell használni. Saját alkalmazott esetén nyilvántartás szükséges vezetni a végzett tevékenységről, annak végrehajtáshoz szükséges időről. Szolgáltatás igénybevétele esetén a szükséges dokumentációnak meg kell lennie.

1.2.3.2. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

Mindenképpen az értékesített mennyiség növekedésével igazolható a tevékenység hatásossága, ez a fő cél. Minden egyes tevékenységről feljegyzést kell készíteni: mikor kezdték el, mi a célja (termék, mennyiség vonatkozásában), mikor tervezik befejezni, mikorra várható ennek eredményének megjelenése. Csatolni kell egy, a tevékenység megkezdése előtti a termelői szervezet által meghatározott legalább fél éves időszakra vonatkozó értékesített mennyiséget igazoló dokumentumot. A tevékenység végrehajtását követően ugyanarra az időszakra vonatkozóan ismét csatolni kell az értékesített mennyiséget igazoló, aktuális dokumentumot. A változást egyértelműen meg kell határozni. Amennyiben csökkent az értékesített mennyiség, indoklásban szerepelnie kell az oknak, illetve az ezt igazoló dokumentumoknak.

1.2.3.3. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.3.3.1. A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása;

1.2.3.3.2. Technológiai innováció az áru minőségének javítása és a hatékonyság növelése érdekében;

1.2.3.3.3. A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása teljes logisztika fejlesztése;

1.2.3.3.4. A termelői szervezetek másod- és harmadszintű együttműködésének erősítése, más tagállamok szervezeteivel való kooperáció elősegítése;

1.2.3.3.5. Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével;

1.2.3.3.6. A prémium termékek, a márkázott termékek, a földrajzi árujelzők és minőségi jelek használata;

1.2.3.3.7. A környezetbarát termelés és termék előállítás;

1.2.3.3.8. Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása.

1.2.4. Kutatás és kísérleti termelés

Magyarországon a rendszerváltás óta a független zöldség-gyümölcs technológiai kutatás erősen visszaesett, pedig a gyorsuló fajtaváltás és a modern technológiák adaptációja szükségessé teszi ezen kutatási-fejlesztési feladatok elvégzését. Ezen a területen a termelői szervezetek tölthetnek be úttörő szerepet.

Kutatás és kísérleti termelésben a termelői szervezetek szerepe abban van, hogy segítse tagjait az új technológiák, fajták, növényvédő szerek, megismerésében, akár egy bemutatóként szolgáló létesítmény megvalósításával. A kisebb termelők nem tudják tartani a fejlődési ütemet, a nagy termelők pedig a bizonytalan kimenet miatt nem merik az új technológiákat kipróbálni. Ezért szükséges a termelői szervezet részéről egy olyan szolgáltatás kifejlesztése, amelynek segítségével a termelők mindig a legújabb információk birtokában dolgozhatnak, csökkentve ezzel a gazdaságok közötti fejlettségi és jövedelmezőségi különbséget, valamint a

szaktanácsadói tevékenység alapja lehet a kísérleti adatokból levont következtetések és tapasztalatok. A kutatási eredmények alapján ajánlásokat kell tenni a tagok felé.

1.2.4.1. Az ellenőrizhető módon történő végrehajtás megvalósításának lehetséges eszközei:

1.2.4.1.1. Tárgyi eszköz beszerzés: Kutatásokhoz és kísérleti fejlesztésekhez szükséges anyagok és eszközök beszerzése, szükséges háttér megteremtése (kísérleti termesztő berendezése építése, agrometeorológiai állomások felállítása, vizsgáló laboratóriumok létrehozása);

1.2.4.1.2. Szolgáltatások igénybevétele: pl. műszaki vizsgálat, elemzés biotechnológiai kutatás, fejlesztés;

1.2.4.1.3. Együttműködési megállapodások létrehozása nemesítőkkal, bemutató gazdaság létrehozására;

1.2.4.1.4. A gyűjtött adatok információk nyomon követhető megosztása a tagokkal, ennek eredményeinek felsorolása, következtetések levonása, ez alapján újabb feladatok meghatározása;

1.2.4.2. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

Abban az esetben, ha a szerveződés vállalkozik egy kísérleti termesztő berendezés létrehozására, annak megvalósítását igazoló összes dokumentumnak (engedélyek, tervek, műszaki leírások, szerződések, számlák, üzembe helyezési dokumentumok) rendelkezésre kell állnia az ellenőrzés során.

Külső szolgáltatás igénybevétele esetén a kapcsolódó dokumentációk (megbízási szerződés, teljesítési jegyzőkönyv, számla,) elegendő bizonyítékok. A kutatásban részt vevő személyzet munkaviszonyának vagy szerződéses jogviszonyának igazolását is biztosítani kell, valamint igazolni kell hozzáértésüket, szakmai alkalmasságukat.

1.2.4.3. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.4.3.1. A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása teljes logisztika fejlesztése;

1.2.4.3.2. A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása;

1.2.4.3.3. A környezetbarát termelés és termék előállítás;

1.2.4.3.4. Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása.

1.2.5. Képzési tevékenységtípusok, valamint a tanácsadó szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése

Tekintettel arra, hogy Magyarországon a szakképzés nem követi a korszerű gyakorlati ismereteket, szükség van a termelői szervezetek által végzett képzési, tanácsadási és továbbképzési szolgáltatásokra, amely mind a tagok felé, mind pedig a termelői szervezet által alkalmazott szakemberei felé folyamatosan a legkorszerűbb ismeretanyagokat juttatja el. Ez a tevékenység az egyik kulcseleme a termékminőség javításának, a versenyképes hozamok elérésnek és a különböző jogszabályi kötelezettségeknek való hiánytalan megfelelésnek is.

A tagok részére olyan képzések, előadások szervezése, amelyek a termelési tevékenységükben, gazdálkodásukban segíti őket:

– Az áruminőséggel, a minőségbiztosítással, az árkezeléssel, nyomon követéssel kapcsolatos oktatások szervezése, meghívott vagy szervezeten belüli tanácsadók segítségével; a kutatás kísérleti termelés eredményeit, tapasztalatait referáló képzések, előadások tartása a termesztéstechnológiákról, növényvédelemről, fajról, fajtákról. Ideértve természetesen a mások által végzett kutatások eredményeinek közlését is;

– Képzések, előadások témája lehet: jogszabályi változások, adó, NAV, munkaügy, munkavédelem, tűzvédelem, támogatások, aktuális pályázati lehetőségek, környezetvédelem, integrált és biotermesztés;

– Ezen túl a szaktanácsadási szolgáltatásokhoz is biztosítani kell a hozzáférésüket, melynek segítségével tájékozódhatnak az aktuális kutatási és kísérleti termelés eredményeiről.

1.2.5.1. Az ellenőrizhető módon történő végrehajtás megvalósításának lehetséges eszközei:

Előadások, képzések, konferenciák szervezése a tagoknak, a fent említett témákban. Másrészt a termelői szervezetek együttműködését elősegítő összejövetelek, termelői szervezet konferenciák szervezése is ezen tevékenységek közé tartozik. Az ellenőrzés során az adott képzéshez, előadáshoz tartozó terembérlet, egyéb eszközök bérlete, vásárlása legfeljebb a minisztérium által elfogadott működési alap négy százalékáig, kölcsönzése, a szükséges okmányokkal igazolva elszámolható költségnek minősül. Az előadók díjazása, bemutatók megszervezése, szóróanyagok biztosítása (amit a termelői szervezet készített) is elszámolható a működési alapból. A képzések kiküldött meghívóját, a képzés programját, az elhangzott előadások összefoglalóját és a jelenléti ív másolatát az ellenőrzés során be kell mutatni

1.2.5.2. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

Az előadás, képzés szervezése során keletkezett dokumentáció (pl. terembérlet) bemutatásával, a tagoknak kiküldött meghívó egy másolatával, amely tartalmazza az előadások címét, az előadó nevét. A jelenléti ív bemutatásával, egy jegyzőkönyv felmutatásával az adott képzésről, témákról, eseményekről igazolja a rendezvény tényleges megszervezését.

Elvárt eredmény az, hogy a termelők felkészültek legyenek a napi kérdésekben. Konkrét mérő- mutatószámot nem határozunk meg ennek megvalósításának ellenőrzésére, viszont a rendezvények száma, a jelen lévők száma, az előadások témája, azok színvonala, a készített jegyzőkönyvek bizonyítják a hatékonyságot.

1.2.5.3. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.5.3.1. A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása;

1.2.5.3.2. A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása;

1.2.5.3.3. A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása teljes logisztika fejlesztése;

1.2.5.3.4. Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével;

1.2.5.3.5. A környezetbarát termelés és termék előállítás;

1.2.5.3.6. Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása

1.2.6. Válságmegelőzési és -kezelési intézkedések a vonatkozó rendeletben szabályozottak szerint

A válságmegelőzési és -kezelési intézkedésekre vonatkozóan e rendelet 16-21. § alapján kell eljárni.

Célja a piaci válságok megelőzése és a kialakult kereslet-kínálati válságok kezelése.

1.2.6.1. Az ellenőrizhető módon történő végrehajtás megvalósításának lehetséges eszközei:

Tárgyi eszköz fejlesztés: minden olyan beruházás elfogadható, amely az egyes intézkedések végrehajtását segíti, amennyiben a termelői szervezet igazolni tudja, hogy az egyértelműen és

kizárólagosan kapcsolható a válságmegelőzéshez. Az árukivonáshoz és a be nem takarításhoz kapcsolható tárgyi eszköz beszerzésen belül a szükséges munkagépeket és szállító járműveket, az átadás eszközeit kell érteni. Ezek szükségességét egyértelműen kell igazolni. Ennek eredményeként a szervezet egy szolgáltatási rendszert alakít ki. A termelés-szervezés során gyűjtött információk alapján, piaci információk alapján a szükséges intézkedés meghatározásával ezt a folyamatot a termelői szervezetnek kell koordinálnia.

Amennyiben a beruházások szükségessége nem alátámasztható (pl. kapacitás miatt) a szervezet szolgáltatóval is megvalósíthatja az intézkedésekhez kapcsolódó feladatok ellátását. A munkavállalónak, aki a feladatot végrehajtja, nyilvántartásokkal kell igazolnia a probléma megoldásával töltött idő mennyiségét, a végzett feladat megjelölésével.

A promóció és kommunikáció, valamint a képzés tekintetében is lehet szó tárgyi eszköz beszerzésről, de ez csak megfelelő indoklással fogadható el.

Szolgáltatás igénybevételének elszámolása akkor történhet meg, ha az egyértelműen kapcsolható a válságmegelőzéshez kapcsolódó promóció és kommunikációhoz vagy képzéshez. Ezt a 1.2.3. és a 1.2.5. pontokkal összevonni nem lehet, elkülönítetten kell kezelni.

A promóció, kommunikáció során mindig a piaci egyensúly helyreállítását kell szem előtt tartani. Ehhez tartozhat a kiadványok szerkesztése, készítése, terjesztése, reklámtevékenység, fogyasztásösztönzés és egyéb tevékenységek, melyek megfelelően indokoltak. Amennyiben ezt nem szolgáltatóval végeztetjük, hanem saját alkalmazottal, a munkával eltöltött idő egyértelmű rögzítése szükséges.

A képzési tevékenység során a rendeletben meghatározott témákban kell előadásokat szervezni akár meghívott előadókkal, akár a szervezeten belül, az adott témával foglalkozó munkatársakkal!

1.2.6.2. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

Válságmegelőző intézkedés alkalmazásának feltétele, hogy azt a Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) a működési program részeként jóváhagyja.

Az elvárt eredmény mindenképpen a piaci egyensúly fenntartása vagy annak létrehozása, a kereslet és kínálat összhangjának fenntartása vagy összehangolása.

A szükséges információk birtokában (termesztett mennyiség, keresett mennyiség) valószínűsíthető, hogy az értékesítés során ár és/vagy mennyiségi problémák lesznek, a probléma megoldására alkalmazni kell ezt az intézkedést. Az intézkedés végrehajtása során elvégzett feladatokat, munkafolyamatokat, az intézkedéssel érintett termékeket, azok mennyiségét, minőségét, a felmerült költségeket rögzíteni kell. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) által, az ellenőrzés során kiállított dokumentációk is bizonyítékként szolgálnak.

Ezt követően meg kell vizsgálni, hogy az intézkedés milyen hatással volt a piacra. A piaci információk segítségével az árak növekedését, vagy az értékesített mennyiségek növekedését egyértelműen igazolni kell.

1.2.6.3. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.6.3.1. A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása;

1.2.6.3.2. A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség és gyümölcs, valamint a gomba termesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása;

1.2.6.3.3. A termékek piacain jelentkező válságok megelőzése és kezelése.

1.2.7. Környezetvédelmi tevékenységtípusok

A Nemzeti Stratégia részét képező a „Környezetvédelmi tevékenységek nemzeti kerete” tartalmazza a környezetvédelmi tevékenységgel kapcsolatos alapvető szabályokat, előírásokat. A termelői szervezet döntése szerint:

- a) a működési program kiadásainak legalább 10%-át környezetvédelmi intézkedésekre fordítja, vagy
- b) a működési program tartalmaz legalább két környezetvédelmi intézkedést, intézkedésenként legalább egy tevékenység végzendő el.

A környezetvédelmi tevékenységek, az ellenőrizhető módon történő végrehajtásának lehetséges eszközeit a „Környezetvédelmi tevékenységek nemzeti kerete” tartalmazza. A nemzeti keretbe foglalt intézkedések az alábbiak:

1. Tápanyag-gazdálkodási terv készítése/készíttetése és végrehajtása
2. Komposzt használata
3. Zöltrágya használata
4. A meglévő öntözési rendszerek fejlesztése vagy cseréje
5. Megújuló energiaforrásokat felhasználó fűtésrendszer kialakítása
6. Az újrahasznosítható csomagolás termelési szakaszban történő ismételt felhasználása
7. Újrahasznosítható és újrafeldolgozható csomagolóanyagok használata a forgalmazási szakaszban
8. Biológiailag lebomló csomagolóanyagok alkalmazása
9. A biológiailag lebomló szerves anyagok aerob lebontása és további felhasználásra alkalmassá tétele (Komposztkészítés)
10. A növényi maradványok energetikai célú fölhasználásának elősegítése
11. Szelektív hulladékgyűjtés
12. A kedvezőtlen műszaki jellemzőkkel rendelkező növényvédelmi gépek és növényvédőszer kijuttatására szolgáló berendezések helyettesítése korszerűbb gépekkel és eszközökkel
13. Biológiai növényvédelmi eszközök és készítmények alkalmazása
14. Ökológiai gazdálkodás
15. Horizontális intézkedésként, azaz a nemzeti keretben meghatározott esetekben:
 - a. Víz-, talaj- és növényanalízis
 - b. Oktatás, képzés
 - c. Szaktanácsadás
 - d. Tervezés

Ezen felül amennyiben egy termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet 39. cikke (3) bekezdése szerinti, egy vagy több azonos agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalást tett, e kötelezettségvállalások mindegyike környezetvédelmi intézkedésnek számít. Ebben az esetben azonban a kötelezettségvállalások teljesítése nem támogatható a működési alapból. A „Környezetvédelmi tevékenységek nemzeti keretének” 1. mellékletben található azoknak az ÚMVP keretében végrehajtható agrár-környezetgazdálkodási programoknak a leírása, amelyek – ha a termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a részt vesz bennük – környezetvédelmi intézkedésnek tekinthetők.

Az intézkedések végrehajtásának és támogathatóságának általános és részletes feltételeit ugyancsak a „Környezetvédelmi intézkedések nemzeti kerete” határozza meg. A fenti lista azonban nem kimerítő jellegű, tehát a működési program keretében a listában nem szereplő, de a nemzeti keret elveivel egyező és a nemzeti keret által meghatározott követelményeknek és feltételeknek eleget tevő, azaz a nemzeti keretbe illeszkedő más környezetvédelmi intézkedés is végrehajtható.

1.2.7.1. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

Az intézkedés elvárt eredménye, hogy a termelői szervezet az említett tevékenységek esetében a vonatkozó rendeletekben előírt kötelezettségeken túlmutató kötelezettségeket vállaljanak és teljesítsenek. Az ellenőrzés során először is tudni kell igazolni ezt a kitélt. Ennek egy lehetséges módja lehet, hogy az intézkedés meghatározásakor a vonatkozó rendelet előírásaiból készítenek egy feljegyzést, majd meghatározzák, hogy mi az a többletfeladat, amit ezen felül fognak teljesíteni.

Az agrár-környezetvédelmi programban való részvétel egy intézkedésnek elfogadható, a fentebb említett feltételek teljesítése esetén. Annak igazolására, hogy tagjaik részt vesznek a programban, az MVH által küldött elfogadó határozat használható bizonyítékként, valamint az évente beadott támogatásigénylő nyomtatvány másolata szükséges annak igazolására, hogy szántóföldi zöldségtermesztés esetén, az adott gazdasági évben a tag milyen kultúrát választott és az hogyan illeszkedik a termelői szervezet értékesítési rendszerébe.

A külső szolgáltatásokról a megrendelést igazoló dokumentációt, az eredményeket, a kifizetést igazoló dokumentumokat kell bizonyítékként felmutatni. Amennyiben a termelő szervezet saját maga kívánja ezeket a szolgáltatásokat végezni, az ehhez szükséges tárgyi eszközök beszerzését igazoló számlák, bizonylatok, számviteli bizonylatok szolgálnak bizonyítékkul.

Amennyiben a termelői szervezet alkalmazottjának bére támogatható, a munkát végrehajtó személy esetében nyilvántartást kell vezetni a feladat elvégzéséhez szükséges időről, a feladat megnevezéséről. Erre csak akkor van szükség, amennyiben a munkavállaló/vállalkozó más feladat elvégzésére is kapott megbízást, ami nem kapcsolható össze a működési programban feltüntetett feladatok végrehajtásával.

A beruházások végrehajtását a számlával és a tárgyi eszközök tulajdonjogának, használatának, működésének igazolásával lehet végrehajtott tevékenységként elfogadni, természetesen a kapcsolódó okiratok, dokumentációk bemutatásával. Ingatlanok esetén szintén a számlák, a tulajdoni lap, a műszaki és egyéb dokumentáció bemutatásával lehet igazolni a tevékenység végrehajtását.

1.2.7.2. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.7.2.1. A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása,

1.2.7.2.2. A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása,

1.2.7.2.3. Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével,

1.2.7.2.4. A prémium termékek, a márkázott termékek, a földrajzi árujelzők és minőségi jelek használata,

1.2.7.2.5. A környezetbarát termelés és termék előállítás,

1.2.7.2.6. Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása,

1.2.7.2.7. A termékek piacain jelentkező válságok megelőzése és kezelése.

1.2.8. Egyéb tevékenység típusok

Ebbe a csoportba tartoznak azok az intézkedések, melyek egyik eddig elemzett tevékenység típusba sem sorolható, de a működési program végrehajtásában az intézkedés fontos szerepet játszik.

1.2.8.1. Az ellenőrizhető módon történő végrehajtás megvalósításának lehetséges eszközei:

1.2.8.1.1. A működési programhoz kapcsolódó jogi tevékenységek, a szervezet szabályzataival és működésével kapcsolatos jogi tanácsadás,

1.2.8.1.2. Tagsági és üzleti nyilvántartó és elszámolási adatbázisok fejlesztése és működtetése és az ehhez kapcsolódó statisztikai elemzések készítése,

1.2.8.1.3. Ár- és egyéb üzleti információs szolgáltatások igénybevétele,

1.2.8.1.4. Pályázatfigyelési és tanácsadási szolgáltatások igénybevétele,

1.2.8.1.5. Pályázatírás, adótanácsadás megszervezése.

1.2.8.2. Az intézkedés ellenőrzése, elvárt eredményei:

A felsorolt lehetséges tevékenységet végrehajtását a vállalkozói szerződésben vagy a munkaszerződésben megfogalmazott feladatot eredményező dokumentációval igazolható, valamint a vállalkozói szerződésben szereplő munkadíj vagy a munkabér és közterheinek kifizetését igazoló okmányok bemutatásával.

A végrehajtott feladatok nyilvántartásával, elemzések készítésével (pl. megírt pályázatok száma, ebből nyertes pályázatok száma) folyamatos frissítésével az intézkedés teljesítettnek tekinthető. Amennyiben a végrehajtó személy a termelői szervezet saját alkalmazottja, munkaidő-nyilvántartás vezetése szükséges, amely igazolja a feladat végrehajtásával eltöltött időt.

1.2.8.3. Azok a célkitűzések, amelyek elérésében ez az intézkedés jelentős szerepet játszik:

1.2.8.3.1. A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása;

1.2.8.3.2. A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása;

1.2.8.3.3. A termelői szervezetek másod- és harmadszintű együttműködésének erősítése, más tagállamok szervezeteivel való kooperáció elősegítése;

1.2.8.3.4. Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével;

1.2.8.3.5. A prémium termékek, a márkázott termékek, a földrajzi árujelzők és minőségi jelek használata;

1.2.8.3.6. A környezetbarát termelés és termék előállítás;

1.2.8.3.7. Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása;

1.2.8.3.8. A termékek piacain jelentkező válságok megelőzése és kezelése.

2. A felelős illetékes hatóságok és szervek kijelölése

Vidékfejlesztési Minisztérium

1055 Budapest, Kossuth L. tér 11.

3. A nyomon követési és értékelési rendszerek leírása

3.1. A működési programok értékelése és a termelői szervezetek jelentési kötelezettségei

A működési programok értékelése és a termelői szervezetek jelentési kötelezettségei vonatkozásában az e rendeletben foglaltak az irányadóak.

3.2. A nemzeti stratégia nyomon követése és értékelése

A termelői szervezetek működési programjában megvalósított beruházások és intézkedések nyomon követésére és értékelésére a legszemléletesebb mutató a szervezetek által értékesített termék értéke és annak részaránya a teljes tagállami zöldség-gyümölcs áruforgalomból. Ezen kívül természetesen a szervezetek vagyoni és pénzügyi helyzete, piaci és infrastrukturális fejlődése is jól nyomon követhető. A környezetvédelmi tevékenységtípusok kivételével az összes egyéb intézkedés valahol a fenti célok elérését szolgálják és hatékonyságuk is

elsősorban azokban mérhetőek. Egyedileg értékelve csak a tevékenységek darabszáma mérhető, de konkrét hatásuk nem.

Bár a válság-megelőzési és kezelési tevékenységek elsősorban az időszakosan kialakuló, rövid időtartamú piaci krízisek megelőzését és kezelését szolgálják, azonnali kontroll hiányában hatásuk csak középtávon értékelhető.

6. melléklet a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelethez⁵⁷

1. A működési program keretében végrehajtott környezetvédelmi intézkedések általános követelményei

1.1. Jogsabályi kötelezettségek

A mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikke (3) bekezdése alapján a termelői szervezetek számára előírás, hogy

a) a működési programoknak tartalmazniuk kell két vagy több környezetvédelmi intézkedést;

b) vagy a működési programok kiadásainak legalább 10%-át környezetvédelmi intézkedésekre kell fordítani.

Amennyiben egy termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet 39. cikke (3) bekezdése szerinti, egy vagy több azonos agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalást tett, e kötelezettségvállalások mindegyike az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdés első albekezdés a) pontjában említett környezetvédelmi intézkedésnek számít. Ebben az esetben azonban a kötelezettségvállalások teljesítése nem támogatható a működési alapból. Az 1. mellékletben található azoknak az ÚMVP keretében végrehajtható agrár-környezetgazdálkodási programoknak a leírása, amelyek – ha a termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a részt vesz bennük – környezetvédelmi intézkedésnek tekinthetők.

A működési programban szereplő környezetvédelmi intézkedéseknek:

– tiszteletben kell tartaniuk az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet 39. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében foglalt, az agrár-környezetvédelmi kifizetésekre vonatkozó követelményeket;

Tehát a működési programban csak olyan kötelezettségvállalások szerepelhetnek, amelyek túlmutatnak

a) az 73/2009/EK tanácsi rendelet 5. és 6. cikke, valamint II. és III. melléklete értelmében megállapított, az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot fenntartásához szükséges feltételrendszer előírásain,

b) az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendeletben szabályozott kötelező érvényű előírásokon,

c) a trágya- és növényvédőszer-használatra vonatkozóan az ÚMVP-ben meghatározott minimumkövetelményeken, valamint

d) a nemzeti jogban szabályozott más kötelező érvényű előírásokon;

– összhangban kell lenniük a környezetvédelmi intézkedések nemzeti keretével;

– összeegyeztethetőnek és kiegészítőnek kell lenniük a működési program keretében végrehajtott, más környezetvédelmi intézkedésekkel, adott esetben a termelői szervezet tagjai

által végrehajtott és az ÚMVP keretében támogatott, agrár-környezetgazdálkodási kötelezettségvállalásokkal, és ki kell egészíteniük azokat.

A különböző környezetvédelmi tevékenységeket szabad kombinálni feltéve, hogy kiegészítik egymást és összeegyeztethetőek. Az adott intézkedés leírásánál tüntettük föl azt, ha valamely intézkedés más intézkedéssel a működési program szintjén, vagy a termelői szervezet tagjainak szintjén nem kombinálható.

1.2. A működési programban szereplő környezetvédelmi tevékenységek támogatása

Az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett környezetvédelmi intézkedések támogatása fedezi az intézkedésből származó többletköltségeket és bevételkiesést.

A tárgyieszköz-beszerzésen kívüli környezetvédelmi tevékenységek támogatása az 1698/2005/EK rendelet mellékletében az agrár-környezetvédelmi kifizetésekre megállapított maximális összegekre korlátozódik. Ezek az összegek kivételes esetekben megnövelhetők, figyelembe véve a nemzeti stratégiában indokolt egyedi körülményeket.

A környezetvédelmi tevékenységek kombinálása esetén a támogatási szintet az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet 60. cikk (4) bekezdés *a*) pontja értelmében az egyedi bevételkiesés és a kombinációból eredő többletköltségek figyelembevételével kell megállapítani.

Amennyiben a működési program lehetővé teszi a különböző környezetvédelmi tevékenységek együttes alkalmazását, és/vagy amennyiben a működési program keretében kiválasztott környezetvédelmi tevékenységek együttesen alkalmazhatók az ÚMVP keretében támogatott agrár-környezetgazdálkodási intézkedésekkel a támogatás mértékének megállapításakor figyelembe kell venni az együttes alkalmazásból eredő speciális bevételkiesést és többletköltségeket.

A működési program keretében végrehajtott környezetvédelmi intézkedéshez nyújtott támogatás módosítható abban az esetben, ha változik a vonatkozó kiindulási szint (vagyis az a követelmény-együttes, amelyet az agrár-környezetgazdálkodási kötelezettségvállalásoknak meg kell haladniuk).

A kettős támogatás kizárása érdekében azon beruházások, amelyeket a termelői szervezet vagy annak tagja az ÚMVP keretében nyújtott támogatással valósít meg, a működési program keretében nem támogatható. Hasonlóképpen egy adott zöldség-, gyümölcsstermő terület vonatkozásában az ÚMVP keretében támogatott agrár-környezetgazdálkodási célprogram előírásaival azonos tartalmú intézkedés a működési programban nem támogatható.

1.3. A működési program keretében végrehajtott, egyes környezetvédelmi intézkedések kötelező, legrövidebb időtartama

A működési programok keretében végrehajtható azon – nem beruházási jellegű – környezetvédelmi intézkedéseknél, amelyek az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program agrár-környezetgazdálkodási intézkedéseire hasonlók, és ahol az intézkedés időtartama meghatározó (kritikus) az elvárt környezeti előny szempontjából, a hasonló agrár-környezetgazdálkodási intézkedésre meghatározott, kötelező időtartamot kell alkalmazni. Ettől abban az esetben lehet eltérni, ha a Környezetvédelmi intézkedések nemzeti kerete az egyes intézkedések leírásánál, indokolt esetben más időtartam alkalmazását megengedi.

Amennyiben a működési program tartama rövidebb, mint a fent említett időtartam (pl. 3–4 év), akkor a szóban forgó környezetvédelmi intézkedést a következő működési programban is folytatni kell. Indokolt esetben ettől el lehet térni, különösen akkor, ha az eltérést a működési program 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet 126. cikke (3) bekezdése szerinti félidős értékelésének eredményei indokolják.

Az alkalmazás kötelező legrövidebb időtartamát az egyes – érintett – környezetvédelmi intézkedések leírásánál tüntettük fel. Mivel azonban a nemzeti keret a környezetvédelmi

intézkedések nem kimerítő listáját tartalmazza, a fenti kötelezettség a listában nem található, de a működési programban végrehajtani kívánt környezetvédelmi intézkedések esetén is fennáll. Hasonlóképpen, alkalmazni kell a jövőben a nemzeti keretbe újonnan belefoglalandó környezetvédelmi intézkedések esetén is.

2. A környezetvédelmi intézkedések nem kimerítő listája

2.1. Talajvédelemmel és tápanyag-gazdálkodással kapcsolatos környezetvédelmi intézkedések

A gazdálkodással szemben támasztott legfőbb követelmény, hogy gazdaságos és környezetkímélő legyen, vagyis alkalmazkodjon az ökológiai és ökonómiai viszonyokhoz. Világszerte célkitűzés a hosszútávon fenntartható gazdálkodás megvalósítása. A fenntartható gazdálkodás fogalmának többféle meghatározása ismert, de a környezet szempontjából kiemelendő az, hogy a természetes erőforrásokban ne következzen be változás. E tekintetben, a mezőgazdasági termelésben elsőrendű feladat a talajok termékenységének megőrzése a környezet felesleges terhelése nélkül.

A talajok termékenysége számos egyéb tényező mellett alapvetően a tápanyag-gazdálkodástól függ. A környezetkímélő tápanyag-gazdálkodás megvalósításához elengedhetetlen a rendszeres talajvizsgálat, amelynek segítségével megállapítható a talajok tápanyag és szennyező anyag tartalma. A talaj termékenységének megőrzése érdekében fontos a különböző mértékben veszélyeztetett területek lehatárolása. A tápanyagadagok megállapításánál továbbra is célszerű a növény igényét és a talaj tápanyag-szolgáltató képességét figyelembe venni, vagy a mérleg-elvet követni, továbbá szem előtt kell tartani egyéb környezeti tényezőket is, mint például a talajvíz felszíntől való távolságát vagy a lejtési viszonyokat. Be kell tartani a szerves és műtrágyák használatának helyes szakmai gyakorlatát, valamint mindezekkel együtt figyelemmel kell lenni a várható gazdasági hatékonyságra is.

A kedvezőtlen természeti tényezők és a szakszerűtlen talajhasználat, illetve agrotechnika (művelés, trágyázás, növényvédelem) talajdegradációhoz, talajpusztuláshoz vagy talajszennyezéshez vezethetnek. A talaj pusztulását követően, – bár gondos gazdálkodással évek vagy évtizedek alatt termékenysége feljavítható –, a helyreállítás évszázadokat vehet igénybe. A prevenció mindig olcsóbb, szükséges tehát gondoskodni a talaj védelméről.

A talajvédelem alatt a különböző talajdegradációs folyamatok (talajerózió, talajtömörödés, szervesanyag csökkenés, savanyodás, szikesedés) hatásainak csökkentését értjük különböző agrotechnikai módszerek alkalmazása révén. A talajvédelem feladata tehát a termőföld termékenységének és minőségének megóvása, fizikai, kémiai és biológiai romlásának megelőzése, illetve elhárítása. A talajvédelem célja a termőföld minőségét veszélyeztető víz- és szél-erózió, a szélsőséges vízháztartási helyzetek, a szikesedés, a savanyodás és egyéb fizikai, kémiai és biológiai romlást, illetve szennyezést előidéző beavatkozások, folyamatok megelőzése, valamint a talaj termékenységének fenntartása szakszerű, talajvédő művelési eljárásokkal, talajvédelmi beavatkozásokkal és létesítményekkel.

A zöldtrágyázás és a komposzthasználattal tápanyagellátó szerepe a műtrágyák használata következtében visszaszorult. Ma már ezek alkalmazásának fő célja a talaj védelme, valamint a talaj fizikai tulajdonságainak kedvező befolyásolása.

2.1.1. Tápanyag-gazdálkodási terv készítése/készíttetése és végrehajtása

Az intézkedés leírása és indoklása:

A talajok termékenységének fenntartása, a termesztett növények tápanyagigényének kielégítése a sikeres termesztés alapja. A tápanyag-gazdálkodásnak azonban a környezetvédelem szempontjait is figyelembe kell vennie. A tápanyagok hiánya a talaj termékenységének csökkenéséhez vezet, a többletben alkalmazott tápanyagok kimosódása pedig a vizek szennyezését okozhatja. A tápanyagok kijuttatásából származó környezeti kockázatok csökkentését szolgálja a mindezen szempontok figyelembe vételével készített

tápanyag-gazdálkodási terv végrehajtása. A kijuttatandó tápanyag mennyiségének pontos meghatározásához talajvizsgálatra, és ültetvények esetében levélanálízisre van szükség.

Az intézkedés környezeti hozadéka, hogy a tervezés alapján a talaj tápanyag-ellátottságát és tápanyag-szolgáltató képességét, valamint az adott növény igényét figyelembe véve csak a szükséges mennyiségű trágyákat juttatjuk ki, megelőzve ezzel az esetlegesen többletként alkalmazott szerek környezetbe jutását, a vizek szennyezését.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) Tápanyag-gazdálkodási terv készítése/készíttetése és végrehajtása.
- b) A tápanyag-gazdálkodási terv végrehajtása.
- c) Nyilvántartás vezetése a tápanyag-gazdálkodás valamennyi műveletéről.

A támogatható költségek:

– A tápanyag-gazdálkodási terv készítésének költsége számla alapján szolgáltatás igénybevétele esetén, illetve a termelői szervezet tápanyag-gazdálkodási tervet készítő, képzett alkalmazottjának munkabére munkaidő-nyilvántartás alapján.

– A nyilvántartáshoz szükséges szoftverek beszerzése számla alapján.

A támogatható költségek nem haladhatják meg az ÚMVP agrár-környezetgazdálkodási célprogramjaiban a tápanyag-gazdálkodási terv készítésére meghatározott támogatás szintjét.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

i) a tápanyag-gazdálkodási terv készítéséhez szükséges, illetve a végrehajtás ellenőrzése érdekében végzett talajvizsgálat és/vagy levélanálízis, valamint

ii) a tápanyag-gazdálkodási terv végrehajtását segítő szaktanácsadás (akár szolgáltatásként igénybe vett, akár a termelői szervezet alkalmazottja által végzett).

Az intézkedés az agrár-környezetgazdálkodással kapcsolatos intézkedésekkel nem kombinálható!

2.1.2. Komposzt használata

Az intézkedés leírása és indoklása:

A komposzt a talaj termőképességét javító, morzsalékos, sötétbarna színű, földszerű, magas szervesanyag-tartalmú anyag, amely a növénymaradványok ellenőrzött körülmények között oxigén jelenlétében, mikro- és makroorganizmusok segítségével történő autotermikus és termofil biológiai lebontásával állítható elő.

A komposzt felhasználásának környezeti előnyei a talaj szerves anyag tartalmának növelése, és ezáltal a talaj víz- és hőháztartásának, valamint a talaj szerkezetének javítása, amely egyúttal jobb levegőzöttséget biztosít és hozzájárul a talaj erózió elleni védelméhez is. A komposzt kijuttatása növeli a talaj tápanyag-szolgáltató képességét, fokozza a talaj biológiai aktivitását.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) A komposzt beszerzése és kijuttatása.

A támogatható költségek:

– A komposzt költsége számla alapján.

A „Komposztkészítés” c. intézkedéssel való kombinálás esetén a – termelői szervezet által előállított – komposzt költsége nem támogatható.

A támogatható költségből le kell vonni a komposzttal helyettesített és a komposzt tápanyagtartalmával egyenértékű műtrágya költségét.

2.1.3. Zöldtrágya használata

Az intézkedés leírása és indoklása:

Zöldtrágyázás alatt a szerves trágyázásnak azt a módját értjük, amikor az erre a célra vetett növény teljes (bimbós vagy virágzó) zöldtömegét a talajba dolgozzuk annak érdekében, hogy a talaj termékenységét megőrizzük, illetve fokozzuk.

A zöldtrágyázás környezeti előnyei a talaj szerves anyag tartalmának növelése, és ezáltal a talaj víz-, hő- és levegő-háztartásának, szerkezetének javítása, tápanyag-szolgáltató képességének növelése, biológiai aktivitásának fokozása. A zöldtrágya növények termesztése hozzájárul az erózió, defláció megelőzéséhez és az ásványi anyagok kimosódásának (így pl. a könnyen oldódó tápanyagok – a nitrátok – kimosódásának), valamint a talaj tömörödésének megakadályozásához. Elősegíti a morzsalékos talajszerkezet kialakulását, kötött talajon javítja a talaj rossz fizikai tulajdonságait. Azáltal, hogy a zöldtrágyanövény beárnyékolja a talajt, csökkenti a gyomosodás veszélyét is.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Zöldtrágyanövények vetése és ápolása. Zöldtrágyanövényként csak a rozs, a csillagfürt, a somkóró, a bükköny, a lóbab, a takarmányborsó, a herefélék, az olajretek, a repce, a repcsényretek, a pohánka, a napraforgó, a facélia és a lucerna alkalmazható.

b) Zöldtrágyanövények beszántása.

A támogatható költségek:

– A zöldtrágyanövény vetőmagjának költsége számla alapján.

– A zöldtrágyanövények művelési költségei számla alapján vagy a VM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet „Mezőgazdasági Gépüzemeltetés” c. kiadványának a mezőgazdasági gépek áráról és üzemeltetési költségéről, valamint a mezőgazdasági gépi munkák költségéről szóló számaiban szereplő normák alapján.

– A zöldtrágyanövények beszántásának költsége számla alapján vagy a VM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet „Mezőgazdasági Gépüzemeltetés” c. kiadványának a mezőgazdasági gépek áráról és üzemeltetési költségéről, valamint a mezőgazdasági gépi munkák költségéről szóló számaiban szereplő normák alapján.

A költségmegtakarításokat (pl. a zöldtrágyanövény tápanyagtartalmával egyenértékű műtrágya költsége; a szántás költsége, ha a fővetemény alá egyébként is szántani kellett volna) le kell vonni a támogatható költségekből. A zöldtrágyanövények tápanyagtartalmának meghatározásakor a szakirodalmi adatok az irányadók. E tekintetben a levélanalízis nem támogatható.

A támogatható költségek nem haladhatják meg az ÚMVP agrár-környezetgazdálkodási célprogramjaiban a zöldtrágyázásra meghatározott támogatás szintjét.

Az intézkedés az integrált szántóföldi növénytermesztés célprogrammal nem kombinálható!

2.1.4. Szerves- és/vagy biotrágya használata

Az intézkedés leírása és indoklása:

Szerves- és biotrágyázás alatt a trágyázásnak azt a módját értjük, amikor tápanyag-utánpótlásra olyan készítményeket használunk, amelyek a talajéletben és a növények tápanyagellátásában fontos szerepet betöltő, élő mikroorganizmusokat is tartalmaznak.

A szerves- és biotrágyázás környezeti előnyei a talaj szerves anyag tartalmának növelése, és ezáltal a talaj víz-, hő- és levegő-háztartásának, szerkezetének javítása, tápanyag-szolgáltató képességének növelése, biológiai aktivitásának fokozása. A szerves- és biotrágya alkalmazásával olyan mikroorganizmusokat juttatunk a talajba, amelyek egyébként is részesei a talajéletnek, a mezőgazdaságban bekövetkezett kedvezőtlen változások miatt azonban a számuk jelentősen lecsökkent. E mikroorganizmusok elősegítik a növények számára csak nehezen, vagy egyáltalán nem felvehető tápanyagok mobilizálását, oldhatóvá tételét, így azok a talajoldatba kerülve a növények által felvehetővé válnak. A szerves és biotrágyázás elősegíti a morzsalékos talajszerkezet kialakulását és kötött talajon javítja a talaj rossz fizikai tulajdonságait.

A biotrágya olyan, élő mikroorganizmusokat tartalmazó anyag, amelyek – ha a biotrágyát a magok, növények felületén vagy a talajon alkalmazzuk, benépesítik a rizoszférát, vagy elterjednek a növények belsejében és elősegítik a növekedést az által, hogy növelik a

tápanyagkészletet vagy fokozzák az elsődleges tápanyagok felvehetőségét. A biotrágyák a nitrogénmegkötés és a foszfor oldhatóvá tételének természetes folyamatán keresztül biztosítják a tápanyagokat, valamint a növekedést serkentő anyagok szintézise által stimulálják a növények növekedését, ezáltal csökkentik a műtrágyák és a kémiai növényvédőszer használatát. A biotrágyákban levő mikroorganizmusok helyreállítják a talaj természetes tápanyagkörforgalmát és növelik annak szervesanyag-tartalmát. Használatukkal a növényállomány egészségesebb lesz, és fenntartható, egészséges talajélet alakul ki. A biotrágyák nem tartalmaznak a talajra nézve káros kémiai anyagokat.

A biotrágyákat *Rhizobium*, *Azotobacter*, *Azospirillum* fajok, kék és zöld algák (*Cyanobacterium* fajok, *Nostoc* vagy *Anabaena* vagy *Tolypothrix* vagy *Aulosira*), *Anabaena* és *Azolla*, *Pantoea agglomerans* P5 törzse vagy *Pseudomonas putida* P13 törzse felhasználásával állítják elő.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Helyben előállított szerves trágya és/vagy biotrágyák használata műtrágyák helyett.

A helyben előállított szerves trágyának a talajjavítóként vagy trágyaként történő felhasználás helyétől legfeljebb 10 km-re keletkező szerves trágya tekinthető.

A támogatható költségek:

– A helyben előállított szerves trágya és/vagy biotrágya használatának többletköltségei független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány alapján.

A többletköltségek meghatározásánál a lehetséges költségmegtakarítások összegét, mint például a helyettesített műtrágyák költségét le kell vonni a támogatható költségekből.

Szállítási költség nem támogatható.

Az intézkedés az integrált szántóföldi növénytermesztés célprogrammal nem kombinálható!

2.1.5. Erózió és defláció elleni védelem

Az intézkedés leírása és indoklása:

Magyarországon a talajdegradációs folyamatok közül az egyik legjelentősebb a vízerózió, ami főként a hegy- és dombvidéki területeinket károsítja. A szélerózióval veszélyeztetett területek kiterjedése is jelentős, elsősorban a homok fizikai féleségű talajokat fenyegeti.

A talajeróziót kiváltó és befolyásoló tényezők a domborzati viszonyok, a csapadék mennyisége, gyakorisága és intenzitása, a szél, a talaj tulajdonságai, a növényzet és ezzel összefüggésben a művelési ág és mód.

Az eróziós és deflációs folyamatok a talaj legértékesebb rétegét, a humuszban és tápanyagban gazdag alkotórészeit hordják el, ezért mind a mezőgazdasági termelés, mind pedig az élő és élettelen természet egyensúlya szempontjából igen káros folyamatok. Ezen felül a vízerózió által előidézett tápanyag- és növényvédőszer-kimosódás további környezeti problémákat, míg a szélerózió az asszimilációs felület csökkenését, szövetkárosodást és növényfulladást, továbbá levegőszennyezést és ebből kifolyólag humán-egészségügyi problémákat is okoz.

A működési programok keretében végrehajtott intézkedés arra irányul, hogy a talaj termőképességét fenntartsa, a víz- és szélerózió által okozott talajpusztulást és az egyéb környezeti károkat megelőzze.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) A növénytermesztés során alkalmazott eróziót megakadályozó agrotechnikai eljárások, (pl. gyeperes, cserje- és erdősávok létesítése, talajtakaró növények stb.),

b) talajvédelmi műszaki beavatkozások és létesítmények alkalmazása, üzemeltetése és fenntartása (pl. sáncok, teraszok, övárkok, övdrenek, gyeperes vízelvezetők stb.).

A talajtömörödést megakadályozó művelésmód és szintvonalakkal párhuzamos művelés minimumkövetelmény, ezért nem támogatható.

A támogatható költségek:

– A védekezés költségei számla alapján. Amennyiben a védekezést a termelői szervezet tagja saját költségére/saját maga végezte, a védekezési eljárás részletes leírásának megfelelően az anyagköltség számla alapján és a bérköltségek munkaidő-kimutatás alapján a mindenkori minimálbérrel és annak közterheivel számolva támogathatók.

A bérköltségek legmagasabb támogatható összegét, valamint a szükséges munkaórák átlagos számát a műszaki beavatkozások és létesítmények egyes típusai és egységei tekintetében független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány állapítja meg.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) Az erózió és a defláció elleni védelemhez kapcsolódó tervezés,
- ii) az erózió és a defláció elleni védelemhez kapcsolódó oktatás, képzés;
- iii) az erózió és a defláció elleni védelemhez kapcsolódó szaktanácsadás.

Az intézkedés nem kombinálható az ÚMVP „Integrált szántóföldi növénytermesztés”, „Integrált gyümölcs- és szőlőtermesztés”, „Ökológiai szántóföldi növénytermesztés” és „Ökológiai gyümölcs- és szőlőtermesztés” célprogramjaival (Az 1. melléklet 1–4. intézkedéseivel)!

2.2. Vízgazdálkodással kapcsolatos környezetvédelmi intézkedések

Magyarországon a mezőgazdasági infrastruktúra nem követte a megváltozott földtulajdoni és földhasználati viszonyokat. A meliorációs és öntözésfejlesztési beruházások jó része napjainkra elhasználódott.

Továbbra is alacsony az öntözött és meliorált területek aránya. Emellett jellemző probléma, hogy az adott területre nem alkalmas kultúra került telepítésre, nem megfelelő földhasználati struktúra alakult ki. A mezőgazdasági termelés stabilitását és kiszámíthatóságát biztosító vízgazdálkodási létesítmények (vízpótlás, öntözővíz-tározás, víz visszatartás) kiépítettsége nem mindig megfelelő, és nagyobb hangsúlyt kell fektetni a természetközeli víz visszatartási módokra.

Az ÚMVP-hez készített helyzetelemzés megállapításai alapján biztosítani kell a belvízhálózattal érintett területek belvízkárok elleni védelmét is. Csak a kialakult birtokszerkezetet figyelembe vevő, komplex térségi tájgazdálkodási rendszerekhez igazodó, a környezetvédelmi elírásoknak megfelelő víz- és energiatakarékos öntözőtelepek és rendszerek építése és értéknövelő felújítása indokolt. A mezőgazdasági tájak mozaikosságának visszaállítása, az infrastruktúra fejlesztése érdekében mezsgyék, fasorok, erdősávok telepítése szükséges.

A klímaváltozás várható hatásaira való felkészülés egyik fontos területe a mezőgazdasági vízgazdálkodás fejlesztése. A fejlesztés során kizárólag a Víz Keretirányelvben (2000/60/EK) megfogalmazott elírásoknak megfelelő beruházások támogathatóak. A fenntartható területi vízgazdálkodásnak, öntözésnek, vízrendezésnek, belvízvédelemnek, talajvédelemnek az elmúlt tíz-tizenöt évben kialakultak az új, a fenntarthatóság elveinek megfelelő módszerei.

A jelenlegi mezőgazdasági (területi) vízgazdálkodási infrastruktúra az ország jelentős részén nem felel meg a mezőgazdaság vízgazdálkodással kapcsolatos igényeinek, és az ezeknek megfelelő célkitűzéseknek. Ugyanakkor jó állapotba kell hozni minden felszíni és felszín alatti vizet, illetve vizes élőhelyet, beleértve a vizes élőhelyláncok vízpótlásának, a víz visszatartásnak, a vízszállító és tározó medrek és a hozzájuk tartozó parti sávok jó ökológiai állapotához szükséges vízháztartás biztosítását és a vízminőség-szabályozást is. A mezőgazdaság igényeit és a környezeti (ökológiai) igényeket nagy területeken csak a mezőgazdasági vízgazdálkodási infrastruktúra (belvízrendezés, dombvidéki vízrendezés, erózióvédelem, víz visszatartás, talajvédelem, öntözés) létesítményeinek jó állapotba helyezésével, átalakításával és fejlesztésével, a területhasználat és az úthálózat átalakításával,

illetve megfelelő kialakításával lehet kielégíteni. A feltételezett klímaváltozás várható kedvezőtlen hatásaira való felkészüléshez elengedhetetlen a környezettudatos gazdálkodás folytatása.

2.2.1. Öntözőrendszerek fejlesztése, illetve a már létező öntözőrendszerek cseréje hatékonyabb rendszerekre (az öntözött területek korszerűsítése)

Az intézkedés leírása és indoklása:

Magyarország zöldség-gyümölcs termelő régióiban a csapadék mennyisége alacsony, eloszlása rendszertelen, amely egyre gyakrabban vezet aszályhoz. Ennek ellenére a mezőgazdaság az összes vízkivételből csupán 11%-kal részesedik (600 millió m³), vízfelhasználása jelentős mértékben csökkent az 1990-es évek első felében. Az öntözés a teljes mezőgazdasági vízhasználatnak mindössze 25–30%-át teszi ki.

A klímaváltozás várható, kedvezőtlen hatásaira való felkészülés érdekében fontos célkitűzés a víz- és energiatakarékos öntözéses-gazdálkodás fejlesztése. Így a zöldség-gyümölcs ágazatban is szükséges növelni a víztakarékosság érdekében tett erőfeszítéseket. Meg kell említeni az öntözésnek a talaj védelmében, a talaj termékenységének fenntartásában játszott szerepét is tekintettel arra, hogy hozzájárul a termőföld minőségét veszélyeztető szélsőséges vízháztartási helyzetek megelőzéséhez.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) A meglévő, nem víztakarékos öntözési rendszerek cseréje víztakarékos öntözési rendszerekre (pl. mikroöntözés). Az új öntözőberendezések csak akkor támogathatók, ha a vízháztartás mérlegének elemzése pozitív eredményt ad. Csak azok az alkalmazások támogathatók, amik megfelelnek a Víz Keretirányelv (2000/60/EK) 5. cikkében és 5. mellékletében szereplő előírásoknak.

b) Olyan berendezések beszerzése, amelyek elősegítik a meglévő öntözési rendszerek által felhasznált öntözővíz mennyiségének csökkentését. Pl. az öntözés gyakoriságának, idejének, a kijuttatott víz mennyiségének mérése és ellenőrzése, a meglévő tápoldatozó berendezés cseréje.

c) Öntözési terv készíttetése és megvalósítása.

A kötelezettségvállalások csak akkor támogathatók, ha a beruházás megvalósításával biztosítható, hogy az öntözővíz felhasználásában legalább 25%-os megtakarítás érhető el. Abban az esetben, ha az öntözési rendszernek, amellyel a meglévő öntözési rendszert fejlesztik, vagy amelyre azt lecserélik, egyéb kedvező környezeti hatásai is vannak (pl. alacsonyabb energiaigény, az erózió veszélyének csökkenése, felhasznált műtrágyamennyiség csökkenése), a legalább 10%-os öntözővíz-megtakarítást eredményező beruházások is támogathatók. Az intézkedés olyan, független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány alapján foglalható bele a működési programba, amely igazolja, hogy a beruházás legalább 25%-os, illetve egyéb, egyértelműen meghatározható környezeti előnyök biztosítása mellett 10%-os vízmegtakarítást eredményez.

A támogatható költségek:

– Beruházási költségek számla alapján. Helyettesítés esetén a 1580/2007/EK bizottsági rendelet 60. cikkének (5) bekezdése alapján a meglévő beruházás maradványértékét le kell vonni a támogatható költségből vagy hozzá kell adni a termelői szervezet működési alapjához.

– Az öntözési terv készítésének költsége számla alapján.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

i) A meglévő öntözési rendszer fejlesztésével vagy cseréjével kapcsolatos szaktanácsadás (akár szolgáltatásként igénybe vett, akár a termelői szervezet alkalmazottja által végzett, a termelő tagoknak nyújtott szaktanácsadás).

2.2.2. A víz tisztítását és újrafelhasználását szolgáló beszerzés és/vagy fejlesztés

Az intézkedés leírása és indoklása:

A termelői szervezet vagy tagjai által a termesztés vagy az áruvá készítés során használt víz (öntözővíz, klímaberendezések vize, ipari szennyvíz stb.) olyan szennyező anyagokkal vegyül, amelyek miatt nem lehetséges az újbóli kiöntözése (eutrofizációs és szennyező hatás), illetve újrafelhasználása.

Mivel azonban a víz igen értékes erőforrás (ld. csökkenő vízkészletek), a víz minőségének fenntartása és a víztakarékos technológiák megvalósítása fontos célkitűzés. A működési program keretében végrehajtott, a víz tisztítására, minőségének javítására irányuló intézkedés azáltal, hogy újrafelhasználhatóvá teszi az egyszer már használt vizet, csökkenti a termelői szervezet vagy tagjainak vízfelhasználását és csökkenti a keletkező szennyvíz mennyiségét.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Olyan berendezések beszerzése és üzembe helyezése, amelyek a víz tisztítását vagy visszanyerését és ezáltal más irányú újrafelhasználását teszik lehetővé a termelői szervezet vagy tagjai számára.

b) Csak azon beruházások választhatóak, amelyek környezeti javulást idéznek elő és túlmutatnak a hatályos környezetvédelmi előírásokon.

A kötelezettségvállalások csak abban az esetben támogathatók, ha a beruházás a vízfelhasználást legalább 25%-kal csökkenti a jelenleg alkalmazott berendezések vízfelhasználásához képest. Ha a beruházásnak egyéb környezeti előnyei is vannak (mint például alacsonyabb energia igény, a szennyvíz alacsonyabb szennyezőanyag kibocsátása), akkor a vízfelhasználásban legalább 10%-os vízmegtakarítást eredményező beruházások is támogathatók. Az intézkedés olyan, független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány alapján foglalható bele a működési programba, amely igazolja, hogy a beruházás legalább 25%-os, illetve egyéb, egyértelműen meghatározható környezeti előnyök biztosítása mellett 10%-os vízmegtakarítást eredményez.

A támogatható költségek:

– A beruházási költségek számla alapján.

A működési programmal benyújtandó dokumentáció:

i) Nyilatkozat arról, hogy a megvalósítandó beruházás olyan javuláshoz vezet, amely túlmutat a hatályos környezetvédelmi előírásokon.

2.2.3. Talajtakarás alkalmazása a vízvesztés csökkentése érdekében

Az intézkedés leírása és indoklása:

A termelői szervezet tagjai által a termesztésben használt víztakarékos öntözési rendszerek (csepegtető öntözés) esetében a talajtakarás alkalmazása jelentősen csökkenti a párolgási vízvesztést, ezzel együtt a kijuttatandó víz mennyiségét, valamint a kijuttatáshoz szükséges energiát. A talajtakarás alkalmazásának egyéb környezeti hatása, hogy csökken a termőterületek gyomosodása, és így jelentősen csökken a növényvédőszeres gyomirtással kijuttatandó gyomirtószer mennyisége is.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Olyan talajtakaró anyagok beszerzése és használata, melyek a vízfelhasználás és a kijuttatáshoz szükséges energia és a kijuttatott gyomirtó szerek csökkentését teszik lehetővé a termelői szervezet tagjai számára.

b) A nem lebomló talajtakaró anyagok visszagyűjtése és engedélyezett szeméttelre vagy engedélyezett újrahasznosító üzembe történő elszállítása a talajszennyezés megelőzése érdekében. (Minimum követelmény, ezért a visszagyűjtéssel és az elszállítással kapcsolatban fölmerült költségek nem támogathatók.)

A támogatható költségek:

– A talajtakaró anyagok költsége számla alapján.

Kizárólag a következő talajtakaró anyag típusok támogathatók: újrafeldolgozható műanyag mezőgazdasági fóliák és takaróanyagok, papír, tüll és muszlin anyagok.

Az intézkedés nem kombinálható a 3.4.5. számú intézkedéssel (Biológiai és oxo-biológiai úton lebomló műanyagok használata a természetben).

2.3. A klímaváltozás mérséklését célzó környezetvédelmi intézkedések

Az éghajlatváltozásnak sokféle hatása van, az ellene való küzdelemben a mezőgazdaság területén is összetett válasz szükséges. A mezőgazdaság jövőjét döntő módon befolyásolja az, ahogyan reagálunk, és amilyen megoldásokat találunk a klímaváltozás közvetlen és közvetett hatásaira. Az ÚMVP fontos szerepet játszik ebben. Az üvegházhatást okozó gázok légköri kibocsátásának csökkentése és az abszorpciójuk növelése mellett elengedhetetlen a megváltozott időjárási és éghajlati körülményekhez való alkalmazkodás is. E körbe tartozik az előrelátható változások prognózisa, az okozott károsodások megelőzése, felkészülés az enyhítésükre, valamint a helyreállítás módjainak kidolgozása. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra történő felkészülés hamarosan lehetőséget nyújt a kedvező folyamatok további javulására. Az energiahasználat átalakítása az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése mellett jelentős megtakarításokkal is jár. A fosszilis üzemanyagok felváltása megújítható energiaforrásokkal új technológiai beruházásokra nyújt lehetőséget. A széndioxid-kibocsátás kereskedelmének bevezetése elősegíti a kibocsátás hatékony csökkentését. A szinergisztikus hatások révén a kibocsátás tovább csökkenthető, és a fejlesztés – a helyi erőforrások alapján – tovább folytatható. Magyarország 2015-ig 15%-kal szándékozik csökkenteni az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, amelyből a mezőgazdaságnak arányosan, kb. 10–12%-kal kell kivennie a részét.

A kibocsátás csökkentése mellett a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás alapvető feladata a klímaváltozás figyelembevételével történő talajgazdálkodás (amelynek jelentős víztárolási és széndioxid-elnyelési kapacitása van) a „kettős célú” vízgazdálkodási rendszer létrehozatalán túl (belvízgazdálkodás). További cél az energia célú növénytermesztés arányának növelése és az erdősítés, beleértve az őshonos erdők telepítését mezőgazdasági területeken és az erdőgazdálkodási rendszerek elterjesztését az állandó erdőtakaró létrehozatala érdekében.

2.3.1. Megújuló energiaforrásokat felhasználó fűtésrendszer kialakítása

Az intézkedés leírása és indoklása:

Megújuló energiaforrások alatt azokat az energiaforrásokat értjük, amelyek hasznosítása közben a forrás nem csökken, hanem azonos ütemben újratermelődik, vagy megújul. A megújuló energiaforrások közé tartozik a napenergia, a szélenergia, a geotermikus energia, a vízenergia és a biomassza. A megújuló energiaforrások felhasználása igen sokoldalú lehet. Hagyományosan legfontosabb alkalmazási területük az alapvetően fűtési-célú hőenergia termelés.

A működési programok keretében végrehajtható intézkedés arra irányul, hogy a hagyományos, fosszilis energiahordozókat földhasználó fűtésrendszereket megújuló energiaforrásokat hasznosító fűtésrendszerekkel helyettesítsék. Az intézkedés magában foglalja az új fűtésrendszerek kialakítását új létesítmények létrehozásakor, valamint a fosszilis energiát (fűtőolajt, gázt) felhasználó fűtésrendszerek cseréjét működő létesítmények esetén. Az intézkedés megvalósítása Magyarországon a fás és lágyszárú energianövényekre, energetikai célra hasznosítható növénymaradványokra, valamint a geotermikus energiára alapozva képzelhető el.

A megújuló energiaforrások környezetszennyező hatása a fosszilis energiahordozókhoz képest lényegesen kisebb. Így a megújuló energiahordozók felhasználása a zöldség-gyümölcs ágazatban amellet, hogy csökkenti a fosszilis energiahordozók felhasználását, mérsékli a klímaváltozást okozó üvegházhatású gázok (elsősorban nitrogén-monoxid, szén-dioxid, kén-dioxid) és egyéb légszennyező anyagok kibocsátását.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Fás és/vagy lágyszárú energianövényeket, energetikai célra hasznosítható növénymaradványokat felhasználó új fűtésrendszer kialakítása.

b) Geotermikus energiát felhasználó új fűtésrendszer kialakítása.

c) Fosszilis energiaforrást felhasználó fűtésrendszer cseréje fás és/vagy lágyszárú energianövényeket, energetikai célra hasznosítható növénymaradványokat felhasználó fűtésrendszerre.

d) Fosszilis energiaforrást felhasználó fűtésrendszer cseréje geotermikus energiát felhasználó fűtésrendszerre.

A támogatható költségek:

– A beruházás költsége számla alapján. A fosszilis energiát felhasználó fűtésrendszer cseréje esetén az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet 60. cikkének (5) bekezdése alapján a régi berendezés maradványértékét hozzá kell adni a termelői szervezet működési alapjához vagy le kell vonni a támogatható költségből.

Az intézkedés keretében – a kettős finanszírozás elkerülése érdekében – nem támogatható olyan beruházás, amely más forrásból már finanszírozott (pl. az ÚMVP keretében).

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) a megújuló energiaforrást hasznosító fűtésrendszer működtetését végző személy képzése,
- ii) a megújuló energiaforrást hasznosító új fűtésrendszerrel kapcsolatos szaktanácsadás,
- iii) a megújuló energiaforrást hasznosító új fűtésrendszer műszaki tervezése.

2.3.2. Energiatakarékosabb termelési eszközök és módszerek használata

Az intézkedés leírása és indoklása:

A fosszilis üzemanyagok felhasználásának, a széndioxid és egyéb üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése nem csupán a fűtésrendszer korszerűsítése útján érhető el. A termesztés, az áruvá készítés, a tárolás és a forgalomba hozatal során is alkalmaznak olyan rendszereket, amelyeknél a fejlettebb technológiák bevezetése energia-megtakarításához és ezzel az üvegházhatású gázok alacsonyabb szintű kibocsátásához, esetleg további környezeti előnyökhöz vezet.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Az aktuális technológiai rendszer helyettesítése olyan új rendszerrel, amely azonos kapacitású, de legalább 25%-al alacsonyabb energiaszükségletű. Mindazonáltal, ha kimutatható, hogy a rendszer fejlesztéséből további környezeti előnyök származnak (mint például légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentése, megújuló energiaforrások használata) elegendő, ha az új rendszer 10%-kal energiatakarékosabb a korábban alkalmazottnál.

Az intézkedés olyan, független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány alapján foglalható bele a működési programba, amely igazolja, hogy a beruházás legalább 25%-os, illetve egyéb, egyértelműen meghatározható környezeti előnyök biztosítása mellett 10%-os energiamegtakarítást eredményez.

A támogatható költségek:

– A beruházás költsége számla alapján. Helyettesítés esetén a helyettesített eszközök maradványértékét le kell vonni a számla értékéből vagy hozzá kell adni a termelői szervezet működési alapjához.

– Meglévő infrastruktúra üzemeltetésében energia-megtakarítást eredményező anyagok és eszközök használata esetén a speciális anyagok és eszközök bekerülési költsége számla alapján.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) az energiatakarékosabb technológiai rendszer alkalmazásával kapcsolatos képzés, oktatás;
- ii) az energiatakarékosabb technológiai rendszer alkalmazásával kapcsolatos szaktanácsadás,
- iii) az energiatakarékosabb technológiai rendszerrel kapcsolatos tervezés, költség- és energetikai számítások elkészítése.

A működési programmal benyújtandó dokumentáció:

Szakértő által kiállított igazoló dokumentáció: műszaki dokumentáció, szakértői nyilatkozat, energetikai és egyéb számítások (az energia-felhasználásról, a széndioxid-kibocsátásról és az egyéb környezeti előnyökről) a kiindulási állapotról és a fejlesztéssel megvalósuló várható állapotról.

2.3.3. Kapcsolt hő- és energia-termelés a természet és az áruvá készítés során keletkező zöldség-gyümölcs hulladékok felhasználásával

Az intézkedés leírása és indoklása:

A zöldség-, gyümölcsstermesztés és az áruvá készítés során keletkező szerves hulladékok bomlásakor jelentős mennyiségű gáz képződik, amely mint primer energiahordozó felhasználható villamos és hőenergia előállítására, csökkentve ezzel az üvegházhatású gázok kibocsátását is.

A kapcsolt energiatermelés lehetővé teszi az egyidejű hő- és villamos energiatermelést ugyanazon üzemben ugyanazt az energiaforrást használva. Így az a hőenergia is hasznosítható, amely más rendszerek esetén kárba vész, ezért a kapcsolt energiatermelés az energiafelhasználás hatékonyságát növeli és egyéb környezeti előnyökhöz is vezet. Ha hulladék anyagokat használunk elsődleges energiaforrásként a földgáz helyett, a környezeti előnyök megsokszorozódnak, mivel csökken a szennyezőanyag-kibocsátás és a fosszilis energiahordozók felhasznált mennyisége.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Szerves hulladékok felhasználásával kapcsolt energiatermelést megvalósító berendezések beszerzése és üzemeltetése.

b) Az előállított hő- és villamos energia felhasználása.

Az intézkedés támogathatósága a telephelyen előállított és/vagy a helyben keletkező szerves hulladékokra korlátozódik. A helyben keletkező szerves hulladék fogalmát nemzeti tanulmány határozza meg. A tanulmány megállapítja azt a maximális szállítási távolságot, amelynél a szerves hulladékok energiaforrásként történő felhasználásából származó környezet előnyök meghaladják a szerves hulladék keletkezési helyétől a felhasználási helyre történő szállításból eredő környezeti költségeket.

A telepített rendszerek energiatermelése nem haladhatja meg a termelői szervezet és/vagy tagjai által a zöldség- és gyümölcsstermesztés céljára felhasznált energia mennyiségét.

Az intézkedés keretében – a kettős finanszírozás elkerülése érdekében – nem támogatható olyan beruházás, amely más forrásból már finanszírozott (pl. az ÚMVP keretében).

A támogatható költségek:

– A beruházás költsége számla alapján.

A működési programmal benyújtandó dokumentáció:

Műszaki dokumentáció, amely tartalmazza a rendszer kapacitását bemutató adatokat, valamint a termelői szervezet nyilatkozata arról, hogy a termelt hő- és villamos energia mennyisége nem haladja meg a termelő szervezet és/vagy tagjainak energiafogyasztását.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

i) a kapcsolt energiatermelést megvalósító rendszer működtetését végző személy képzése,
ii) a kapcsolt energiatermelést megvalósító rendszerrel kapcsolatos szaktanácsadás,
iii) a kapcsolt energiatermelést megvalósító rendszer műszaki tervezése, költség- és energetikai számítások készítése.

2.4. Hulladékgazdálkodással kapcsolatos intézkedések

Az ipari- és mezőgazdasági termelésből, a szolgáltatásból eredően és a lakossági fogyasztás következtében folyamatosan növekszik a keletkező hulladékok mennyisége és azok veszélyessége. A folyamat a környezet fokozódó terheléséhez, illetve a természeti erőforrások

kimerüléséhez vezethet, végső esetben maga után vonja a környezeti ártalmak, és az ezzel összefüggésben jelentkező egészségkárosodás növekedését is.

A hulladékgazdálkodás a hulladékkal összefüggő tevékenységek rendszere, beleértve a hulladék keletkezésének megelőzését, mennyiségének és veszélyességének csökkentését, kezelését, ezek tervezését és ellenőrzését, a kezelő berendezések és létesítmények üzemeltetését, bezárását, utógondozását, a működés felhagyását követő vizsgálatokat, valamint az ezekhez kapcsolódó szaktanácsadást és oktatást. A hulladékgazdálkodás alapvető célja az emberi egészség védelme, a természeti környezet megóvása, a fenntartható fejlődés biztosítása és a környezettudatos magatartás kialakítása. A célok között említhető továbbá a természeti erőforrásokkal való takarékoskodás, a környezet hulladék által okozott terhelésének minimalizálása, szennyezésének elkerülése érdekében a hulladékeletkezés megelőzése (a természettől elsajátított anyag minél teljesebb felhasználása, hosszú élettartamú és újrahasználatos termékek kialakítása), a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése, a keletkező hulladék minél nagyobb arányú hasznosítása, a fogyasztás-termelés körforgásban tartása, a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék környezetkímélő ártalmatlanítása.

A hasznosítás a hulladéknak vagy valamely összetevőjének a termelésben vagy a szolgáltatásban – a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény⁵⁸ 3. mellékletben felsorolt eljárások valamelyikének alkalmazásával – történő felhasználását jelenti. Így a hulladék anyagának termelésben, szolgáltatásban történő ismételt felhasználásával (újrafeldolgozásával), a hulladék valamely újrafeldolgozható összetevőjének leválasztásával és alapanyaggá alakításával (visszanyerésével), a hulladék energiatartalmának kinyerésével (energetikai hasznosítással), valamint a biológiailag lebomló szerves anyagok aerob vagy anaerob lebontásával és további felhasználásra alkalmassá tételével (pl. komposztálás) a környezetterhelés mérsékelhető.

2.4.1. A biológiailag lebomló szerves anyagok aerob lebontása és további felhasználásra alkalmassá tétele (Komposztkészítés)

Az intézkedés leírása és indoklása:

A komposztálás a termesztés során keletkező növénymaradványok és/vagy a post-harvest tevékenység során keletkező egyéb szerves maradványok ellenőrzött körülmények között oxigén jelenlétében, mikro- és makroorganizmusok segítségével történő autotermikus és termofil biológiai lebontása. A komposztálás tehát a lebomlás természetes folyamatának és a szerves anyagok újrahasznosításának kombinációja.

A zöldség-gyümölcs ágazatban nagy mennyiségű szerves maradvány, illetve melléktermék képződik, amely komposztálással értékes, a talaj termőképességének javítására alkalmas, morzsalékos, sötétbarna színű, földszerű, magas szervesanyag-tartalmú anyaggá alakítható.

A komposzt felhasználásának környezeti előnyei a talaj szervesanyag-tartalmának növelése, és ezáltal a talaj víz- és hőháztartásának, valamint a talaj szerkezetének javítása, amely egyúttal jobb levegőzöttséget biztosít és védi a talajt az eróziótól is. A komposzt kijuttatása növeli növények számára felvehető tápanyagok mennyiségét, fokozza a talaj biológiai aktivitását. A komposztálás a talajra gyakorolt kedvező hatása mellett hozzájárulhat a növényvédelem által okozott környezeti terhelés mérsékléséhez is azáltal, hogy csökkenti a növénymaradványok nem megfelelő kezeléséből eredő növényvédelmi kockázatokat.

Tekintettel a komposztálás alapanyagaként felhasználható növénymaradványokra, illetve a termelői szervezet termelő tagjai által felhasznált komposzt mennyiségére, a komposztálás technológiai közül a nyílt rendszerű prizmás komposztálás alkalmazása javasolható.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Komposztáló létesítése (tervezése, kivitelezése): infrastruktúra kiépítése (térburkolat, vízelvezetés), épületek kialakítása, és/vagy a komposztálás gépeinek, eszközeinek beszerzése,

pl. rosták, aprító és keverő berendezések, markológépek, erőgépre szerelt forgató adapterek, prizmaátforgató gépek, komposztszíták, hőmérsékletmérő szondák, gázelemző szondák.

b) Az előállított komposzt használata (követelmény, ezért nem támogatható).

Csak olyan komposztáló kapacitások (kapcsolódó létesítmények és gépek kapacitása) kiépítése támogatható, amelyek arányban állnak a termelői szervezet termelő tagjai által felhasznált komposzt mennyiségével.

Kereskedelmi célú komposzt-előállítás nem támogatható.

A komposztálás technikai feltételeinek és az előállított komposzt minőségének meg kell felelnie a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről szóló, a termésművelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, valamint a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségről szóló jogszabályokban meghatározott követelményeknek.

A „Komposzt használata” c. intézkedéssel való kombinálás esetén a – termelői szervezet által előállított – komposzt költsége nem támogatható.

A támogatható költségek:

– A beruházás költségei számla ellenében.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i)* a komposztálás technológiájára vonatkozó oktatás, képzés,
- ii)* a komposztálás technológiájára vonatkozó szaktanácsadás (akár szolgáltatásként igénybe vett, akár a termelői szervezet alkalmazottja által végzett),
- iii)* a komposztáláshoz kapcsolódó infrastruktúra és épületek tervezése.

2.4.2. A növényi maradványok energetikai célú fölhasználásának elősegítése

Az intézkedés leírása és indoklása:

A működési programok keretében végrehajtható intézkedés arra irányul, hogy a hagyományos, fosszilis energiahordozókat fölhasználó fűtésrendszereket olyan fűtésrendszerrel helyettesítsék, amely a gazdaságban keletkezett növénymaradványok – pl. gyümölcsültetvényekben keletkező nyesedék – energiatartalmát hasznosítja. Az intézkedés ugyan nem foglalja magában az új fűtésrendszerek kialakítását és a fosszilis energiát (fűtőolajt, gázt) felhasználó fűtésrendszerek cseréjét, hiszen ezek megvalósítására a „Megújuló energiaforrásokat felhasználó fűtésrendszer kialakítása” c. intézkedés keretében van lehetőség. De azáltal, hogy megteremti a keletkező növényi maradványok energetikai célú felhasználásra történő előkészítésének feltételeit, végső soron a megújuló energiaforrásokat fölhasználó fűtésrendszerek terjedését segíti elő.

Az energetikai célú fölhasználásra alkalmas növényi maradványokat hasznosító fűtésrendszer környezetszennyező hatása a fosszilis energiahordozókat hasznosítókéhoz képest lényegesen kisebb. Így a növénymaradványok felhasználása fűtőanyagként amellyel, hogy csökkenti a fosszilis energiahordozók felhasználását, mérsékli a klímaváltozást okozó üvegházhatású gázok (elsősorban nitrogén-monoxid, szén-dioxid, kén-dioxid). További előnye, hogy a maradványok elégetésével csökkennek a növény-egészségügyi kockázatok.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a)* A nyesedék összegyűjtése (minimumkövetelmény, ezért nem támogatható).
- b)* A nyesedék aprítása (fűtőanyagként történő felhasználásra való előkészítése).
- c)* A nyesedék és az apríték tárolása.

A támogatható költségek:

– A nyesedék aprítását végző gép beszerzése számla alapján.

– A nyesedék, illetve apríték tárolására szolgáló épület létesítése (tervezése, kivitelezése) számla alapján.

Az intézkedés csak akkor támogatható, ha kombinálják a „Megújuló energiaforrásokat felhasználó fűtésrendszer kialakítása” c. intézkedéssel. Az energetikai célra hasznosítható

növénymaradványokat felhasználó fűtésrendszer kialakítása, mint beruházás annak keretében támogatható. Az intézkedés támogatható azonban akkor is, ha a termelői szervezet szerződéssel rendelkezik más termelői szervezet vagy tagjai tulajdonában lévő biomassza tüzelésű kazánok szerves maradványokkal történő ellátására.

2.4.3. Biológiai úton lebomló kötőanyag használata a gazdaságokban

Az intézkedés leírása és indoklása:

A hajtattott kultúrákban, illetve a szabadföldi támrendszeres termesztési módoknál a hajtások rögzítésére, a kötözésre általában szintetikus anyagokat használnak (pl. PVC, polipropilén, stb.). A műanyag kötőanyagok eltávolítása igen nehézkes és munkaigényes. A keletkező, nagy mennyiségű hulladék egy része nem kerül eltávolításra, hanem a területen maradva a talajt szennyezi.

A szintetikus kötőanyagok helyettesítésére használhatunk lebomló, papír kötőanyagokat, amelyeket mikroorganizmusok (baktériumok, gombák vagy más biológiai ágensek) bontanak le természetes aerob és anaerob körülmények között. Ennek eredményeként víz, szén-dioxid, metán és más, a környezetre nem mérgező anyagok keletkeznek.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) A műanyag kötőanyagok kiváltása lebomló kötőanyaggal.

A támogatható költségek:

– A helyettesített műanyag kötőanyag és a lebomló kötőanyag beszerzési ára közötti különbség független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott nemzeti tanulmány alapján.

2.4.4. Biológiai és oxo-biológiai úton lebomló műanyagok használata a természetben

Az intézkedés leírása és indoklása:

A zöldségtermesztésben nagy mennyiségű műanyag fóliát használnak a termelők (növényházak takarására alkalmas fóliák, fekete takaró fóliák, síkfóliák, fátyolfóliák, speciális fóliák, pl. spárgafólia stb.). A hagyományos műanyag fóliáknál leggyakrabban használt műanyagok a lineáris, kis sűrűségű polietilén (LLDPE), a kis sűrűségű polietilén (LDPE) és néhány növénykultúra esetében az etilén-vinil-acetát (EVA) kopolimer.

A fóliák eltávolítása bonyolult és munkaigényes folyamat, az eltávolítás nem gépesíthető. Eltávolításkor az anyagon szakadások keletkezhetnek, aminek következtében jelentős mennyiségű műanyag hulladék kerülhet a talajba szennyezve azt.

Az oxo-biológiai úton lebomló műanyagok lineáris, kis sűrűségű polietilén (LLDPE) műanyagok, amelyekhez a gyártás során adalékanyagot adnak, ezáltal a műanyag ún. oxo-biológiai lebomlás során bomlik el. A biológiailag lebomló műanyagok alkalmazása számos környezeti előnnyel jár. Az alapanyaguk megújuló alapanyagforrásból származik, beszántással humifikálódva nem képeznek hulladékot. A biológiai úton lebomló műanyagok mikroorganizmusok (baktériumok, gombák vagy más biológiai ágensek) segítségével bomlanak le természetes aerob és anaerob körülmények között. Ezen folyamatok eredményeként víz, szén-dioxid, metán és egyéb, a környezetre nem káros anyagok keletkeznek.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Biológiai és oxo-biológiai úton lebomló műanyagok használata a nem lebomló műanyagok helyett.

A támogatható költségek:

– A helyettesített, hagyományos műanyag fólia és a biológiai és oxo-biológiai úton lebomló fólia beszerzési ára közötti különbség független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott nemzeti tanulmány alapján.

Az intézkedés nem kombinálható a 3.2.3. számú intézkedéssel (Talajtakarás alkalmazása a vízveszteség csökkentése érdekében), ha a biológiai és oxo-biológiai úton lebomló műanyagot az említett intézkedésben meghatározott célra használják.

2.4.5. Szelektív hulladékgyűjtés

Az intézkedés leírása és indoklása:

Szelektív hulladékgyűjtés alatt a hulladékok anyagfajta szerinti, a hasznosítási lehetőségeknek megfelelően elkülönített begyűjtését értjük. Célja a hasznosítható összetevők feldolgozóiparba történő visszaforgatása, a veszélyes összetevők elkülönített kezelésével a környezetterhelés csökkentése, az ártalmatlanítási kapacitások megtakarítása. A termelői szervezetek a tagjaik számára megszervezett szelektív hulladékgyűjtéssel hozzájárulnak a hulladékok kötelező előírásokat meghaladó mértékű visszagyűjtéséhez és hasznosításához. Ennek keretében megoldást nyújthatnak olyan nagymértékű környezeti terhelést jelentő anyagok visszagyűjtésére is, mint pl. a természetű berendezések föliatakarása vagy a műanyag öntözőcsövek.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) A tagokhoz tároló edények kihelyezése.
- b) A szelektíven gyűjtött hulladék átmeneti tárolása (a hasznosítóhoz történő elszállításig).
- c) A szelektív hulladékgyűjtéshez kapcsolódó nyilvántartás.

A támogatható költségek:

- A tagokhoz kihelyezett, valamint a termelői szervezet által használt tároló edények beszerzése számla alapján.
- A nyilvántartáshoz szükséges eszközök beszerzése (pl. informatikai rendszer -szoftver) számla alapján.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos képzés,
- ii) a szelektív hulladékgyűjtéshez kapcsolódó szaktanácsadás a termelői szervezet, illetve annak termelő tagjai felé.

2.5. A természetes élőhelyek és a biodiverzitás fenntartására irányuló intézkedések

Az élelmiszer-előállítás nem helyettesíthető, elsődleges energiahordozója a növény. Ennek a megújulásra képes természeti erőforrásnak a letéteményese elsősorban a mezőgazdaság; a faipar alapanyag-ellátása pedig az erdőgazdaság feladatkörébe tartozik. Mindkét ágazat gazdasági teljesítőképességét, valamint a megtermelt javak, termékek mennyiségét és minőségét az ellehetetlenülés, illetve a megsemmisülés mértékéig veszélyeztethetik a különböző növényi károsító szervezetek (vírusok, baktériumok, gombák, állati kártevők és gyomnövények).

A kártételi veszély azonban nemcsak a kultúrnövények és a vadon termő haszonnövények számára jelenthet akár végzetes kockázatot, hanem védendő természeti értékeink számára is. Akár egy hazánkban nem honos károsító megjelenése, vagy egyéb károsító okozta járvány huzamosan megisméltető jelenléte a védett biodiverzitásban olyan visszafordíthatatlan károkat okozhat, amely a teljes ökoszisztéma átalakulásával, végső soron degradációjával járhat. Ezért a mező- és erdőgazdaság termelési biztonsága, valamint a környezet és a természet védelme szempontjából az okszerű növényvédelem nélkülözhetetlen tényező.

A vegyszermentesség és a biogazdálkodás Magyarországon az elmúlt években gyors ütemben növekedett, habár a hazai kereslet a friss és feldolgozott biotermékek iránt ennél kisebb mértékben emelkedett. Ennek egyik oka a biotermékek magasabb fogyasztói ára, a másik a belső piac szervezettségének a hiánya. A magyar biogazdaságok túlnyomó része exportra termel, a minősített és védjeggyel ellátott biotermékek 95-97%-át Nyugat-Európába szállítják, elsősorban Németországba, Svájcba, Hollandiába és Ausztriába, de számottevő a Franciaországba és az Angliába irányuló export is. A biogazdaságok kisebb része

mezőgazdasági jellegű főtevékenységük mellett egyéb kiegészítő tevékenységet, például élelmiszeripari, elsősorban élelmiszer-feldolgozó tevékenységet is folytat.

Az ökológiai termesztési rendszerek nem használnak műtrágyákat, kémiai növényvédő szereket a kórokozók, a kártevők és a gyomok elleni küzdelemben, sem más olyan technológiát, amely a talaj minőségének és a környezet állapotának romlásához vezet. Ezáltal közvetlenül hozzájárul a talaj és vízkészletek minőségének javításához, elősegíti számos faj természetes élőhelyének megőrzését és a biodiverzitás fenntartását. Közvetett hatásként pedig a szintetikus anyagok használatának és így a gyártásának volumencsökkentésével mérséklék az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását is.

2.5.1. A kedvezőtlen műszaki jellemzőkkel rendelkező növényvédelmi gépek és növényvédő szer kijuttatására szolgáló berendezések helyettesítése korszerűbb gépekkel és eszközökkel

Az intézkedés leírása és indoklása:

A vegyszeres növényvédelem eredményessége és a környezetre gyakorolt hatása nagymértékben függ az alkalmazott gépektől, műszaki technológiáktól. A növényvédő gépek rendszere, kialakítása, továbbá a növényvédelmi tevékenység során alkalmazott műszaki megoldások jelentősen befolyásolják azt, hogy a vegyszerek milyen mértékben mennek veszendőbe, és így milyen mértékben veszélyeztetik vagy károsítják a környezetet. Az eredményes növényvédelem egyik alapvető feltétele és követelménye tehát, hogy a célnak megfelelő permetezőgépet és technológiát alkalmazzuk.

Az utóbbi időben a növényvédelmi gépekkel szemben támasztott követelmények szigorodtak, és számos új műszaki megoldás jelent meg. Egyre kifejezettebb az a szakmai és társadalmi igény, hogy csökkentett permetlé-felhasználással legyenek elvégezhetőek a növényvédelmi beavatkozások anélkül, hogy a gépek munkaminősége és a védekezés hatásossága romlana. A permetezőgépek esetében léteznek olyan műszaki megoldások (aktív-passzív injektoros fűvókák, elsodródás-csökkentő fűvókák, légszákos permetezők, alagútpermetezők, infravörös, illetve ultrahangos növényérzékelő berendezések stb.), amelyek segítségével jelentősen csökkenthető a kijuttatott permetlé elsodródásának mértéke, és így a környezetre gyakorolt káros hatás is. A vegyszertakarékos műszaki megoldások a környezetterhelésre különösen érzékeny élővizek hatékonyabb védelmét is elősegíthetik. A VM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet végzett vizsgálatok tanúsága szerint a fent említett műszaki megoldások alkalmazásával 45–76%-os permetlé-megtakarítást, illetve 50–90%-os elsodródás-csökkenést lehet elérni.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Korszerűbb műszaki jellemzőkkel rendelkező növényvédelmi gépek és eszközök beszerzése. A beszerzés csak abban az esetben támogatható, ha a gép, eszköz alkalmazásával a kijuttatott növényvédő szer mennyisége – a VM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet által kiadott tanulmány által igazoltan – legalább 25%-kal csökken.

A támogatható költségek:

– A növényvédelmi gép, eszköz beszerzésének költsége számla alapján. Csere esetén a támogatható költségből le kell vonni a helyettesített gép, eszköz maradványértékét.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

i) az új növényvédelmi géppel/eszközzel kapcsolatos szaktanácsadás.

2.5.2. Biológiai növényvédelmi eszközök és készítmények alkalmazása

Az intézkedés leírása és indoklása:

A biológiai növényvédelem keretében a kultúrnövények vegetációs ideje alatt a növényi károsítók elleni védekezésre természetes alapú, egészségre és környezetre veszélyt nem jelentő készítményeket, illetve természetes ellenségeket alkalmazunk előrejelzési eszközök használata mellett.

A biológiai növényvédelemi eszközök alkalmazásával fokozottabban érvényesülnek az ember-, állat- és környezetvédelmi szempontokkal összefüggésben támasztott elvárások. A növényvédő szerek kezeléseket kiváltó környezetkímélő készítmények, természetes ellenségek (hasznos szervezetek betelepítése és életfeltételeik biztosítása), valamint az ún. biopreparátumok alkalmazásával csökken a környezeti terhelés mértéke. A növényvédelemi előrejelzési eszközök alkalmazásával pedig időben és károsítóspecifikusan lehet a kezeléseket megtervezni és elvégezni, amivel a növényvédelem hatékonysága fokozható.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) Természetes alapú növényvédő szer, illetve biopreparátum alkalmazása.
- b) Természetes ellenségek alkalmazása.
- c) Növényvédelmi előrejelző eszköz használata.
- d) A biológiai növényvédelemhez kapcsolódó monitoring tevékenység végzése, és a nyilvántartások vezetése.

A támogatható költségek:

– Növényvédő szerek, illetve biopreparátumok, természetes ellenségek alkalmazásának a hagyományos költségekhez viszonyított többletköltségei független szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány alapján.

– Előrejelző eszközök beszerzése számla alapján.

– Hajtatásban szellőzők, nyílászárók takarása: rovarhálók beszerzése számla alapján.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) a biológiai növényvédelemmel és integrált hajtatással kapcsolatos képzések,
- ii) a biológiai növényvédelemi eszközök és készítmények alkalmazásával, valamint az integrált hajtatással kapcsolatos szaktanácsadás.

2.5.3. Méhekkel, poszméhekkel történő beporzást alkalmazó termesztéstechnológiák elterjedésének elősegítése

Az intézkedés leírása és indoklása:

A zöldség-, gyümölcskultúrák megporzásában számos rovarfaj játszhat szerepet. Virágzásakor pl. több mint 40 rovarfaj van jelen a gyümölcsösökben. A leghatékonyabb pollenszállítók azonban a méhek és a poszméhek. A többi rovar jelentősége a megporzásban lényegesen kisebb.

Az ún. megporzási krízis következtében, amely elsősorban a méhek faj- és egyedszámának folyamatos csökkenésével függ össze, hosszú távon nem csak a kultúrnövények, hanem a természetes élőhelyek növényeinek megporzása is veszélybe kerülhet.

Az intézkedés célja tehát az, hogy ösztönözze azoknak a technológiáknak az alkalmazását, amelyekben a megporzás elősegítésére a legaktívabb és leghatékonyabb beporzó rovarokat, a méheket és poszméheket alkalmazzák. A kaptárak telepítésével, a méhek és a poszméhek egyedszámának növelésével az intézkedés hozzájárul a biológiai sokféleség megőrzéséhez, illetve növeléséhez a zöldség- és gyümölcsstermesztéssel hasznosított területeken és az azok közelében elhelyezkedő természetes élőhelyeken.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) Olyan technológiák alkalmazása, ahol méheket és poszméheket használnak beporzásra, és/vagy a szegélyterületeken élőhelyek, folyamatos méhlegelők kialakítása.

Támogatható költségek:

– A poszméh-kaptárak beszerzési ára vagy a méhész által nyújtott szolgáltatás költsége számla alapján.

– A méhlegelő vetőmagkeverék ára számla alapján.

A támogatható költségből a mézből származó jövedelmet le kell vonni, amennyiben a mézet a termelői szervezet vagy annak tagja értékesíti.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) a poszméhek használatával kapcsolatos oktatás, képzés;
- ii) a poszméhek használatával kapcsolatos szaktanácsadás.

2.5.4. A kertészeti oltás alkalmazása a növényvédő szerek használatának csökkentése érdekében

Az intézkedés leírása és indoklása:

A talajon történő természetben, különösen a hajtásban a talajlakó kártevők, kórokozók, mint pl. a fonálféreg (Meloidogyne fajok) és a talajlakó gombák (Fusarium, Verticillium, Pyrenochaeta, Phytophthora stb. fajok) jelentős termés kiesést okozhatnak, sőt súlyos esetben az állomány teljes pusztulását és a természet meghíusulását is előidézhetik. Ezért az ellenük való védekezés, a talajfertőtlenítés és az állománykezelés fokozott figyelmet igényel. Magyarországon a talajlakó kártevők és kórokozók ellen leggyakrabban alkalmazott eljárás a növényvédőszeres talajfertőtlenítés (általános talajfertőtlenítő és szelektív növényvédő szerek alkalmazása).

A védekezés környezetkímélő, preventív módszere az oltás alkalmazása, amikor a természeti kívánt fajtát – az alanynak a kártevőkkel, kórokozókkal szembeni ellenállóképességét kihasználva – nem saját gyökéren, hanem az alanyra oltva termesztik.

Az oltás alkalmazásával csökken a kijuttatott növényvédő szerek, különösen a talajfertőtlenítő szerek mennyisége, ezáltal az oltott palánták használata hozzájárul a víz- és a talajszennyezettség mértékének csökkenéséhez és segíti a talajlakó organizmusok egyensúlyának fenntartását.

Magyarországon a paradicsom, paprika, uborka, görögdinnye, sárgadinnye és padlizsán estén alkalmazzák az oltást a fent említett fajok által okozott károk megelőzésére.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) Oltott palánták használata a természetben.

Támogatható költségek:

– Az oltott palánták használatának többletköltségei független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány alapján.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) az oltással és az oltott palánták használatával kapcsolatos oktatás, képzés,
- ii) az oltással és az oltott palánták használatával kapcsolatos szaktanácsadás.

2.5.5. Alternatív gyomirtási eljárások használata

Az intézkedés leírása és indoklása:

Magyarországon a növényvédőszeres gyomirtás az alacsonyabb élőkommunitás-rafordítás igényének és hatékonyságának köszönhetően széles körben elterjedt. A gyomirtószerek ökológiai szempontból kockázatot jelentenek, különösen a talaj és a vizek minőségére, valamint a biodiverzitásra.

Az alternatív gyomirtási eljárások, úgymint a mechanikai gyomirtás, a termikus gyomirtás és a gyomok elleni biológiai védekezés alkalmazásának ösztönzésével csökkenthetők a környezeti kockázatok. A mechanikai gyomirtás emellett a talajfelszín megmunkálása révén javítja a talaj vízmegtartó-képességét és növeli a talajéletet.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) Alternatív gyomirtási eljárások alkalmazása.

A támogatható költségek:

– A beruházás költsége számla alapján.

Az intézkedés nem kombinálható az ÚMVP „Integrált szántóföldi növénytermesztés”, „Integrált gyümölcs- és szőlőtermesztés”, „Ökológiai szántóföldi növénytermesztés” és

„Ökológiai gyümölcs- és szőlőtermesztés” célprogramjaival (Az 1. melléklet 1–4. intézkedéseivel)!

2.5.6. Rezisztens és toleráns fajták alkalmazása

Az intézkedés leírása és indoklása:

Az intenzív termesztés következtében a kórokozók és a kártevők állandó nyomása folyamatos kihívást jelent a növényvédelem számára, ezért a rezisztens fajták a növényvédő szerek okozta környezeti terhelés mértékének csökkentésében egyre nagyobb szerephez jutnak.

A kórokozókkal, kártevőkkel szemben ellenálló fajták alkalmazásával egyrészt elősegíthetjük az ökológiai és integrált termesztést, amelyeknek célja a környezetkímélő termesztéstechnológia megvalósítása. Másrészt e fajták alkalmazása a konvencionális termesztésben is jelentős mértékben csökkenti a növényvédőszer-felhasználást. Így a napjainkban előtérbe került alternatív és biológiai védekezési módszerek mellett a növényvédelem környezetkímélő lehetőségét a rezisztens fajták alkalmazása jelenti, amely hozzájárul az egészség- és környezetvédelmi szempontokkal összefüggésben támasztott elvárások teljesítéséhez.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Rezisztens és/vagy toleráns fajták használata.

A támogatható költségek:

– A rezisztens és/vagy toleráns fajták vetőmagjának és palántáinak többletköltségei független, képesített szakértők által készített és a minisztérium által elfogadott tanulmány alapján.

2.5.7. Integrált gazdálkodás

Az intézkedés leírása és indoklása:

Az integrált növényvédelem „minden olyan gazdaságilag, ökológiailag és toxikológiailag igazolható módszer, amely a károsító szervezeteket a gazdasági károsítás szintje alatt tartja, a természetes szabályozó faktorok tudatos kihasználásának hangsúlyozása mellett” (IOBC – FAO, 1977). Az integrált gazdálkodás pedig olyan gazdálkodási forma, amelyben a termőhely és a fajta megválasztása, az ápolási munkák, de főként a növényvédelem végrehajtása úgy történik, hogy a lehető legkisebb mennyiségű kémiai anyag kerüljön felhasználásra, és az is környezetkímélő módon. Az integrált termesztésben olyan termesztéstechnológiát alkalmazunk, amely egyenlő prioritást biztosít a környezet-, természet-, élelmiszer- és egészségvédelem, valamint az ökonómiai szempontok számára. Az integrált termesztés alkalmazásával csökkenthető a víz és talaj szennyezése, így hosszabb távon fenntarthatóbb mezőgazdasághoz és a természetes erőforrások védelméhez vezet. Emellett az integrált termesztésben alkalmazott biológiai védekezési módok közvetlenül is kedvező hatást gyakorolnak a biodiverzitásra (ld. természetes ellenségek felhasználása a növényvédelemben, az ökoszisztéma egyensúlya szempontjából veszélyes kockázatok csökkentése).

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) Az integrált gazdálkodás szabályainak megfelelő gazdálkodási gyakorlat, amely az I. számú melléklet 1. és 2. pontjában meghatározott követelmények teljesítését jelenti.

b) Az integrált gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartás vezetése.

Támogatható költségek:

– Az ÚMVP integrált gazdálkodással kapcsolatos célprogramjainál alkalmazott kötelezettségvállalások az ott meghatározott átalányköltségek alapján. A működési programokban az átalány formájában adott támogatás pontosan megegyezik az ÚMVP keretében alkalmazott átalánytámogatással, mivel a kötelezettségvállalások is azonosak.

– A nyilvántartáshoz szükséges szoftverek beszerzése számla alapján.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

- i) az integrált gazdálkodással kapcsolatos oktatás, képzés,*
- ii) az integrált gazdálkodással kapcsolatos szaktanácsadás.*

Az intézkedés nem kombinálható az ÚMVP „Integrált szántóföldi növénytermesztés”, „Integrált gyümölcs- és szőlőtermesztés”, „Ökológiai szántóföldi növénytermesztés” és „Ökológiai gyümölcs- és szőlőtermesztés” célprogramjaival (Az 1. melléklet 1–4. intézkedéseivel)!

2.5.8. Ökológiai gazdálkodás

Az intézkedés az európai közösség által szabályozott ökológiai eljárásoknak, a 834/2007/EK tanácsi rendeletben meghatározott tápanyag-utánpótlási és növényvédelmi előírásoknak megfelelő, környezetbarát termelési módszerek és eljárások széleskörű elterjesztését célozza a tápanyag-gazdálkodás és a növényvédelem területén. A friss fogyasztás, valamint a konzervipar számára biztonságos, egészséges gyümölcs és zöldség előállítását a teljes ökológiai rendszer védelme mellett valósítja meg.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) A 834/2007/EK tanácsi rendeletben meghatározott ökológiai gazdálkodás szabályainak megfelelő gazdálkodási gyakorlat előírásai (tápanyag-utánpótlás és növényvédelem).

b) Az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartás vezetése.

Támogatható költségek:

– Az ÚMVP ökológiai gazdálkodással kapcsolatos célprogramjainál alkalmazott kötelezettségvállalások az ott meghatározott átalányköltségek alapján. A működési programokban az átalány formájában adott támogatás pontosan megegyezik az ÚMVP keretében alkalmazott átalánytámogatással, mivel a kötelezettségvállalások is azonosak.

– A nyilvántartáshoz szükséges szoftverek beszerzése számla alapján.

Kapcsolódó horizontális kötelezettségvállalások:

i) az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos képzések,

ii) az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos szaktanácsadás.

Az intézkedés nem kombinálható az ÚMVP „Integrált szántóföldi növénytermesztés”, „Integrált gyümölcs- és szőlőtermesztés”, „Ökológiai szántóföldi növénytermesztés” és „Ökológiai gyümölcs- és szőlőtermesztés” célprogramjaival (Az 1. melléklet 1–4. intézkedéseivel)!

2.6. Horizontális intézkedések

A horizontális intézkedéseknek, – ha önmagukban alkalmazzuk azokat –, nincs közvetlen környezetvédelmi hatása, ezért önmagukban nem választhatók a működési program keretében végrehajtandó intézkedésként. Egyes környezetvédelmi intézkedések végrehajtásához, hatékonyságának növeléséhez azonban szükség lehet horizontális intézkedések elvégzésére is. A működési programba tehát a horizontális intézkedéseket mindig a közvetlen környezeti hatással rendelkező környezetvédelmi intézkedéshez kapcsolódva, azok megvalósításának elősegítése és hatékonyságának biztosítása érdekében lehet belefoglalni.

2.6.1. Víz-, talaj- és növényanalízis

Az intézkedés leírása és indoklása:

Egyes környezetvédelmi intézkedések kötelezettségvállalásai végrehajtásának alapvető feltétele, hogy a víz, a talaj bizonyos tulajdonságairól, vagy a levelek tápelem-tartalmáról pontos információkkal rendelkezünk. Pl. szakszerű, hatékony tápanyagellátás nem lehetséges talajvizsgálat nélkül, vagy pl. a tápanyag-ellátottság egyensúlyának megítélése diagnosztikailag csak a növényi részek analízisével lehetséges. Hasonlóképpen az intézkedések környezetre gyakorolt hatásának, eredményességének méréséhez, ellenőrzéséhez szükség van a fent említett elemzések elvégzésére.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

a) a tápanyag-gazdálkodási terv készítéséhez szükséges, valamint a végrehajtás ellenőrzése érdekében végzett talajvizsgálat és/vagy levélanalízis.

A támogatható költségek:

– A mintavétel és a talajvizsgálat, illetve levélanalízis költsége számla alapján vagy az ÚMVP-ben meghatározott átalányérték alapján.

2.6.2. Oktatás, képzés

Az intézkedés leírása és indoklása:

A környezetvédelmi intézkedések akkor hajthatók végre kellő hatékonysággal, ha az intézkedéssel érintett termelő, vagy a termelői szervezet alkalmazottja rendelkezik a hatékony végrehajtáshoz szükséges ismeretekkel. Bizonyos esetekben az intézkedés végrehajtásának alapvető feltétele – jogszabályi előírás alapján – a szükséges végzettség megléte. Az intézkedés keretében a termelői szervezetek beiskolázzhatják alkalmazottaikat a megfelelő szakképesítés megszerzése érdekében, valamint termelő tagjaik részére biztosíthatják/megszervezhetik a szükséges képzéseket, oktatásokat. Az oktatást, képzést annak témájától és céljától függően végezhetik külső szolgáltatók igénybevételével, és/vagy a termelői szervezet megfelelő szakképesítéssel és szakmai tapasztalattal rendelkező alkalmazottainak bevonásával.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) eróziót és deflációt megakadályozó módszerekre irányuló oktatás, képzés;
- b) az alternatív/megújuló energiaforrást (beleértve a növénymaradványokat is) használó fűtésrendszer működtetését végző (fűtő/karbantartó) személy képzése,
- c) a kapcsolt energiatermelést megvalósító rendszerrel kapcsolatos képzés, oktatás,
- d) a komposztálás technológiájára vonatkozó képzés, oktatás,
- e) energiatakarékosabb termelési eszközökkel és módszerekkel alkalmazásával kapcsolatos képzés, oktatás,
- f) a biogáz-üzem üzemeltetésével kapcsolatos oktatás, képzés,
- g) a poszméhek használatával kapcsolatos oktatás, képzés,
- h) az oltással, az oltott palánták használatával kapcsolatos oktatás, képzés,
- i) a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos képzés, oktatás,
- j) az integrált növényvédelemmel, valamint a biológiai növényvédelmi eljárásokkal kapcsolatos képzés, oktatás,
- k) az integrált gazdálkodással kapcsolatos képzés, oktatás,
- l) az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos képzés, oktatás.

A képzésnek/oktatásnak meg kell felelnie az alábbi feltételeknek annak érdekében, hogy a környezetvédelmi intézkedések nemzeti kerete alapján támogatható legyen:

a) Olyan valós környezetvédelmi intézkedésekhez kapcsolódik, amely közvetlenül hatást gyakorol a környezetre, és amelyet emiatt foglaltak bele a működési programba, vagy az ÚMVP valamely agrár-környezetgazdálkodási programjához kapcsolódik, és kifejezetten ezen intézkedések és programok hatásának erősítését szolgálja.

b) Megvalósításával képesítéssel rendelkező, külön (külső vagy belső) szakembert bízhatnak meg. A működési programban egyértelműen jelezni kell azt a speciális feladatot, amelyet a képesítéssel rendelkező, külön szakembernek el kell végeznie.

c) A Nemzeti Stratégiában szereplő, más képzési/oktatási és egyéb intézkedések köre, amelyek szaktanácsadási szolgáltatáshoz való hozzáférést segítenek elő, egyértelműen zárják ki a hasonló célokat.

A támogatható költségek:

– A képzés/oktatás költsége számla alapján.

– A termelői szervezet által a termelő tagok részére szervezett és a termelői szervezet alkalmazottja által tartott oktatás esetén az alkalmazott munkabére munkaidő-nyilvántartás alapján.

2.6.3. Szaktanácsadás

Az intézkedés leírása és indoklása:

A környezetvédelmi intézkedések akkor hajthatók végre kellő hatékonysággal, ha az intézkedéssel érintett termelő, vagy a termelői szervezet alkalmazottja rendelkezik a hatékony végrehajtáshoz szükséges ismeretekkel. Bizonyos esetekben ezek az ismeretek – különösen a speciális technológiákhoz, műszaki berendezésekhez kötődő ismeretek – oktatás és képzés keretében nem szerezhetők meg. A szaktanácsadás tehát szakmai és technológiai ismeretek bővítését elősegítő olyan tevékenység, amely támogatja a gazdálkodókat a termelési folyamatok fejlesztésében.

A környezetvédelmi intézkedések esetén a szaktanácsadásnak az új ismeretek átadása révén kell segítenie a termelői szervezeteket vagy azok termelő tagjait az intézkedéshez kötődő technológia megvalósításában, a szükséges gépek, berendezések működtetésében, az eszközök használatában, illetve az ezekkel kapcsolatban felmerült problémák megoldásában (a probléma okának megállapítása, ajánlás megfogalmazása, az alkalmazott megoldás nyomkövetése). A szaktanácsadást annak témájától függően végezheti külső szaktanácsadó, és/vagy a termelői szervezet megfelelő szakképesítéssel és szakmai tapasztalattal rendelkező alkalmazottja.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) a tápanyag-gazdálkodási terv végrehajtását segítő szaktanácsadás,
- b) eróziót és deflációt megakadályozó módszerekre irányuló szaktanácsadás;
- c) a meglévő öntözési rendszer fejlesztésével vagy cseréjével kapcsolatos, és az új öntözési rendszer működtetését segítő szaktanácsadás,
- d) a megújuló energiaforrást (beleértve a növénymaradványokat is) használó fűtésrendszer üzemeltetésével kapcsolatos szaktanácsadás,
- e) a kapcsolt energiatermelést megvalósító rendszerrel kapcsolatos szaktanácsadás,
- f) a komposztálás technológiájára, a jogszabályi kötelezettségekre vonatkozó szaktanácsadás,
- g) a biogáz-üzem üzemeltetésével kapcsolatos szaktanácsadás,
- h) energiatakarékosabb termelési eszközökkel és módszerekkel kapcsolatos szaktanácsadás,
- i) a szelektív hulladékgyűjtéshez kapcsolódó szaktanácsadás a termelői szervezet, illetve annak termelő tagjai felé,
- j) az új növényvédelmi géppel/eszközzel kapcsolatos szaktanácsadás,
- k) a poszméhek használatával kapcsolatos szaktanácsadás,
- l) az oltással, az oltott palánták használatával kapcsolatos szaktanácsadás,
- m) az integrált növényvédelemmel, valamint a biológiai növényvédelmi eljárásokkal kapcsolatos szaktanácsadás,
- n) az integrált gazdálkodással kapcsolatos szaktanácsadás,
- o) az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos szaktanácsadás.

A szaktanácsadási intézkedésnek meg kell felelnie az alábbi feltételeknek annak érdekében, hogy a környezetvédelmi intézkedések nemzeti kerete alapján támogatható legyen:

- a) Olyan valós környezetvédelmi intézkedésekhez kapcsolódik, amely közvetlenül hatást gyakorol a környezetre, és amelyet emiatt foglaltak bele a működési programba, vagy az ÜMVP valamely agrár-környezetgazdálkodási programjához kapcsolódik, és kifejezetten ezen intézkedések és programok hatásának erősítését szolgálja.

b) Megvalósításával képesítéssel rendelkező, külön (külső vagy belső) szakembert bíznak meg. A működési programban egyértelműen jelezni kell azt a speciális feladatot, amelyet a képesítéssel rendelkező, külön szakembernek el kell végeznie.

c) A Nemzeti Stratégiában szereplő, más képzési/oktatási és egyéb intézkedések köre, amelyek szaktanácsadási szolgáltatáshoz való hozzáférést segítenek elő, egyértelműen zárják ki a hasonló célokat.

A támogatható költségek:

- Szolgáltatásként igénybe vett szaktanácsadás számla alapján.
- A termelői szervezet alkalmazottja által végzett szaktanácsadás esetén az alkalmazott munkabére munkaidő-nyilvántartás alapján.

2.6.4. Tervezés, költség- és energetikai számítások készítése

Az intézkedés leírása és indoklása:

Bizonyos esetekben a tervezés és a különböző számítások készítése (pl. költségkalkulációk, energetikai számítások készítése) alapvető feltétele a működési programban szereplő környezetvédelmi intézkedések megvalósításának. Önmagában alkalmazva a tervezésnek és a számítások készítésének nincs közvetlen környezetvédelmi hatása, ezért nem is választható a működési programban önállóan végrehajtandó környezetvédelmi intézkedésként.

Az intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások:

- a) Az erózió és defláció elleni védelemhez kapcsolódó tervezés.
- b) Olyan fűtésrendszer tervezése, amely egy vagy több éves (lágymű vagy fás szárú) energianövények és/vagy növénymaradványok energetikai célú hasznosítására szolgál, és a szükséges költség- és energetikai számítások elkészítése.
- c) Geotermikus energiát hasznosító új fűtésrendszer tervezése, a szükséges költség- és energetikai számítások elkészítése.
- d) A kapcsolt energiatermelést megvalósító rendszer tervezése, a szükséges költség és energetikai számítások elkészítése.
- e) Biogáz-előállító üzem tervezése, a szükséges költség- és energetikai számítások elkészítése.
- f) A komposztáláshoz kapcsolódó infrastruktúra és épületek tervezése és a szükséges költségszámítások elkészítése.
- g) Energiatakarékosabb termelési eszközök és módszerek alkalmazásával kapcsolatos tervezés, költség- és energetikai számítások.

A támogatható költségek:

- Tervezési szolgáltatás igénybevétele számla alapján.
- Költségkalkulációk, energetikai és egyéb számítások készítésének költsége számla alapján.

1. Függelék

Agrár-környezetgazdálkodás

A 1–4. intézkedések akkor fogadhatók el az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdés első albekezdés a) pontjában említett környezetvédelmi intézkedésként, ha abban a termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a részt vesz. Az intézkedés azonban a kettős finanszírozás elkerülése érdekében nem támogatható a működési alapból.

Az ország jelentős részén szükség van a földhasználat átalakítására és országos, új földhasználati irányok keresésére, valamint a térségi prioritások meghatározására (pl. árvízzel és belvízzel veszélyeztetett területek területhasználatának átalakítása, természetközeli gazdálkodási rendszerek visszaállítása). A termőföldre továbbra is veszélyt jelentenek a talaj minőségét, termőképességét rontó folyamatok (erózió, savanyodás, szikesedés, tömörödés, a negatív tápanyagmérleg), a környezetkímélő, legelőre alapozott állattartás indokolatlanul

alacsony aránya, a környezettudatos tápanyag-gazdálkodás hiánya, amelyek a fenntarthatóság érvényesítését gátolják.

Az AKG kifizetések hozzájárulnak a vidéki területek fejlődéséhez, és környezeti szolgáltatásokat nyújtanak a társadalom egészének. Ösztönzik a gazdálkodókat a mezőgazdasági földterületeken a környezet, a táj és a természeti erőforrások fenntartható hasznosításával összeegyeztethető mezőgazdasági termelési módszerek alkalmazására és a genetikai erőforrások megőrzésére.

Az intézkedés hozzájárul a Göteborgban a biológiai sokféleség csökkenésének 2010-ig történő visszafordításával kapcsolatban tett kötelezettségvállalás teljesítéséhez és a Víz Keretirányelv (2000/60/EK) célkitűzéseinek megvalósításához.

Az AKG intézkedések kialakításánál kiemelt figyelmet szenteltünk a Magyarországon jellemző agrár-környezetvédelmi problémák csökkentésére, visszaszorítására, illetve olyan környezetbarát gazdálkodási gyakorlat elterjesztésére, amely megelőzi bizonyos környezeti problémák kialakulását. Ennek megfelelően az alábbi AKG prioritásoknak megfelelő előírások kerültek megfogalmazásra és a különböző célprogramokba való integrálásra:

Talajvédelem: a különböző talajdegradációs folyamatok (talajerózió, talajtömörödés) hatásainak csökkentése különböző agrotechnikai módszerek alkalmazása révén. A környezetbarát tápanyag-gazdálkodás gyakorlatának elterjesztésével a talaj negatív tápanyagmérlegének egyensúlyba hozása is kiemelt célként fogalmazódik meg.

Felszíni és felszín alatti vizek védelme: a földhasználatváltás elősegítésén és a környezetbarát tápanyag-gazdálkodás és növényvédelem gyakorlatán keresztül a vízbázisok védelme, a vízminőség javítása, a szennyvezetések lehetőségének redukálása.

Természetvédelem: a mezőgazdasági földhasználat minden ágában (szántóművelés, gyepgazdálkodás, ültetvények) sokszínű, a természetközeli élőhelyek kialakításával és megőrzésével, a természetvédelmi szempontból értékes állat- és növényfajok számára megfelelő táplálkozó-, szaporodási és pihenőhelyek biztosításával az aktív természetvédelem rendszerének kiterjesztése a cél. A biológiai sokféleség megőrzésének és növelésének fent említett eszközei elsődlegesen a Natura 2000 területek megőrzését és fejlesztését szolgálják.

Levegőszennyezés csökkentése: az extenzív, külterjes művelést és alacsony külső inputokat igénylő gazdálkodási módszereken és növénycsoportokon keresztül a célprogramok hozzájárulnak a mezőgazdaság által kibocsátott káros anyagok mennyiségének csökkentéséhez.

Általános előírások a célprogramokhoz:

- a célprogram előírásainak betartása, valamint a jogosultsági feltételeknek való megfelelés a teljes támogatási időszak alatt (5 évig) a támogatási programba bevont területen,
- a kölcsönös megfeleltetésből 73/2009/EK tanácsi rendelet 5. és 6. cikkében, és a II. mellékletében rögzített irányelvek, valamint a rendelet III. mellékletében foglalt, „jó mezőgazdasági és környezeti állapot” fenntartására vonatkozó előírások betartása a gazdaság teljes területén,
- a tápanyag-gazdálkodásra, valamint a növényvédő szer használatra vonatkozó minimum követelményeket a gazdaság teljes területén be kell tartania,
- gazdálkodási napló vezetése a gazdaság teljes területére,
- a program 5 éve alatt a Minisztérium által szervezett 2 agrár-környezetgazdálkodási képzésen való részvétel.

1. Integrált szántóföldi növénytermesztés célprogram

A célprogram célkitűzései:

- a növényvédő szerek szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése;
- a talaj állapotának védelme és javítása;

- a talaj tápanyagmérleg-egyensúlyának helyreállítása;
- élelmiszerbiztonság javítása;
- hozzájárulás a biológiai sokféleség fenntartásához.

Kötelezettségvállalások:

- a célprogram megkezdését megelőzően, valamint a célprogram ötödik évében vett talajminták alapján bővített talajvizsgálat végeztetése akkreditált laboratóriumban;
- a vizsgálati eredmények alapján évente tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni/készíttetni és végrehajtani;
- évente földhasználati tervet kell készíteni/készíttetni és végrehajtani;
- a célprogram 5 éve alatt egyszer középmező (40-60 cm) lazítás alkalmazása;
- a vetésváltás szabályainak betartása (ÚMVP mellékletében);
- a program 5 éve alatt a vetésszerkezeten belül – fővetésű növények tekintetében – az őszi búza, szemes kukorica és napraforgó együttes részaránya legfeljebb 60% lehet, a pillangós növények részaránya legalább 10% kell, hogy legyen;
- a program 5 éve alatt legalább egyszer zöldtrágyanövény termesztése és zöldtrágyázás megvalósítása, amely másodvetésben is történhet;
- csak környezetkímélő növényvédőszer hatóanyagok köre alkalmazható;
- a növényvédelmi beavatkozásokat dokumentált előrejelzés vagy növényvédelmi megfigyelés alapján kell végezni.

A tevékenység indoklása:

A környezetkímélő növénytermesztési gyakorlat elterjesztése okszerű tápanyag-gazdálkodással, integrált növényvédelemmel, vetésváltással, alapvető talajvédelemmel és helyes talajműveléssel a talajok, valamint a felszíni és felszín alatti vizek védelme érdekében.

Az intézkedés akkor fogadható el az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdés első albekezdés a) pontjában említett környezetvédelmi intézkedésként, ha abban a termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a részt vesz.

Az intézkedés nem kombinálható az „Ökológiai gazdálkodás” c. intézkedéssel!

A támogatás ÚMVP keretében történik. Az intézkedés – a kettős finanszírozás elkerülése érdekében – nem támogatható a működési alapból.

2. Integrált gyümölcs- és szőlőtermesztés célprogram

A célprogram célkitűzései:

- a mezőgazdasági termelés során felhasznált kemikáliákból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése,
- a talaj állapotának védelme és javítása,
- élelmiszerbiztonság segítése,
- hozzájárulás a biodiverzitás fenntartásához, illetve növeléséhez.

Kötelezettségvállalások:

- a célprogram megkezdését megelőzően, valamint az ötödik évben vett talajminta alapján, bővített talajvizsgálat végeztetése akkreditált laboratóriumban;
- levélanalízis elvégzése évente;
- a talaj- és levélvizsgálati eredmények alapján évente tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni/készíttetni és végrehajtani;
- szennyvíziszap és szennyvíziszapot tartalmazó komposzt felhasználása az ültetvényben tilos;
- csak környezetkímélő hatóanyagok köre alkalmazható;
- szexferomon csapdák alkalmazása 2 db/4 ha sűrűségben a rovarkártevők egyedszámának, és a várható kártétel megállapítása érdekében;

- a növényvédelmi beavatkozásokat dokumentált előrejelzés vagy növényvédelmi megfigyelés alapján kell végezni;
- az ültetvényben 6 db/ha sűrűségben madárodút kell elhelyezni;
- a tökehiány az 5%-ot ne haladja meg.

A tevékenység indoklása:

A nemzetközi szabványoknak megfelelő környezetbarát/integrált (IP) termelési módszerek és eljárások széleskörű elterjesztése (okszerű tápanyag-gazdálkodás, integrált növényvédelem, helyes talajművelés). A friss fogyasztás, valamint a konzervipar, borászat számára biztonságos, egészséges, gyümölcs és szőlő előállítás.

Az intézkedés akkor fogadható el az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdés első albekezdés *a)* pontjában említett környezetvédelmi intézkedésként, ha abban a termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a részt vesz.

Az intézkedés nem kombinálható az „Ökológiai gazdálkodás” c. intézkedéssel!

A támogatás ÚMVP keretében történik. Az intézkedés – a kettős finanszírozás elkerülése érdekében – nem támogatható a működési alapból.

3. Ökológiai szántóföldi növénytermesztés célprogram

A célprogram célkitűzései:

- hozzájárulás a biológiai sokféleség fenntartásához, illetve növeléséhez;
- a növényvédő szerek szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése;
- a talaj állapotának védelme és javítása;
- a talaj tápanyagmérleg-egyensúlyának helyreállítása;
- élelmiszerbiztonság segítése.

Kötelezettségvállalások:

- a 834/2007/EK tanácsi rendelet teljes körű betartása;
- a célprogram megkezdését megelőzően, valamint a célprogram ötödik évben vett talajminták alapján bővített talajvizsgálat végeztetése akkreditált laboratóriumban;
- a vizsgálati eredmények alapján évente tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni/készíttetni és végrehajtani;
- évente földhasználati tervet kell készíteni/készíttetni és végrehajtani;
- a célprogram 5 éve alatt egyszer középmező (40-60 cm) lazítás alkalmazása;
- a vetésváltás szabályainak betartása (ÚMVP mellékletében);
- a program 5 éve alatt a vetésszerkezeten belül – fővetésű növények tekintetében – az őszi búza, szemes kukorica és napraforgó együttes részaránya legfeljebb 50% lehet, a pillangós növények részaránya legalább 10% kell, hogy legyen;
- a növényvédelmi beavatkozásokat dokumentált előrejelzés vagy növényvédelmi megfigyelés alapján kell végezni.

Tevékenység indoklása:

A 834/2007/EK tanácsi rendeletében meghatározott ökológiai gazdálkodás szabályainak megfelelő gazdálkodási gyakorlat (tápanyag-utánpótlás és növényvédelem) elterjesztése a fizikai és természeti környezet (talajok, vizek, biodiverzitás) állapotának javítása érdekében.

Az intézkedés akkor fogadható el az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdés első albekezdés *a)* pontjában említett környezetvédelmi intézkedésként, ha abban a termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a részt vesz.

Az intézkedés nem kombinálható az „Ökológiai gazdálkodás” c. intézkedéssel!

A támogatás ÚMVP keretében történik. Az intézkedés – a kettős finanszírozás elkerülése érdekében – nem támogatható a működési alapból.

4. Ökológiai gyümölcs- és szőlőtermesztés célprogram

A célprogram célkitűzései:

- hozzájárulás a biológiai sokféleség fenntartásához, illetve növeléséhez,
- a természetes önszabályozó folyamatok erősítése,
- kultúrtörténeti és genetikai szempontból fontos, veszélyeztetett fajták megőrzése,
- a növényvédő szerek szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése,
- a talaj állapotának védelme és javítása,
- élelmiszerbiztonság segítése.

Kötelezettségvállalások:

- a 834/2007/EK tanácsi rendelet teljes körű betartása;
- a célprogram megkezdését megelőzően, valamint az ötödik évben vett talajminta alapján; bővített talajvizsgálat végeztetése akkreditált laboratóriumban;
- levélanalízis elvégzése évente;
- a talaj- és levélvizsgálati eredmények alapján évente tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni/készíttetni és végrehajtani;
- szexferomon csapdák alkalmazása 2 db/4 ha sűrűségben a rovarkártevők egyedszámának, és a várható kártétel megállapítása érdekében;
- a növényvédelmi beavatkozásokat dokumentált előrejelzés vagy növényvédelmi megfigyelés alapján kell végezni;
- az ültetvényben 6 db/ha sűrűségben madárodút kell elhelyezni;
- az ültetvényben legalább 1 m² felület/ha mennyiségben a ragadozó ízeltlábúak számára megfelelő búvóhelyet, szaporodó helyet kell létesíteni, évente gondozni és öt éven át fenntartani;
- a tökehiány a 10%-ot ne haladja meg.

A tevékenység indoklása:

Az európai közösség által szabályozott ökológiai eljárásoknak, a 834/2007/EK tanácsi rendeletben meghatározott tápanyag-utánpótlási és növényvédelmi előírásoknak megfelelő, környezetbarát termelési módszerek és eljárások széleskörű elterjesztése a tápanyag-gazdálkodás, növényvédelem területén. A friss fogyasztás, valamint a konzervipar, borászat számára biztonságos, egészséges gyümölcs és szőlő előállítására.

Az intézkedés akkor fogadható el az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103c. cikk (3) bekezdés első albekezdés a) pontjában említett környezetvédelmi intézkedésként, ha abban a termelői szervezet termelő tagjainak legalább 80%-a részt vesz.

Az intézkedés nem kombinálható az „Ökológiai gazdálkodás” c. intézkedéssel!

A támogatás ÚMVP keretében történik. Az intézkedés – a kettős finanszírozás elkerülése érdekében – nem támogatható a működési alpból.

7. melléklet a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelethez

Termelői szervezet neve:	
--------------------------	--

MŰKÖDÉSI PROGRAM

A MŰKÖDÉSI PROGRAM KIVITELEZÉSE, A MŰKÖDÉSI ALAPOK, TERVEZETT FELHASZNÁLÁSÁNAK BEMUTATÁSÁRA

IDŐSZAK: 20..../20.....

A nyomtatvány nyolc részből áll, úgymint:

1. Általános adatok
2. A működési alap tervezett alakulása
3. A működési program célkitűzései

4. Intézkedések
5. Az intézkedések pénzügyi adatai
6. Intézkedés-összefoglalási mátrix
7. Pénzügyi összesítő
8. Nyilatkozatok és cégszerű aláírás

Kötelező mellékletek:

1. Stratégiai terv
2. Könyvvizsgálati bizonyítvány
3. A működési alaphoz való tagi hozzájárulások részletezése;
4. A működési program végrehajtásában részt vevő munkatársak funkcióinak hatásköre;
5. A tervezett beruházások műszaki tartalma és költségvetése
6. Működési alap létezéséről benyújtott bizonyíték (elkülönített számla)

Dátum:

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

1.1. Általános azonosító adatok

Termelői szervezet neve:				
Székhely címe:				
Telephely címe:				
Levelezési címe:				
Adószám:	Regisztrációs szám:			
Céggjegyzékszám:	Statisztikai számjel:			
Jogi forma:	Alapítás dátuma:			
A működési alap számlaszáma/ könyvelésen belüli nyilvántartási szám				
Tagok száma (a működési program készítésekor/módosítását megelőző december 31-i állapot szerint):		Alkalmazottak száma (a beadást megelőző december 31-én érvényes létszám)		
Az első évre vonatkozó referencia időszak meghatározása				év
A működési program időtartama:				3 év 4 év 5 év
A működési program végrehajtásának kezdete				
Módosított működési program végrehajtásának kezdete				
<i>Kapcsolattartó</i>				
Név:				
Funkció:		Fax:		
Telefon (vezetékes):		Mobil:		
E-mail:				

1.2 KIINDULÁSI HELYZET

A kiindulási mutatókat hároméves átlagként kell kiszámítani. Adatok hiányában legalább egy év adatai alapján kell kiszámítani őket. Az egyes programok kezdetén fennálló helyzetre utalnak, ezért nem szorulnak aktualizálásra.

1	A versenyképesség növelése	2	A termelői szervezet (TSZ), illetőleg a termelői szervezetekből álló társulás (TSZT)
---	----------------------------	---	--

			által értékesített termékek értéke (eFt)		
4	A TSZ-ben/TSZT-ben aktív tagsággal ⁵⁹ (1) rendelkező gyümölcs- és zöldségtermelők száma	3	A termelői szervezeti tagság vonzerejének növelése		
5	A TSZ/TSZT tagjai által megművelt teljes gyümölcs- és zöldségtermelő terület (ha)				
6	A kínálati koncentráció ösztönzése	7	A tagok által megtermelt termékek piacra helyezésének ösztönzése	8	A termelésnek a kereslethez való igazítása minőség és mennyiség tekintetében
9	A forgalomba hozott termékek teljes mennyisége (tonna)				
10	A valamely „minőségbiztosítási rendszer” követelményeinek megfelelő értékesített termékek mennyisége a „minőségbiztosítási rendszerek” főbb típusaira lebontva ⁶⁰ (tonna)				
11	Igazolt ökológiai termelés	12	Oltalom alatt álló földrajzi jelzések és eredetmegjelölések		
13	Igazoltan integrált termelés				
15	A termelési költségek optimalizálása	14	Termék minőségbiztosítási magánrendszerek		
		16	A termékek kereskedelmi értékének növelése	17	A forgalomba hozott termékek értéke/a forgalomba hozott termékek mennyiség (Ft/kg)
18	A termelői árak stabilizálása	19	A TSZ/TSZT értékesítési átlagárának 80%-ánál alacsonyabb áron értékesített termékek mennyisége (tonna) ⁶¹		
21	Képzési tevékenységet/programot elvégzők száma az elmúlt három évben (db)	20	Az ismeretek bővítése és a humán tartalékok fejlesztése		
22	A tanácsadó szolgáltatásokat igénybe vevő üzemek, TSZ- és TSZT-tagok száma (db)				

	teljesítőképesség fejlesztése és az innováció ösztönzése		javítása és megóvása	25	Hozzájárulás a talajvédelemhez
26	Talajeróziós kockázatnak kitett gyümölcs- és zöldségtermelő terület, ⁶² ahol erózió elleni intézkedéseket hajtanak végre (ha)				
27	Hozzájárulás a vízminőség fenntartásához és javításához	28	Csökkentett műtrágya-felhasználású vagy hatékonyabb műtrágya-gazdálkodású gyümölcs- és zöldségtermelő területek (ha)		
30	Víztakarékosági intézkedéseket alkalmazó gyümölcs- és zöldségtermelő területek (ha)	29	Hozzájárulás a fenntartható vízkészlet-felhasználáshoz		
31	Hozzájárulás az élőhelyek és a biodiverzitás megóvásához	32	Ökológiai gyümölcs- és/vagy zöldségtermelő terület (ha)		
		33	Integrált gyümölcs- és/vagy zöldségtermelő terület (ha)		
34	Az élőhelyek és a biodiverzitás védelméhez hozzájáruló egyéb tevékenységekkel érintett területek (ha)				
35	Hozzájárulás a tájkép megőrzéséhez	36	Hozzájárulás az éghajlatváltozás mérsékléséhez	37	Termelés
38	Üvegházfűtésre fordított becsült éves energia fogyasztás, energiaforrás típusokra lebontva				
39	Hozzájárulás a levegőminőség fenntartásához és javításához	40	Szállítás	41	Belső szállításra ⁶³ (5) fordított becsült éves energiafogyasztás, tüzelőanyag típusokra lebontva
42	A keletkező hulladékmennyiség csökkentése				

2. A MŰKÖDÉSI ALAP TERVEZETT ALAKULÁSA

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Év	Értékesített termék tervezett értéke	A tagok által befizetett működési hozzájárulás	A termelői zervezet által befizetett hozzájárulás	Nemzeti támogatás	Referencia időszaki ÉTÉ	Közösségi támogatás	Működési alap összesen
2		(ÉTÉ)			(C+D)x 0,8			(=C+D+E+G)
3		(Ft)						
4	20...							
5	20...							
6	20...							
7	20...							
8	20...							
9	<i>Összesen:</i>							

3. A Nemzeti Stratégia Célkitűzéseinek végrehajtása

3.1. A működési program célkitűzései

A	B	C
Célkitűzés azonosítója	A nemzeti stratégiában megfogalmazott célkitűzések a 1234/2007/EK rendelet 103c. cikke alapján	Intézkedésszámok
1	A piac konkrét igényeinek és a fenntartható mezőgazdaság feltételrendszerének teljesítését célzó, fejlesztő és alkalmazott kutatásoknak az uniós szabályozásnak is megfelelő módon történő megvalósítása	
2	A hazai és nemzetközi tudományos eredmények gyorsított adaptálása, környezetbarát, integrált, elsősorban biológiai módszerek bevezetésének gyorsítása.	
3	Technológiai innováció az áru minőségének javítása és a hatékonyság növelése érdekében.	
4	A piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében a zöldség- és gyümölcs-, valamint a gombatermesztés szervezése az idő- és mennyiségi szempontokra figyelemmel, illetve ennek áruvá készítése, osztályozása, csomagolása, tárolása, feldolgozása teljes logisztika fejlesztése	
5	A termelői szervezetek másod- és harmadszintű együttműködésének erősítése, más tagállamok szervezeteivel való kooperáció elősegítése.	
6	Különleges prémium minőség felépítése, a magyar termék jobb arculatának bemutatása érdekében a magyar zöldség-gyümölcs friss és feldolgozott termékek eladásának ösztönzésével	
7	A prémium termékek, a márkázott termékek, a földrajzi árujelzők és minőségi jelek használata	

8	A környezetbarát termelés és termék előállítás	
9	Minőségfejlesztés és minőségtanúsítás, a nyomon követhetőséget biztosító jelölési rendszer kialakítása	
10	A termékek piacain jelentkező válságok megelőzése és kezelése	

3.2. Az egyes célkitűzésekhez tartozó intézkedések és tevékenységek megnevezése

A	B	C
Intézkedés száma	Az intézkedés neve	Célkitűzés azonosítója
1	Termelésretervezésre irányuló tevékenységek .	
2	A termékminőség javítására vagy fenntartására irányuló tevékenységek	
3	Az értékesítés javítására irányuló tevékenységek	
4	Kutatás és kísérleti termelés	
5	Képzési tevékenységek	
6	Válságmegelőzési és -kezelési intézkedések	
7	Környezetvédelmi intézkedések	
8	Egyéb tevékenységek	

4/A. INTÉZKEDÉSEK

4/A 1. Intézkedés száma	Intézkedés neve:			
4/A 2. Ez az intézkedés folytatása egy, az előző működési programban szereplő intézkedésnek?				
O Igen, intézkedés szám:		Intézkedés címe:		
O Nem. Adja meg, hogy a Nemzeti Stratégia mely pontjához kapcsolódik az intézkedés, illetve a saját stratégiai terve mely részének felel meg ez az intézkedés:			4/A 3. Az intézkedés-terv rövid összefoglalása:	4/A 4. Ez az intézkedés mely más intézkedést egészíti ki, illetve van összhangban vele. Ideértve a vidékfejlesztési támogatásból finanszírozható
4/A 5. Az intézkedés indítási dátuma:				
Az intézkedés befejezési dátuma:				

		intézkedéseket is.	
4/A 6. az intézkedés vezetőjének neve		Funkció:	Telefon:
4/A 7. Indulási állapot tevékenységként (részletesen leírva kvantitatív, mérhető és ellenőrizhető értékekkel,):			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/A 8. Tevékenységek, munkálatok és munkamódszerek (milyen konkrét tevékenységeket valósítanak meg a tervezett célkitűzések és eredmények elérése érdekében):			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/A 9. Eredmények (kvantitatív, mérhető , a kezdeti állapothoz viszonyított értékek) (a számozásnak meg kell felelnie a kezdeti helyzet leírásában használt számozásnak!):			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/A 10. Időbeosztás			
Tevékenységek	Kezdési dátum	Befejezési dátum	
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

4/A 11. Tevékenységek dokumentálása:		
Tevékenységek	Árajánlatot, egyéb dokumentációt tartalmazó melléklet azonosítószáma	Végrehajtás igazolására szolgáló dokumentumok felsorolása
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
4/A.12. Háttérinformáció:		

4/B. VÁLSÁGMEGELŐZÉS ÉS -KEZELÉS

4/B. 1. Promóció és kommunikáció

Akcióterv:

4/B 1.1. Az intézkedés sorszáma:	Intézkedés neve:
4/B 1.2. Promóciós és kommunikációs tevékenységek típusának neve	Az alkalmazni kívánt tevékenység típus
Kiadványok szerkesztése, készíttetése, terjesztése	
Reklámtevékenység	
Együttműködés a kiskereskedelemmel fogyasztás ösztönzése céljából	
Egyéb, a termelői szervezet által megfelelően indokolt és a minisztérium által a működési program részeként jóváhagyott intézkedés, amely a válságmegelőzés és -kezelés célját szolgálja.	
4/B 1.3. A választott tevékenység célja:	
4/B 1.4. Adja meg az intézkedés részletes leírását:	
4/B 1.5. Ez a tevékenység mely más a működési program más intézkedése keretében végrehajtott tevékenységet egészíti ki, illetve van összhangban vele?	
4/B 1.6. Az intézkedés indítási dátuma:	
Az intézkedés befejezési dátuma:	
4/B 1.7. az intézkedés vezetőjének neve:	
Funkció:	Telefon:
4/B 1.8. A közvetítési kívánt üzenettípusok felsorolása:	
1.	

2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 1.9. Milyen költségek merülnek fel az előző pontban felsorolt tevékenységekhez, munkálatokhoz, munkamódszerekhez kapcsolódóan?			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 1.10. Eredmények (kvantitatív, mérhető , és a kezdeti állapothoz viszonyított értékekkel, a Nemzeti Stratégiában meghatározott mutatók alapján) (a számozásnak meg kell felelnie a kezdeti helyzet leírásában használt számozásnak!):			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 1.11. Időbeosztás			
	Tevékenységek	Tevékenység időintervalluma	Kivitelező
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 12. Tevékenységek dokumentálása:			
	Tevékenységek	Árajánlatot, egyéb dokumentációt tartalmazó melléklet azonosítószáma	Végrehajtás igazolására szolgáló dokumentumok felsorolása
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 1.13. Háttérinformáció:			

4/B 2. Képzés a válságmegelőzés és -kezelés érdekében

Képzési terv:

4/B 2.1. Intézkedés sorszáma:	Intézkedés neve:		
4/B 2.2. A válság- megelőzés és -kezelés érdekében végzett képzési tevékenységek típusának neve	Az alkalmazni kívánt tevékenység típus		
Kereskedelmi minőségszabványok és azok ellenőrzése			
Minőségirányítási rendszerek kiépítése és alkalmazása			
Fogyasztói igények változása és az azoknak megfelelő termék előállítás			
Piaci viszonyokat figyelembe vevő termelés-tervezés			
4/B 2.3. A választott tevékenység célja:			
4/B 2.4. Adja meg az intézkedés részletes leírását, külön megjelölve a résztvevők körét, a képzés várható időtartamát.			
4/B 2.5. Az intézkedés indítási dátuma:			
Az intézkedés befejezési dátuma:			
4/B 2.6. az intézkedés vezetőjének neve:			
Funkció:		Telefon:	
4/B 2.7. A képzésben résztvevők köre, a képzés várható időtartama			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 2.8. Milyen költségek merülnek fel az előző pontban felsorolt tevékenységekhez, munkálatokhoz, munkamódszerekhez kapcsolódóan?			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 2.9. Eredmények (a képzésen tanultak várható hasznosulásának mértékét, továbbá a tanultak alkalmazásától várható eredmények):			
1.			
2.			

3.			
4.			
5.			
4/B 2.10. Időbeosztás			
	Tevékenységek	Tevékenység időintervalluma	Kivitelező
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 2.11. Tevékenységek dokumentálása:			
Tevékenységek	Árajánlatot, egyéb dokumentációt tartalmazó melléklet azonosítószáma	Végrehajtás igazolására szolgáló dokumentumok felsorolása	
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
4/B 2.12. Háttérinformáció:			
4/B. 3. Piacról való árukivonás-ingyenes szétosztás			
4/B 3.1. Intézkedés sorszám:	Intézkedés neve:		
4/B 3.2. Az intézkedés alkalmazásának célja:			
4/B 3.3. Adja meg az intézkedés részletes leírását			
4/B 3.4. A kivont termékek rendeletetése, fogadó szervezetek típusa			
4/B 3.5. Az intézkedés indítási dátuma:			
Az intézkedés befejezési dátuma:			
4/B 3.6. az intézkedés vezetőjének neve:			
Funkció:	Telefon:		
4/B 3.7. A kivonás által érintett termékek felsorolása és azok tervezett mennyisége:			

Termék	Mennyiség (tonna)	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
4/B 3.8. Várható szállítási távolságok termésmennyiségenként?		
	Mennyiség (tonna)	Távolság (km)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
4/B 3.9 Csomagolt termékek mennyisége (tonna)		
4/B 3.10. Eredmények:		
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
4/B 3.11. Időbeosztás:		
Tevékenységek	Tevékenység időintervalluma	Kivitelező
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
4/B 3.12. Tevékenységek dokumentálása:		
Tevékenységek	Termelői szervezet és az átvevő intézmény között kötött, az áru átadásának technikai feltételeiről szóló megállapodást tartalmazó melléklet azonosító száma	Végrehajtás igazolására szolgáló dokumentumok felsorolása
1.		
2.		
3.		

4.		
5.		
4/B 3.13. Háttérinformáció:		
4/B. 4. Be nem takarítás intézkedés alkalmazása:		
4/B 4.1. Intézkedés sorszáma:	Intézkedés neve:	
4/B 4.2. Az intézkedés alkalmazásának célja		
4/B 4.3. Adja meg az intézkedés részletes leírását, külön megjelölve az esetlegesen részt vevő termékek körét [E rendelet 4. számú melléklete szerint].		
4/B 4.4. Az intézkedés indítási dátuma:		
Az intézkedés befejezési dátuma:		
4/B 4.5. az intézkedés vezetőjének neve:		
Funkció:		Telefon
4/B 4.6. A be nem takarítással érintett területek várható nagysága termékenként		
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
4/B 4.7 Be nem takarítási intézkedés alkalmazásának módja		
Be nem takarítási intézkedés alkalmazásának módja		Alkalmazni kívánt módszer
Denaturálás		
Talajba történő bedolgozás		
Egyéb:		
4/B 4.8. Az esetlegesen felmerülő káros környezeti hatások, negatív növény-egészségügyi következmények elkerülése érdekében alkalmazott eljárások		
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
4/B 4.9. Eredmények		
1.		
2.		
3.		

4.

5.

4/B 4.10. Időbeosztás

Tevékenységek	Kezdési dátum	Befejezési dátum	Kivitelező
1.			
2.			
3.			
4			
5			

4/B 4.11. Háttérinformáció:

5. AZ INTÉZKEDÉSEK PÉNZÜGYI ADATAI (évenként külön, valamint a teljes Működési Programra vonatkozó összesítő táblázatok kitöltésével)

5.1. Alkalmazottak költségei							
1	Sorszám	Tevékenységek	Munkatársak		Összes Munkabér	Összes közteher	Összes költség
2							
3			(csak szakképzettek)		Ft	Ft	
4			száma	a funkció neve a hatáskör alapján			
5					A	B	(A + B)
6	1.						
7	2.						
8	3.						
9	4.						
10	5.						
11	<i>Összesen</i>						Ft
12	Ha egy munkatársat több működési körben is kívánnak alkalmazni, köteles az illető által kapott munkabért időarányosan elosztani az adott tevékenységek között. Az alábbiakban részletezze - megvalósítandó tevékenységenként -, hogy az adott munkatárs az intézkedés végrehajtására munkaidejének hány százalékát fordítja:						
13	1.						
14	2.						
15	3.						
16	4.						
17	5.						
18	Az intézkedésbe felvett munkatársak funkcióinak hatáskörét részletező mellékletet, a munkatársak végzettségét igazoló dokumentumokat, munkaszerződést és munkaköri leírást kötelező a működési programhoz csatolni. Itt adja meg a vonatkozó melléklet azonosító számát:						
19	5.2. Az intézkedés keretein belüli beruházások költségei:						
20	Sorszám	Tevékenységek/munkálatok	Beruházás megvalósulásának helye	Beruházás időpontja (év)	Beruházási érték (Ft)	Kihasználási százalék a projekten belül	
21							
22	1.						
23	2.						
24	3.						

7										
8							Összesen	Ft		
9	20...-es év	Értékesített termék mennyisége összesen	Alkalmazott intézkedés	Intézkedéssel érintett termékek mennyisége	Be nem takarítással érintett terület nagysága	Intézkedéssel érintett termékek aránya	Egységnyi kártérítés	Az intézkedés költségvetése	Csomagolási költség	Szállítási költség
10	Termékek	kg		kg	ha	%	Ft	Ft	Ft	Ft
11										
12										
13										
14										
15										
16							Összesen	Ft		
17	20...-es év	Értékesített termék mennyisége összesen	Alkalmazott intézkedés	Intézkedéssel érintett termékek mennyisége	Be nem takarítással érintett terület nagysága	Intézkedéssel érintett termékek aránya	Egységnyi kártérítés	Az intézkedés költségvetése	Csomagolási költség	Szállítási költség
18	Termékek	kg		kg	ha	%	Ft	Ft	Ft	Ft
19										
20										
21										
22										
23										
24							Összesen	Ft		
25	20...-es év	Értékesített termék mennyisége összesen	Alkalmazott intézkedés	Intézkedéssel érintett termékek mennyisége	Be nem takarítással érintett terület nagysága	Intézkedéssel érintett termékek aránya	Egységnyi kártérítés	Az intézkedés költségvetése	Csomagolási költség	Szállítási költség
26	Termékek	kg		kg	ha	%	Ft	Ft	Ft	Ft
27										
28										
29										
30										
31										
32							Összesen	Ft		
33	20...-es év	Értékesített termék mennyisége összesen	Alkalmazott intézkedés	Intézkedéssel érintett termékek mennyisége	Be nem takarítással érintett terület nagysága	Intézkedéssel érintett termékek aránya	Egységnyi kártérítés	Az intézkedés költségvetése	Csomagolási költség	Szállítási költség
34	Termékek	kg		kg	ha	%	Ft	Ft	Ft	Ft
35										
36										
37										
38										
39										
40							Összesen	Ft		

6. INTÉZKEDÉS-ÖSSZEFOGLALÓ MÁTRIX

A	B	C	D	E
	Intézkedés-tevékenységek	Kezdeti állapot	A munkafolyamat, a munkálatok és munkamódszerek megváltozása	Eredmények és Teljesítmény Indikátorok
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

7. PÉNZÜGYI ÖSSZESÍTŐ

7.1. Pénzügyi áttekintés

	A	B
1	Intézkedésszám	Intézkedésköltségek
2		Ft
3	1.	
4	2.	
5	3.	
6	4.	
7		<i>Részösszeg</i>
8	KÖRNYEZETVÉDELEM	
9		<i>Részösszeg</i>
10	VÁLSÁGKEZELÉS	
11	A működési alapból származó kártérítés ellenében a piacról kivonásra és be nem takarításra kerülő termékek mennyiségei alapján becsült kompenzáció értéke. (5/B.)	
12		<i>Részösszeg</i>
13	Egy összegben (részletezés nélkül) az általános költségekre (a felhasznált működési alap 2%-a, maximálisan 180 000 €).	
14		<i>Összesen</i>

7.2. A teljes program pénzügyi áttekintése évekre és intézkedésekre bontva:

A	B	C	D	E	F	G	H
Intézkedés azonosítója	Intézkedés/tevékenység megnevezése	20...	20...	20...	20...	20...	Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
1.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					
Tevékenység megnevezése, költség típus szerinti bontásban							
2.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
Tevékenység							

megnevezése, kölségtípus szerinti bontásban							
3.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
Tevékenység megnevezése, kölségtípus szerinti bontásban							
4.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
Tevékenység megnevezése, kölségtípus szerinti bontásban							
5.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
Tevékenység megnevezése, kölségtípus szerinti bontásban							
6.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
Tevékenység megnevezése, kölségtípus szerinti bontásban							
7.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
Tevékenység							

megnevezése, kölségtípus szerinti bontásban							
8.		Az intézkedéssel kapcsolatban felmerült, adott évre vonatkozó összes kiadás (Ft)					Összesen kiadás adott intézkedésre vonatkozóan (Ft)
Tevékenység megnevezése, kölségtípus szerinti bontásban							
Működési alap	Összesen kiadás adott évre vonatkozóan (Ft)						
	Összesen bevétel adott évre vonatkozóan (Ft)						

8. NYILATKOZATOK ÉS CÉGSZERŰ ALÁÍRÁS

Alulírott, a termelői szervezet nevében kijelenti az alábbiakat:

- A termelői szervezet vezetősége és tagsága nevében egyetért a benyújtott tervvel.
- Figyelembe vette az 1234/2007EK Rendelet, valamint az esetleges módosító rendeletek tartalmát és ezeknek eleget tesz.
- Vállalja, hogy kötelezi magát alávetni minden a támogatások törvényes felhasználásával kapcsolatos tagállami és uniós ellenőrzésnek.
- Kijelenti, hogy a szervezet és annak tagjai nem részesült és nem fog részesülni sem közvetlenül, sem közvetve más közösségi vagy nemzeti finanszírozásban az e rendelet értelmében támogatásra jogosító tevékenységek tekintetében
- Kijelenti, hogy közvetve vagy közvetlenül nem vett és nem vesz igénybe támogatást az Agrár-vidékfejlesztési Operatív Program, illetve az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében finanszírozott intézkedésekből a Működési Programban szereplő beruházások megvalósításához.
- Kijelenti, hogy képes elősegíteni az 1234/2007/EK tanácsi rendelet szerinti környezetbarát eljárások alkalmazását, biztosítani a tagok által megtermelt áru tárolását, csomagolását és értékesítését, továbbá tevékenységük megfelelő kereskedelmi és költségvetési ügyvitelét.
- A nyomtatványt a valóságnak megfelelően töltötte ki.

Elnök neve és aláírása:

.....

Hely és dátum:

P. H.

MELLÉKLETEK:

1. melléklet

Stratégiai terv

2. melléklet

Könyvvizsgálati bizonyítvány

3. melléklet

A működési alaphoz való tagi hozzájárulások részletezése

4. melléklet

A működési program végrehajtásában részt vevő munkatársak funkcióinak hatásköre

5 melléklet

A tervezett beruházások műszaki tartalma és költségterve

6. melléklet

A működési alap létezéséről benyújtott bizonyíték

8. melléklet a 150/2012. (XII. 28.) VM rendelethez⁶⁴

A termelői szervezetben nem tag termelők által végzett piacról történő kivonás és a be nem takarítás során figyelembe vehető termés hozamok és a be nem takarítás és a zöldsüret esetén az uniós hozzájárulást és a termelői szervezet/termelő hozzájárulását is tartalmazó kompenzáció összege

	A	B	C	D
1	Termék	KN-kód	Az ideiglenes rendelet 4. cikk (5) bekezdése, valamint az 5. cikk (3) bekezdése alkalmazásában figyelembe veendő termés hozamok (kg/ha)	Az ideiglenes rendelet 6. cikk (2) bekezdése alkalmazásában megállapított kompenzáció összege (EUR/ha)
2	Paradicsom	0702 00 00	63 280	10 422,22
3	Sárgarépa	0706 10 00	27 723	2 108,36
4	Káposzta	0704 90 10	24 750	864,27
5	Édes paprika	0709 60 10	34 696	9 368,01
6	Karfiol és brokkoli	0704 10 00	11 333	1 073,04
7	Uborka és apró uborka	0707 00 05 0707 00 90	27 730	3 993,12
8	Agaricus nemhez tartozó ehető gomba	0709 51 00	814 478	214 997,83
9	Alma	0808 10	16 023	1 906,39
10	Körte	0808 30	8 140	1 164,87
11	Szilva	0809 40 05	6 670	1 224,61
12	Bogyós gyümölcs	0810 20 0810 30 0810	3 232	247,25

		40		
13	Friss csemegeszőlő	0806 10 10	5 300	1 245,45
14	Hajtatott paradicsom*	0702 00 00	308 819	50 862,52
15	Hajtatott édes paprika*	0709 60 10	79 983	21 595,40
16	Hajtatott uborka*	0707 00 05	103 269	14 870,80

* fűtött

¹ Az 1. § p) pontját a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 19. §-a iktatta be.

² A 2. § a) 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.

³ A 3. § (1) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 20. §-ával megállapított, nyitó szövegrésze a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁴ A 3. § (2) bekezdése a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁵ A 4. § (1) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 21. § (1) bekezdésével megállapított, nyitószövegrésze a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁶ A 4. § (4) bekezdését a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 21. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 9. §-ával megállapított szöveg.

⁷ Az 5. § (1) bekezdése a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁸ Az 5. § (2) bekezdése a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁹ A 7. § (1) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 10. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰ A 7. § (3) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 22. § (1) bekezdésével megállapított, a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 16. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹ A 7. § (4) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 10. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹² A 7. § (5) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 10. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹³ A 8. § (2) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 16. § c) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁴ A 9. § (1) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 11. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁵ A 9. § (2) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 11. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁶ A 9. § (4) bekezdését a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 11. § (2) bekezdése iktatta be.

¹⁷ A 10. § (3) bekezdése a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁸ A 11. § (5) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 29. § a) pontja, a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 16. § a) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁹ A 12. § (1) bekezdés k) pontja a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 23. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰ A 12. § (5) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 23. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²¹ A 13. § (1) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 12. §-ával megállapított szöveg.

²² A 14. § (1) bekezdése a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 13. §-ával megállapított szöveg.

²³ A 14. § (2) bekezdése a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § b) pontja szerint módosított szöveg.

²⁴ A 17. § (1) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 24. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁵ A 17. § (6) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 24. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁶ A 19. § (3) bekezdése a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 1. §-ával megállapított, a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 16. § d) pontja szerint módosított szöveg.

²⁷ A 19. § (4) bekezdése a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

²⁸ A 19. § (5) bekezdése a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

²⁹ A 19. § (6) bekezdését a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 2. §-a iktatta be.

³⁰ A 20. § (1) bekezdése a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.

³¹ A 20. § (2) bekezdése a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.

³² A 20. § (3)–(5) bekezdését a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 8. §-a hatályon kívül helyezte.

³³ A 14/A. alcímet (21/A. §-t) a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 4. §-a iktatta be.

³⁴ A 21/A. § (1) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 41. § a) pontja szerint módosított szöveg.

³⁵ A 21/A. § (5) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 37. § (1) bekezdésével megállapított, a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 16. § d) pontja szerint módosított szöveg.

³⁶ A 21/A. § (6) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 37. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁷ A 21/A. § (7) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 41. § b) pontja szerint módosított szöveg.

³⁸ A 21/A. § (8) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 41. § c) pontja szerint módosított szöveg.

³⁹ A 21/A. § (9) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 37. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁰ A 21/A. § (10) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 41. § d) pontja szerint módosított szöveg.

⁴¹ A 21/A. § (11) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 37. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴² A 21/A. § (12) bekezdése a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 37. § (3) bekezdésével megállapított, a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 16. § d) pontja szerint módosított szöveg.

⁴³ A 23. § (1) bekezdés c) pontját a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 25. §-a iktatta be.

⁴⁴ A 23. § (2) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 29. § b) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁵ A 24. § (6) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 26. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁶ A 25. § (9) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 29. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁷ A 26. § a) 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

⁴⁸ A 28. § c) pontját a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 5. §-a iktatta be.

⁴⁹ A 28. § d) pontját a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 38. §-a iktatta be.

⁵⁰ A 28. § e) pontját a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 14. §-a iktatta be.

⁵¹ A 29. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette, újonnan a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 27. §-a iktatta be.

⁵² A hatálybalépés időpontja 2013. július 30.

⁵³ A 30. §-t a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 6. §-a iktatta be.

⁵⁴ A 31. §-t a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 39. §-a iktatta be.

⁵⁵ Az 1. melléklet a 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 90. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁵⁶ A 3. melléklet a 41/2015. (VII. 20.) FM rendelet 15. §-a szerint módosított szöveg.

⁵⁷ A 24. § (6) bekezdése a 65/2013. (VII. 29.) VM rendelet 26. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁸ A 2000. évi XLIII. törvény 2012. december 31-ig hatályos.

⁵⁹ Aktív tagnak az olyan tag számít, amely termékeket szállít a TSZ-nek/TSZT-nek.

⁶⁰ A „minőségbiztosítási” követelmények célja ez esetben az, hogy részletes kötelezettségeket határozzanak meg azon termelési eljárásokra, *a*) amelyek betartására független ellenőrzéssel ügyelnek és *b*) amelyek végtermékének minősége i. közegészségügy, növényegészségügy és környezetvédelem tekintetében jelentősen meghaladja a szokványos kereskedelmi előírásokat és ii. jelenlegi és előre látható piaci igényt elégíti ki. A „minőségbiztosítási rendszerek” fő típusai a következőkre terjednek ki: *a*) igazolt ökológiai termelés; *b*) oltalom alatt álló földrajzi jelzések és eredetmegjelölések; *c*) igazolt integrált termelés; *d*) termékminőségbiztosítási magánrendszerek.

⁶¹ Évenként kell kiszámítani az értékesített termékek értéke szerinti fő termékekre.

⁶² „Talajeróziós kockázatnak kitett” terület: bármely lejtős terület, amelynek dőlésszöge 10%-nál nagyobb, függetlenül attól, hogy történtek-e erózió elleni intézkedések (például talajtakaró, vetésforgó stb.). Ha rendelkezésre áll a szükséges információ, a tagállam ehelyett a következő meghatározást is használhatja: „Talajeróziós kockázatnak kitett” terület: bármely terület, amelynek előre jelzett talajvesztése meghaladja a természetes talajképződés mértékét, függetlenül attól, hogy történtek-e erózió elleni intézkedések (például talajtakaró vagy vetésforgó).

⁶³ Belső szállítás: a tagüzemekről a TSZ-hez/TSZT-hez történő termékszállítás.

⁶⁴ A 8. mellékletet a 7/2014. (IX. 5.) FM rendelet 7. §-a iktatta be, szövege a 18/2014. (X. 29.) FM rendelet 40. §-a szerint módosított szöveg.